

CATÀLEG DELS PERGAMINS
DE L'ARXIU DE LA CATEDRAL DE VALÈNCIA
(2ª Sèrie)

Mateu Rodrigo Lizondo
Universitat de València

CATÀLEG DELS PERGAMINS
DE L'ARXIU DE LA CATEDRAL DE VALÈNCIA
(2ª Sèrie)

València, 2012

Edita: Arxiu Catedral de València

© M. Rodrigo Lizondo

Fotografies: Alberto Saíz

Disseny, maquetació i impressió: Matéu impressors, s.l. • Xàtiva

Dipòsit legal: V-3507-2012

ISBN: 978-84-940106-2-0

*A la memòria del canonge Roc Chabàs i Llorens (1844-1912),
historiador i arxiver eximi, en el centenari de la seua mort.*

INTRODUCCIÓ

El canonge Roc Chabàs i Llorens (1844-1912), el tan justament recordat arxiver de la catedral de València i exemplar investigador, va dur a bon terme, especialment entre els anys 1893 i 1903, l'ordenació de l'Arxiu Capítular, que havia patit importants alteracions en el segle XIX.¹ El 1903, quan publica un informe de la tasca realitzada en l'arxiu a la *Revista de Bibliografia Catalana*,² assegura tenir molt avançada la catalogació de la secció de pergamins; llavors n'havia estudiat més de 5.000, i la va deixar més tard enllestida, fins a un contingent total de 8.200, fitxats i dotats de la corresponent signatura. Més de cinquanta anys després, el successor de Chabàs al front de l'arxiu, el canon-

* Treball realitzat en el marc del Projecte d'Investigació FFI2009-14206, *La cultura literaria medieval y moderna en la tradición manuscrita e impresa (IV)*, del Ministeri de Ciència i Innovació.

¹ Per a la ingent obra realitzada per Chabàs a l'Arxiu de la Catedral, remetem a la introducció del canonge Ramon Fita Revert, actual director de l'Arxiu Diocesà de València, a Roque CHABÁS LLORENS, *Índice del Archivo de la Catedral de Valencia*, València, Generalitat Valenciana, Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, Col. "Arxius Valencians" 16, 1997, pp. XIX-XLVI.

² "El Archivo Metropolitano de Valencia", *Revista de Bibliografia Catalana* II (1902) 121-139.

ge Elies Olmos (1880-1961), havia de publicar en un gros volum l'inventari dels pergamins, datats del segle XII al XX, en nombre de 9.061,³ coronant l'esforç del primer.

Fóra injust oblidar que l'interés per ordenar la gran secció de pergamins era antic, car ja al segle XVIII el laboriós beneficiat arxiver Joan Paoner, en una informació adreçada al Capítol metropolità el 1755, donava compte, entre altres treballs consagrats a ordenar la massa documental que posseïa la Seu, de l'inici de la confecció d'una relació dels "*instrumentos pergameneos auténticos... entre los cuales hay muchos exquisitos...*"⁴, treball que no degué portar a fi, o se'n desconeix el resultat.

Tanmateix, els pergamins regestats per Chabàs i publicats per Olmos, una col·lecció molt important, no constitueixen la totalitat dels documents d'aquesta classe que es conserven a l'Arxiu Catedral. Una part menor de pergamins va quedar fora de la labor de catalogació o d'inventariat, per raons sens dubte comprensibles, ateses les dificultats que oposava el seu mal estat de conservació i llur inutilitat aparent.

Roc Chabàs, que era titular d'una canongia simple, va elevar, el 14 d'abril de 1898, un memorial al degà i Capítol pel qual sol·licitava la creació del càrrec d'arxiver-bibliotecari capítular. Aquest ofici o càrrega, proposava que fos separat de la de secretari de la corporació, i que fos atribuït de per vida a ell mateix unint-lo al seu canonicat. És de notar per a

³ Elías OLMOS Y CANALDA, *Inventario de los pergaminos del Archivo Catedral de Valencia*, València, Dirección General de Archivos y Bibliotecas, Arzobispado, Diputación Prov. y Ayuntamiento de Valencia, 1961 (edició pòstuma).

⁴ FITA REVERT, introducció cit., p. XXXI. Cf. Ramon ROBRES LLUCH, "La obra inédita del archivero catedralicio Juan Pahoner (1700-1781), 'Especies Perdidas', y sus continuadores", *Primer Congreso de Historia del País Valenciano* (València 1971), I, València, Universidad de Valencia, 1973, pp. 333-339.

la qüestió que ens ocupa que el doctor Chabàs donava raó al Capítol metropolità del mal estat en què es trobava l'arxiu i escrivia, entre altres punts, açò:

*“...perdidos se pueden considerar también unos manuscritos en vitela preciosamente miniados, los cuales tienen casi todos sus dibujos recortados sacrílegamente; en fin, una gran caja llena hasta el tope de pergaminos podridos o recortados. Esta obra de destrucción no se contendrá sino con el arreglo y catalogación de papeles y libros”.*⁵

Aquesta caixa de pergamins deteriorats, considerats inservibles per Chabàs i pels successius arxivers, va restar abandonada en un racó de l'última planta de l'arxiu. Era una caixa vella de fusta, pintada exteriorment de verd, que romangué de fet inadvertida per espai d'un segle. Segons la informació que ens ha proporcionat el canonge Salvador Vázquez Caplliure, arxiver capitular de l'any 1990 al 2007 —període que visqué l'arxiu més de deu anys clausurat per causa de les obres de restauració que s'hi varen realitzar—, la susdita caixa atragué la seua atenció vers 1992-1993, en ocasió del trasllat del fons documental a la capella de Sant Pere de la Seu pel motiu indicat, quan va aparéixer visible en retirar les prestatgeries i materials diversos. Els darrers mesos de 1993, els pergamins retrobats foren sotmesos pel mateix arxiver a la imprescindible operació de neteja i planxat, i posteriorment ordenats, amb una numeració provisional; llavors el seu nombre ascendia a 252.⁶

⁵ ACV, 521/86, original autògraf en un plec de dos fulls.

⁶ Dada de FITA, introducció cit., p. XXIII.

Quan el 2008, per renúncia del titular, fou nomenat canonge arxiver de la Catedral Vicent Pons Alós, prevere i benvolgut company nostre del claustre de la Facultat de Geografia i Història de la Universitat de València, vàrem projectar la catalogació completa d'aquest fons, necessària per a poder posar-lo al servei de la investigació històrica, que ha pogut finalment portar-se a terme, dins de les limitacions de temps que ens permetien les obligacions docents i investigadores pròpies.

Els pergamins objecte del present catàleg

Els pergamins es trobaven en condicions extremes de deteriorament, amb patologies diverses i greus, o molt greus. Presenten taques de fongs bona part d'ells; altres, pèrdues de suport i de text, molt afectats des d'antic per l'acció de l'aigua, que ha descompost parts del pergami i esborrat de forma parcial o quasi total l'escriptura; altres, agredits per l'acció dels rosegadors, ultra la humitat, ens han pervingut dividits en dos o més fragments; no pocs, finalment, han estat retallats en època antiga, per a ser aprofitats per a usos diversos, per entendre que havien perdut tot valor administratiu o legal, i potser només en resta una part menor. No cal afegir que, en quasi tots, han desaparegut els segells pendents de cera, i igualment les cintes sustentants, conservant-se'n els orificis oberts a la plica a l'efecte com a únic testimoni.⁷

Aquest deplorable estat ha fet que no sempre fos d'utilitat en el procés de lectura i catalogació l'ús de la làm-

⁷ Per a les classes d'agressions que poden patir els pergamins, i les actuacions més convenients amb els documents afectats, *vid.* Pere PUIG I USTRELL, *Els pergamins documentals. Naturalesa, tractament arxivístic i contingut diplomàtic*, Barcelona, Generalitat de Catalunya, Servei d'Arxius, 1995, pp. 37-59.

pada de raigs ultraviolats o de Wood, dificultat que calia superar, si era possible, amb la reconstrucció del text, entre claudàtors, quan les llacunes ho permetien, en base a les fòrmules documentals conegudes, els costums antroponímics propis de les diferents èpoques i la identificació dels topònims gràcies a la documentació coetània, o bé als pergamins directament emparentats amb aquests que estan ja publicats del fons del mateix arxiu.

Ha d'advertir-se, així mateix, que s'han incorporat en aquest catàleg alguns escassos pergamins ben conservats, que no presenten cap classe de dificultat material, però que per raons diverses no havien estat mai catalogats, i que l'arxiver actual ha estimat oportú lliurar-nos per a sumar al fons present. En tal cas, el motiu de no haver-se incorporat a l'inventari d'Olmos podia ser el fet de figurar per alguna causa peculiar units a altres documents dins d'un lligall o caixa (per la qual raó, malgrat haver-se catalogat ara, conserven la signatura que posseïen: és el cas dels núms, 2, 5 i 229 del catàleg), o bé altres circumstàncies. Uns pocs pergamins vénen d'una altra procedència, car, estimats sense valor legal (de fet, no arribats a expedir, per algun motiu), foren reutilitzats per a relligar certs registres en paper al segle xiv, la restauració recent dels quals ha aconsellat recuperar-los.

El present fons documental s'anomena *Secció de pergamins, 2ª sèrie*, per tal de diferenciar-los dels ja coneguts gràcies a Chabàs i a Olmos. La signatura numèrica corresponent va precedida de la xifra 0, amb aquesta finalitat. El catàleg enregistra una suma total de 275 peces, datades entre el segle xiii i el xvii, de l'any 1238 al 1682, que es reparteixen així:

10 del segle XIII (núms. de catàleg 1-9 i 268),
118 del s. XIV (núms. 10-121 i 269-274),
80 del s. XV (núms. 122-201),
56 del s. XVI (núms. 202-257), i
11 del s. XVII (núms. 258-267 i 275).⁸

Els registres del catàleg, en consideració al mal o molt dolent estat general dels documents, i les dificultats que ofereixen per a llur lectura i interpretació, no observen la concisió habitual en aquests instruments de descripció; ans bé, han procurat extraure'n el major volum de dades que ens ha semblat raonable reflectir, per tal que els lectors hi puguin trobar una informació substancial.

L'esquema de la fitxa recull, després del núm. de catàleg i la datació, el caràcter de l'acta, l'assumpte i els noms dels personatges que hi intervenen. La data tòpica i cronològica es transcriu literalment. Les subscripcions autògrafes, quan les hi ha, són indicades; els testimonis, sols es consignen en els documents del segle XIII i en altres casos particulars, però no generalment. El notari autoritzant es fa constar sempre, llevat del cas que s'ha perdut la subscripció notarial. Les mides (alçada per amplària, xifres acompanyades del signe (?) quan s'ha reduït l'extensió original, perduda per destrucció o retallada), van acompanyades de la naturalesa del document: original, carta partida o trasllat, de la cancel·lació, si la hi ha, o altres circumstàncies ressenyables, del seu estat de conservació i de la llengua (llatí i català o valencià, i, sols en casos raríssims, tres pergs. en total, aragonés i castellà). Finalment, s'hi anota la signatura de la peça documental.

⁸ Cal dir que en aquest catàleg no existeixen les signatures 08 i 09, per correspondre a pergamins que ja en tenien formant part d'un lligall, i que l'han mantinguda.

Pel que fa a les normes d'edició, utilitzem els parèntesis per a desenvolupar els noms personals abreujats quan no són de caràcter comú, així com per tal d'introduir aclariments al text, i els claudàtors o parèntesis quadrats per a les llacunes produïdes per pèrdua de suport o per altres accidents. Apliquem les normes d'edició acadèmiques habituals per als texts antics en català i, per al llatí, a banda de regularitzar les lletres *u/v* i *i/j*, transcrivim el grup *cil/ti* davant de vocal a la manera clàssica (*ti*, ex.: *Valentia*).

Quant a la naturalesa dels documents, la gran majoria són de caràcter civil, no directament vinculats a la Seu i al Capítol, ingressats probablement a l'arxiu per la via de donacions testamentàries de clergues i seglars, o per llur relació amb propietats de la catedral. Sumen un total de 196 pergamins, el que representa el 71% del fons. La part principal són compravendes de béns immobles i carregaments de censals, generalment de persones privades, però ocasionalment de municipis (en sengles casos, la ciutat de València i les viles de Cullera i de Gandia), així com testaments i codicils. Altres són plets, cartes nupcials o dotals, herències, àpoques, inventaris *post mortem*, establiments de terres i cases a cens, tutories i marmessories, vendes de senyorijs territorials (de Benimaclet, Beneixida i Benidoleig), llicències d'amortització en favor d'eclesiàstics, i fins i tot les anomenades *cartes per defalliments de cartes*, és a dir, atorgaments de documents en reparació de documents perduts per causes diverses.

De caràcter eclesiàstic, hi ha plets davant la cúria episcopal o papal, institucions de benifets, permutes o nomenaments de beneficiats i prebendats i pagaments de rendes beneficials (d'aquesta matèria, hi ha una butla d'Innocenci X i un rescripte d'Innocenci XI), plets sobre delmes

i drets de l'Església i arrendaments d'aquells. Són nombrosos, com és lògic, els documents relacionats amb l'Almoina de la Seu —anomenada també Almoina d'En Conesa pel nom del seu primer preposít, Ramon Conesa—, sobre rendes de la institució, cobraments de lluïsmes de terres establertes en emfiteusi, de compres de censals i donacions a la mateixa Almoina i a causes pies; hi hem de citar per la seua importància històrica l'assignació d'una renda llegada en testament a aquella fundació caritativa per mestre Arnau de Vilanova, el celebèrrim metge valencià, mort el 1311 (núm. 44). Així mateix, i referent als dominis territorials del bisbat, és digna de mencionar-se la concòrdia estipulada el 1339 entre el bisbe Ramon Gastó i el Capítol, com a senyors de Puçol, d'una part, i Vidal de Vilanova, comanador major de Montalbà, en la seua condició de senyor de Montcada i de Museros, de l'altra, sobre els drets en la utilització de l'aigua de la séquia major de Montcada que pretenen aquests darrers llocs (núm. 269). Finalment, són d'interés per a la història de la construcció de la catedral les vendes de censals per part del Capítol per atendre les obres del campanar nou, prolongades fins a ben entrat el segle xv, i de l'arcada nova o darrer tram de les naus, decidides ja des del 1431, sota el pontificat d'Alfons de Borja, o la restauració del retaule major d'argent, que era encara el primitiu gòtic, obra de Pere Bernés, el mateix any.

Alguns documents són de particular relleu. Per la seua singularitat, cal destacar la carta del rei sant Lluís IX de França al bisbe i capítol de València l'any 1256, remetent la relíquia d'una santa espina que havia de conservar-se a la Seu (núm. 2), peça que no figurava al catàleg de pergamins, tot i ser molt coneguda i haver estat publicada. Així mateix, un privilegi reial original de Jaume I, del 1274, on reconeix

al bisbe fra Andreu d'Albalat el dret a rebre la integritat dels delmes i primícies a tota la diòcesi, segons una prèvia sentència arbitral del monarca sobre aquesta conflictiva qüestió (núm. 5), igualment conegut per una altra font.

Altres pergamins ressalten per ser fites substancials en la regulació del règim intern del Capítol. Entre aquests, farem menció de la concòrdia pactada pel bisbe Arnau de Peralta amb els canonges el 1247, fruit de la qual fou la creació de dotze prepositures o pabordies, amb la missió d'administrar els ingressos de la catedral (núm. 1); un trasllat del s. xiv de la institució de l'Almoina pel benemèrit bisbe Ramon Despont, el 1303 (núm. 10), de què no consta que es conserve l'original, ans només un altre trasllat del mateix segle; una concòrdia del 1383 entre el bisbe Jaume d'Aragó i el Capítol, que dividia entre ambdues parts la jurisdicció sobre els casos de prebendats delinqüents (núm. 101); i una sentència arbitral en la controvèrsia del bisbe Hug de Llupià i els capitulars sobre el repartiment de les rendes de Puçol, senyoriu de la mitra, qüestió en què els canonges es consideraven perjudicats, de l'any 1409 (núm. 133).

Per damunt de tots, mereixen destacar-se les *Constitutiones Valentine Ecclesie* del bisbe Hug de Fenollet, aprovades pel prelat i Capítol en la sessió pasqual del 13 d'abril de 1352 (núm. 59). És l'original d'una compilació estructurada pel mateix bisbe canonista,⁹ ordenant en rúbriques totes les disposicions vigents entorn del règim dels canonges, dignitats, pabordes i beneficiats del clergat de la Seu; el document és, doncs, d'extensió considerable, amb una longitud total de prop de 4 metres de pergamí. Les constitucions de Fenollet, reproduïdes i ampliades posteriorment, han servit

⁹ Rossellonés, doctor en ambdós drets (CHABÀS, *Episcopologio Valentino*, tom II, inacabat, València, Imp. Vives Mora, 1912, p. 171).

de base de les col·leccions de constitucions medievals de la
catedral de València.

* * *

Per a concloure, volem, com és de justícia, remarcar la meritòria labor de salvament deguda a l'arxiver Mn. Salvador Vázquez, sense la qual no s'hagués pogut dur a terme la catalogació d'aquest desconegut fons de pergamins, que corria el risc de perdre's per sempre. També, l'interés de l'actual arxiver, el doctor Vicent Pons, que acceptà de seguida el nostre projecte i ens ha procurat les necessàries facilitats.

València, juliol de 2011.

M. Rodrigo Lizondo
Professor d'Història Medieval
Universitat de València

CATÀLEG

I

1247, juliol 22. València.

Concòrdia sobre creació de les pabordies de la Seu¹⁰ entre Arnau (de Peralta), bisbe de València, i els membres del capítol mestre M(artí), ardiaca, mestre Domingo, cabiscol, Arnau Piquer, sacrista, mestre Bernat de Soler, Guerau, Radulf, Bertran de Terol, Benet, Gonçal i Berenguer de Boixadors, canonges, reunits capitularment, a banda els absents. Amb la finalitat de pagar els deutes i la porció diària, vestuari anual i altres necessitats, acorden dividir els ingressos del capítol, des de l'1 de maig precedent i per un termini de quatre anys, en dotze prepositures o pabordies, cadascuna per valor de 800 sous anuals. L'ardiacà tindrà tres pabordies dellà Xúquer, i el cabiscol, el sacrista, i els canonges Soler, Terol i Boixadors administraran les restants. D'aquestes quantitats, es pagarà el nou subsidi degut al papa i altres càrregues, i s'atendran les despeses que haja de fer la catedral. Ahora, hom adverteix els canonges de l'obligació de practicar devotament les hores canòniques, sota pena de les censures previstes per l'arquebisbe (de Tarragona).

Quod est actum Valentie, .XI.º kalendas augusti anno Domini millesimo .CC.ºXL.º septimo.

¹⁰ Publicat per SANCHIS SIVERA, "El obispo de Valencia Arnaldo de Peralta (1243-1248)", tiratge a part del *Boletín de la Real Academia de la Historia* LXXXII (1923), 44 pàgs., esp. pp. 10-13, a partir del segon original (no recollit per Olmos Canalda, i no localitzat) de la carta partida, autoritzat per Guillem de Jaca, notari de València. Cf. sobre la mateixa qüestió el perg. 4.103 (OLMOS, *Inventario de los pergaminos...*, núm. 15).

Subscripcions autògrafes del bisbe, l'ardiaca, el cabiscol, el sacrista i els canonges B. de Terol, Guerau, Benet, Gonçal i B. de Boixadors. 375 x 615 mm. Carta partida per ABC. Mal estat parcial. Llatí. *Olim* sign.: “Canonical. Institución de les 12 prepositures y la ordinació d’elles. Volum 2, nº 22”.

Perg. 01.

2

1256, març. París.

Lluís (IX), rei de França, al bisbe i capítol de l'Església de València. Envia en senyal d'especial afecte una santa espina —*unam de spinis sacrosancte corone domini nostri Iesuchristi*—, que lliuraran els dadors de la present. Prega que la conserven amb la reverència deguda i tinguen perpètuament el monarca en memòria en llurs oracions i en la celebració dels oficis divins.

Actum Parisius, anno Domini .M.ºCC.º quinquagesimo sexto, mense martio.

130 x 200 mm. Plica: 30 mm. Orig., amb fils de seda verda per sostenir el segell de cera, verd també (conservat un fragment fins a pr. s. XIX), perdut. Llatí.

Ed. J. SANCHIS SIVERA, *La Catedral de Valencia. Guía histórica y artística*, València 1909, p. 372, nota 1.

Ed. P. L. LLORENS [RAGA], *Relicario de la Catedral de Valencia*, València, Inst. Alfonso el Magnánimo, “Cuadernos de Arte” 14, 1964, doc. 1, p. 171.

Olim sign.: “Lit. Y, nº 6”.

Perg. llig. 63/11.

1258 (Encarnació 1257), febrer 12. S. II. (Tortosa?).

Misser Ombert de la Volta concedeix la batlia de les alqueries seues d'Alboraia i d'Almàssera (*de Boraya et de Almàssara*), situades al terme de la ciutat de València, per tota la vida del senyor, a Anfest de Lavanya i a Arbertí i Lanfranquí, fills d'aquest. Per salari, els dóna el redelme del pa, del vi i de l'oli, partit la meitat del seu producte per a Anfest, i l'altra meitat per als fills.

Quod est actum pridie idus februarii anno Domini .M.^oCC.^o quinquagesimo septimo.

Testimonis, Nicolau de Prades, Berenguer Toyne, Ferrer de Mora, Bernat de Torrent, Arnau Ramon.

Autoritzat per Pere de Tamarit, notari de Tortosa.

140 x 225 mm. Orig., cancel·lat a tisora. Mal estat. Llatí.

Perg. 02.

1273, juliol 27. València.

Obertí de la Volta,¹¹ fill i procurador de Raimondino de la Volta,¹² senyor d'Alboraia, reconeix un deute a Bernat de

¹¹ Identificable, possiblement, amb l'Alberto di Volta que el 1284 és atestat com a jutge de la cort del rei Pere el Gran (Josep TRENCHS, *Casa, Corte y Cancillería de Pedro el Grande*, Roma, Bulzoni Ed., 1991, p. 96). La casa avall citada concorda amb les que comprà el Consell de València per a la construcció de la nova Casa de la Ciutat, el 1311, dels germans Albertí i Daniel de Volta, al carrer de Cavallers, on pervisqué fins al 1860 (Josef TEIXIDOR, O. P., *Antigüedades de Valencia. Observaciones críticas...*, ed. de R. Chabàs, 2 vols. València, Imp. Vives Mora, 1895, I, p. 166).

¹² Cf. perg. 6.009 (OLMOS, *Inventario...*, núm. 510).

Bonhoir per 1.000 sous de reals de València,¹³ per raó del dot de Margarida, filla que fou d'Ombert de la Volta, avi seu, i muller del dit Bernat, que pagarà en quatre terminis de 250 sous. A l'efecte obliga les rendes dels llocs d'Alboraia i d'Almàspera, la casa del seu pare a la ciutat de València, situada a la parròquia de Sant Pere de la Seu, i tots els seus béns.

Quod est actum Valentie, .VI.º kalendas augusti anno Domini .M.º.CC.ºLXX.º tertio.

Testimonis, Joan de Real, Pere Cavaller i Arnau Plana.

Aut. per Pere Pau (*Pauli*), notari de València.

115 x 270 mm. Orig., cancel·lat a tisora. Mal estat. Llatí.

Perg. 03.

5

1274 (Enc. 1273), febrer 26. València.

Jaume (I), rei d'Aragó, promet al bisbe fra Andreu (d'Albalat) i al capítol de València, i a llurs successors, que els farà donar íntegrament els delmes i primícies i tots altres drets eclesiàstics, de tots els habitants de la ciutat i la diòcesi valentina, segons els termes d'una sentència pronunciada pel monarca entre el bisbat i els habitants del territori. Obligarà a l'acompliment d'aquest precepte per autoritat dels batles i oficials de la corona.

*Datum Valentie, .IIII.º kalendas martii anno Domini millesimo .CC.ºLXX.º tertio.*¹⁴

¹³ Les quantitats de diners expressades sempre són en lliures o sous de reals, moneda valenciana, si no es diu el contrari.

¹⁴ Cf. perg. 2.396 (OLMOS, *Inventario...*, núm. 476); el que enregistra Olmos, sense indicar-ho, no és el privilegi original, que és el catalogat ací, sinó una còpia recollida al

Nota al peu, de lletra del s. xviii: registrada en *Manaments i emparees* de la cort civil de València, any 1695, mà 25^a, fol. 28, signat per Vicent Dies, notari.

135 x 220 mm. Plica: 30 mm. Orig., conserva cinta dels colors reials, amb el segell pendent perdut o separat (hui, probablement, a la col·lecció sigil·logràfica de l'arxiu). Llatí.

Olim sign.: “Diezmos n.1”.

Perg. llig. 2/7.

6

1275 (Enc. 1274), gener 31. València.

Ponç *Pullarii* (Poller?)¹⁵ i la seua muller Maria venen a Ramon de Fraga, ciutadà de València, un camp de regadiu, amb arbres, en franc alou, al lloc de Russafa, pel preu de 1.500 sous. Presenten com a fermança Ramon Cardona, pare de Maria.

Quod est actum Valentie, pridie kalendas februarii anno Domini millesimo ducentesimo septuagesimo quarto.

Signes de Ponç, Maria i Ramon Cardona.

Testimonis, Pere Sanxo, Guillem Ricard, Ramon de Soler, Cardona de Soler, Pere Descortell i Margarit Mathoses.

Liber instrumentorum omnium episcopi et Ecclesie Valentine, fol. 62v, ms. 399 del mateix arxiu, del segle xiv; li assigna la data errada 1273, en lloc de 1274, per no comptar l'any de l'Encarnació. Cit. per Robert I. BURNS, S. I., *El regne croat de València. Un país de frontera al segle XIII*, València. Ed. Tres i Quatre, 1993 (1^a ed. anglesa: Harvard University Press, 1967), p. 337, a partir d'Olmos i amb la mateixa data inexacta. La sentència al·ludida al document és l'arbitratge reial de 1268 sobre la qüestió, que enfrontava els ciutadans i els petits propietaris rurals amb la diòcesi (BURNS, *op. cit.*, pp. 332-337).

¹⁵ *Poller* apareix com a ofici, no com a llinatge, al *Diccionari Català-Valencià-Balear*, d'ALCOVER i MOLL, 10 vols., Palma de Mallorca-Barcelona 1968-1969 (citem DCVB). *Pullarius*, amb idèntic sentit, a DU CANGE, *Glossarium Mediae et Infimae Latinitatis*, Niort 1883-1887.

Aut. per Arnau [St]ruch, notari de València.
290 x 400 mm. Orig. Mal estat. Llatí.

Perg. 04.

7

1280, setembre 22. Saragossa.

Artal de Alagón i la seua muller Teresa Peres venen a Jucef Ravaya,¹⁶ fill d'Astruc Ravaya, de Girona, en lliure i franc alou, totes les cases i obradors seus a València, així com un cens de 35 sous sobre la casa que na Massota té per ells, prop del pont dels Catalans, i el cens de 35 sous sobre la casa que Andreua Custurera té per ells al costat de la de na Massota, a la mateixa ciutat. També, li venen l'alqueria de Benimaclet amb tots els seus drets, que posseeixen per permuta amb Eiximén Peres de Pina, tot pel preu de 3.600 morabatins alfonsins d'or, de què ja són pagats. Donen com a garant de la venda Ferran Garcés de Cintrónego, cavaller.

Quod est actum Cesarauguste, decimo kalendas octobris anno Domini millesimo ducentesimo octagesimo.

Signes d'Artal de Alagón, Teresa Peres i Ferran Garcés de Cintrónego. Testimonis, [... ..] Gil Tarín, Muça de Portella, Pere Gilabert, Pere Viu, Guillem de *Sereto* (Ceret? Serret?), Pere de Térmens i Pere Comí de Peníscola.

Aut. per Ramon Escorna, escrivà del rei i notari.
505 x 725 mm. Orig. Mal estat. Llatí.

Perg. 05.

¹⁶ Cf. perg. 6.157 (OLMOS, *Inventario...*, núm. 609). Ravaya, jueu, fou tresorer i conseller del rei Pere el Gran (*Vid.* TRENCHS, *Casa, Corte y Cancillería de Pedro el Grande*, pp. 57-59).

1296 (Era 1334), octubre 15. Còrdova.

Gonçalo de Mesa, alcaid de l'alcàsser de Còrdova, veí de la col·lació de Sant Salvador de la mateixa ciutat, constitueix procurador Garci Fuster, veí de València, a la parròquia de Sant Joan del Mercat, per tal de promoure accions judicials contra els qui tenen els béns de [...] Neblera, veïna que fou de la parròquia de Sant Bartomeu, prop de les cases de Calatrava, de qui aquell és hereu, facultant el dit Fuster per a vendre, canviar, empenyorar o arrendar els béns.

Fecha la carta en Córdova, quinze días de octubre era de mille e treçientos e treynta e quat[ro] annos.

Aut. per Pero Ferr(and)es, escrivà públic de Còrdova. Trasl·lat de [... ...], notari de València, del 26-febrer-1297 (Enc. 1296).

200 x 290 mm. Mal estat. Castellà.

Perg. 06.

1298, maig 21, 22 i 28. Avinyó.

Cinc actes, datades les dues primeres el 21 referit, la tercera el 22, i les dues darreres el 28. Bernat de *Fabregario* (Fabregat?), prevere, procurador de Guerau d'Albalat, ardiaca de Morvedre de la Seu de València, presenta una apel·lació davant *Rostagno* de Mesoaga, canonge i degà de l'església de Santa Maria dels Dons d'Avinyó, jutge sots-delegat per Giraut Guiroard, oficial del bisbat d'Avinyó

i jutge delegat de la Seu Apostòlica, el qual havia dictat sentència d'excomunió contra Albalat a instàncies de certs mercaders de Pistoia (*Pistorio*), que es negava a alçar, malgrat els precs del procurador. Aquest replica afirmant que Mesoaga i Guiroard es troben excomunicats així mateix, per sentència de mestre Guiu de Septen, legat papal, i apel·la al papa Bonifaci VIII. Mesoaga refusa l'apel·lació, i Bernat de *Fabregario*, al seu torn, impugna la jurisdicció d'aquell, com a incurs en excomunió, sense rebre'n resposta.

Trasllat aut. per Andreu Pineda, notari de l'oficialat de València, el 12-juny-1298, d'ordre de Guillem de Mollet, degà i oficial del bisbat valentí, que posa la seua subscripció autògrafa al peu del document, rubricada amb el segell pendent de la cúria episcopal (perdut).

700 x 530 mm. Mal estat parcial. Llatí.

Perg. 07.

10

13[03], maig 24. València.

Institució de l'Almoina de la Seu [per Ramon Despont, bisbe de València]. Disposa que el capellà major de la capella de Tots els Sants de la catedral, que està construint, siga prepòsit o paborde de l'Almoina, a la qual assigna la tercera part del lloc de Puçol, que pertany al bisbe, per compra al noble Sanç Ximenes d'Arenós, un molí al terme d'Alzira i un real adquirit de Ramon de Jonqueres a la moreria de València. D'aquestes rendes, el capellà major tindrà 25 lliures anuals per dotació del benifet, i hom celebrarà

un aniversari cada any a la capella per l'ànima del bisbe i dels seus predecessors. L'Almoina tindrà seu en una casa contigua a la casa de la porta Ferrissa, on es servirà menjar als pobres, i, a la mort del bisbe, el capítol designarà dos canonges que tindran cura de la institució. Subscriuen [el bisbe; Berenguer de Sarrià], ardiaca; Jaume d'Albalat, sacrista; Guillem de Mollet, degà; Pere de Centelles, cabiscol; Guillem de Vallverd, canonge; Blasco Ximenes d'Arenós, ardiaca de Xàtiva; Jaume de Maura, Bernat de Pau i altres canonges.

Quod est actum Valentie, nono kalendas iunii anno Domini millesimo trecentesimo [tertio].

Trasllat del s. XIV [1378?], aut. per notari desconegut de llicència de [Francesc] d'Esplugues, justícia civil.¹⁷

440 (?) x 450 mm. Mal estat i grans pèrdues. Llatí.

Perg. 076.

¹⁷ Francesc d'Esplugues, generós, era justícia civil el 1378 (*Libre de memories de diversos sucesos e fets memorables e de coses senyalades de la ciutat e regne de València*, ed. de Salvador Carreres Zacarés, 2 vols., València, Acció Bibliogràfica Valenciana, 1930-1935, I, p. 125). Al mateix arxiu, perg. 5.028, hi ha un altre trasllat de 1356, pel notari Bartomeu Mulnar (OLMOS, *Inventario de los pergaminos...*, núm. 971, el dóna per original, i el data el 23 de juliol, quan hi consta *nono kalendas iulii*, o 23 de juny), amb cronologia discrepant, fruit de confondre *iulii* per *iunii*. Atés que la fundació de dos benifets a la capella de Tots els Sants i la donació del terç de Puçol a l'Almoina s'efectuaren ambdues el 24 de maig (ACV, pergs. 797 i 8.165; OLMOS, *op. cit.*, núms. 963 i 964), estimem que és *nono kalendas iunii* la data real. Sobre l'Almoina, cf. José SANCHIS SIVERA, *La Catedral de Valencia. Guía histórica y artística*, València, Imp. Vives Mora, 1909, pp. 483-484, que també consigna el 24 de maig per a la seua creació.

1307, abril 5. València.

Toda Peres de Albero, muller de Gonçalvo García, conseller del rei, filla d'Eiximén de Albero, difunt, néta i hereua de Sança Ximenes de Penya, difunta, muller que fou de Rodrigo Martín de Azagra, cavaller, difunt, ensems amb Pedro Ruiz de Botorrita, cavaller, Bernat Desclapers, ciutadà de València, i Pere d'Oso, escuder, procurador de Gonçalvo García, tots quatre marmessors de la dita Sança, venen a Ramon Conesa, prevere, beneficiat de la Seu, 76 sous 7 diners censals, sobre terres de Russafa, pel preu de 720 sous, que han rebut. Donen per fermança Llop Ximenes, fill de Gonçal Ximenes de Perenxisa, cavaller, difunt.

Quod est actum Valentie, nonas aprilis anno Domini .M.°CCC.° septimo.

Aut. per Jaume Martí, notari de València.

390 x 530 mm. Orig. Llatí.

Perg. 077.

1310, maig 28. València, al palau episcopal.

Ramon de Botcènich, beneficiat de la Seu de València, autoritzat per a construir una capella dedicada a sant Gregori a la mateixa església, hi institueix una capellania, especificant-ne les obligacions del prevere titular. Per a la seua dotació, assigna tot el censal que fou de Donader de Figach, comprat dels hereus de Pere Maçó i de Caterina, muller seua, situat extramurs de València, prop de la porta *del Trabuquet*,

enfront del monestir de Frares Menors i amb límit de l'altra part amb la pobla d'Espanyol de Cerbetó, a pagar pels que tenen cases a la dita pobla de Donader. El beneficiat tindrà la càrrega de mantenir un pobre de l'Almoina de la Seu. El patronat serà del paborde de l'Almoina, i el benifet s'adjudicarà, en principi, a un parent del fundador ordenat *in sacris*. El bisbe, Ramon (Despont), atorga la seua protecció a la fundació, i ordena aposar a l'acta el seu segell i el del capítol (perduts).

Quod est actum Valentie, in domo dicti domini episcopi Valentini, quinto kalendas iunii anno Domini millesimi. CCC.ⁱ decimi.

Aut. per Ramon *Escamardi*, notari de València.

410 x 650 mm. Orig. Molt mal estat i pèrdues. Hi resten dos orificis per a un segell pendent. Llatí.

Perg. 078.

13

[c. 1310].

Causa d'apel·lació interposada pel noble Berenguer de Lloria¹⁸ amb motiu de certs gravàmens a ell imposats per Albert de Milà, canonge de Ravenna, auditor papal, en un litigi promogut davant d'aquest entre el dit noble, d'una part, i el bisbe i capítol de València, de l'altra, sobre els delmes dels castells, llocs i terres d'aquell.

170 (?) x 410 mm. Orig. Perduda més de la meitat del perg. Llatí.

Perg. 021.

¹⁸ Cf. perg. 749 (OLMOS, *Inventario...*, núm. 1.160).

[1312], juliol [...]. S. II.

Guillem Rovira, prevere, denuncia davant fra Ramon (Despont), bisbe de València, essent testimonis Joan Burguny, sacrista de Mallorca, i altres, que fra Ramon Saguàrdia, de l'orde del Temple, lliurà a Arnau Ramon, ciutadà de Tarragona, 3.000 sous. Altres persones declaren, en virtut d'uns capítols tramesos pel papa contra alguns frares del Temple, presents testimonis Ramon Gastó i Arnau Celma, canonges de València, una relació de diversos objectes donats per templers, entre els quals citen el comanador de Castellote, a particulars: un breviari, una Bíblia, roba de llit, arnesos, armes, un rossí, etc.

Aut. per Pere (?) Gener, escrivà reial i notari.

360 x 490 mm. Carta partida per ABC. Mal estat i grans pèrdues. Llatí.

Perg. 011.

[13...], setembre 21. Vilanova d'Avinyó.

Llicència papal a Eiximén Lopes de Pomar, vicari perpetu de l'església de Sant Valeri de Russafa, per a una permuta. Hom al·ludeix a un Jaume [...] i a la capellania de Santa Caterina de l'església de Sant Joan [de València].

Apud Villamnovam Avinionen(sem), die .XI. kalendas octobris, pontificatus [nostri] anno tertio.

430 x 390 (?). Orig. Molt mal estat i pèrdua d'una part. Llatí.

Perg. 016.

1315, abril 7 i 14. València.

1315, maig 4. València.

Jaume Prats, procurador de Ramon Conesa, paborde de l'Almoïna de la Seu, representant al seu torn de sa mare, Maria Conesa, protesta i presenta firma de dret davant de Jaume Escrivà, justícia de València, per causa del plet mogut entre Ferrera, muller de Jaume Albert, i Just de Saragossa, sobre 2 cafissades de terra en terme de Russafa, sota domini directe de la dita Maria, que tanmateix han estat adjudicades per sentència en franc alou a la citada Ferrera. Prats hi dóna per fermança Jaume Martí, notari, i posa els drets de Maria sota la protecció del rei. El dia 14, el justícia refusa la firma de dret, tot deixant la possibilitat que els requirents apel·len la sentència. El 4 de maig, el procurador repeteix la presentació de la firma de dret (la resta és il·legible).

Anno Domini millesimo .CCC.ºXV.º, die veneris .VII.º idus aprilis...

Aut. per notari desconegut.

250 x 340 mm. Orig. Mal estat. Català.

Perg. 092.

1316, octubre 23. Almassora.

Bernat i Bonafonat de Vall-llebrera, marmessors del testament de Ponç de Vilatazmar, venen a Guillem de Moella, veí de Borriana, una alqueria, pel preu de 10.720 sous, que han cobrat, amb llicència de Bertran d'Albinyana, justícia d'Almassora.

*Quod est actum A[lm]açore, .X.º kalendas novembris
anno Domini millesimo .CCC.º sextodecimo.*

430 x 670 mm. Orig. Molt mal estat, en gran part il·legible.
Llatí.

Perg. 079.

18

1316 [... ...]. València.

Donació *inter vivos* per part de Teresa Gil de Agüero
(*Ahuero*), a Corbaran de Leet, d'una llarga llista de terres al
terme de Pego (?).

Trasllat aut. per Bartomeu Andreu, notari de València, el
28-juliol-1344.

445 x 580 mm. Molt mal estat i pèrdues. Aragonés.

Perg. 017.

19

1317, abril 7 [València].

Sentència dictada per Guillem de Jàfer, doctor en
lleis, jutge delegat a l'efecte, en la causa d'apel·lació promo-
guda per Just de Saragossa contra Ferrera, muller de Jaume
Albert, per la propietat de 2 cafissades de terra a l'horta de
Russafa, que havia estat adjudicada per resolució del justí-
cia de València a aquella. Revoca la sentència del justícia i
declara el millor dret de la part apel·lant.

... VII.º idus aprilis anno Domini .M.º CCC.º XVII.º

Signe autògraf de G. de Jàfer.

Aut. per Jaume Rovira, notari.

550 x 350 mm. Orig. Mal estat i pèrdues. Català.

Perg. 015.

20

1317, maig 14. València.

Bernat Dalmau, justícia de València, ven en subhasta una casa, amb hort i tres cases contigües, situades a Foios, de l'herència de Mateu Cescala, difunt, sota domini del bisbe de València, a cens de 12 diners, la qual és adjudicada a Pere de Colent, procurador de la vídua, Gueraula, i dels fills, pel preu de 1.700 sous. El bisbe, Ramon (Gastó), concedeix la fadiga dels béns venuts a Guillem de Vallverd, canonge de València, tot retenint per al bisbat el cens, el domini directe, lluïisme i fadiga.

Quod est actum Valentie, pridie idus mayi anno Domini .M.ºCCC.º septimodecimo.

Aut. per Bernat de Vellach, notari de València.

450 x 680 mm. Orig. Mal estat i grans pèrdues. Llatí.

Perg. 080.

21

1318, octubre 3. València.

Blasco Maça de Vergua, fill del noble del mateix nom, promet a Domingo de Alquécer, titular de la capellania fundada al monestir de les monges de Santa Isabel de València per Elvira

Sanxes de Vergua, vídua de Martí Roís de Foces, tia d'aquell, que en el termini de cinc anys comprarà els 300 sous censals que aquesta manà adquirir per tal de dotar el dit benifet i una llàntia, en virtut d'una acta del 7 de maig de 1314; no ho ha pogut fer en els quatre anys anteriors, com era obligat. Ramon (Gastó), bisbe de València, hi atorga el seu consentiment.

Quod est actum Valentie, quinto nonas octobris anno Domini millesimo trecentesimo octavodecimo.

Aut. per Nicolau Felices, notari de València. Trasllat del 23-agost-1364, aut. per Bernat Amenler, notari.
405 x 415 mm. Molt mal estat. Llatí.

Perg. 067.

22

1319, setembre 17. València.

Arnau Ferrer i Peirona, muller seua, veïns de la par-ròquia de Sant Pere de la Seu de València, venen a Bartomeua, muller de Domingo Sanç, mercader, ciutadà de València, 12 mas mudines d'or censals, sobre terres al terme de Patraixet, a l'horta de València, pel preu de 2.400 sous. Donen per fermança Berenguer de Tapioles, mercader, ciutadà de València, cosí germà del venedor.

Quod est actum Valentie, quintodecimo kalendas octobris anno Domini millesimo trecentesimo nonodecimo.

Aut. per Sanç Navarro, notari de València.
360 x 450 mm. Orig. Llatí.

Perg. 081.

1322, març 27. València.

Pere de Novelles, candeler, i Jacma, la seua muller, ciutadans de València, venen a Bernat Barberà, fuster, veí de la ciutat, 5 mas mudines d'or i 2 sous censals, sobre terres de Vinalesa (*Binalea*), horta de València, en franc alou, pel preu de 900 sous. Presenten com a fermança Andreu de Novelles, pare de Pere.

Quod est actum Valentie, .VI.º kalendas apri[lis anno] Domini .M.ºCCC.ºXX.º secundo.

Aut. per Joan Cerdà, notari.

380 x 430 mm. Orig. Mal estat. Llatí.

Perg. 082.

1324, octubre 22. València.

Caterina, muller de Jaume d'Artés, Bernat de Camós i Francesc de Camós, germans, fills de Jaume de Camós, difunt, i hereus universals de Ramona, mare dels tres, difunta, venen a Ramona, vídua de Berenguer [...], 50 sous censals, pel preu de 50 lliures.

Quod est actum Valentie, undecimo kalendas novembris [anno Domini] millesimo .CCC.º vicesimo quarto.

Aut. per Pere Sarroca, notari.

395 x 650 mm. Orig. Molt mal estat. Llatí.

Perg. 027.

1326, setembre 30. Benimaclet.

Bernat Planell, ciutadà de València, dóna possessió a Francesc de Vinatea del domini de l'alqueria de Benimaclet, venuda a aquest pel preu de 75.785 sous. Li lliura alhora les claus de la torre del lloc.

Datum alcharea de Benimaclet, .II. kalendas octobris anno Domini .M.^oCCC.^o [vigésimo sexto].

Aut. per Nadal Bonshom, notari.

180 x 275 (?) mm. Orig. Molt mal estat. Llatí.

Perg. 023.

1327, novembre 28. València.

1328, juny 7. València.

Tres codicils atorgats per Guillem Celom, senyor d'Albalat (dels Sorells), ciutadà de València, difunt, el primer en data desconeguda i els altres en les damunt indicades. El primer és il·legible. Pel segon, revoca un llegat d'un censal en favor de Bernat Çabisbal, veí d'Albalat,¹⁹ i alhora li'n confirma un cens sobre un tros de terra en aquest lloc. Pel tercer, li llega 200 sous, ultra les 3 mas mudines censals que li ha donat en testament.

...septimo idus iunii anno Domini millesimo .CCC.^o vicesimo octavo.

¹⁹ Bernat Sabisbal, o Bisbal, era l'arrendatari de les rendes del senyoriu, ensems amb Pere Gaçó i Bartomeu Barberà (Arxiu del Regne de València, *Protocols*, Pasqual de Vall-llebrera, 2875, 9 de desembre de 1329 i 1 de gener de 1330).

Trasllat de l'11-agost-1345.

630 x 530 (?). Molt mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 029.

27

1330 (Enc. 1329), març 2. València.

Testament de [... ...]boniol (?). Dóna el domini i usdefruit dels seus béns a l'esposa, i institueix hereus de la meitat d'aquells els seus fills Joan, Aparici i Bartomeu, menors d'edat, i els també fills Jaume i Miquel; l'altra meitat l'aplica a la seua ànima.

Quod est actum Valentie, sexto nonas martii anno Domini .M.^oCCC.^o XX.º nono.

Trasllat d'Antoni Domènech (?), notari [del 1349], de llicència de Benavé de Benviure, justícia civil de València.²⁰

160 (?) x 310 (?) mm. Fragment, en molt mal estat. Llatí.

Perg. 083.

28

1331 (Enc. 1330), març 5. València.

Compareixen davant Guillem Berenguer, savi en dret, Guillem Togores, curador de Caterina, filla de Romeu de Serrallonga, difunt, i muller de Galceran Carbonell, de 20 anys d'edat, i aquesta mateixa, i apel·len al rei contra la sentència emesa per aquell, com a jutge, el 25 de febrer

²⁰ Benviure fou nomenat justícia civil, a proposta del rei, el desembre de 1348, tot seguit del sometiment de la revolta de la Unió (cf. *Libre de memories... de Valencia*, ed. cit., I, p. 39).

precedent, que creuen injusta, en el litigi posat per ambdós contra Guillem Palma.

...tertio nonas martii, en hora de prima, anno Domini millesimo .CCC.ºXXX.º

Aut. per Berenguer Despuig, notari de València.

285 x 455 mm. Orig. Molt mal estat. Català.

Perg. 084.

29

1334, octubre 5. València.

Garcia Llavata, mercader, i la seua muller Maria, veïns de València, venen a Andreu i Guillem Caner, germans, socis, mercaders i ciutadans de la ciutat, en franc alou, 8 fanecades i una vuitena part de fanecada de vinya, al terme de Benimaçot, horta de València, pel preu de 40 lliures. Donen per fermança Guillem Català, veí de València.

Quod est actum Valentie, tertio nonas octobris anno Domini .M.ºCCC.ºXXX.º quarto.

Aut. per Bernat Vallés, notari de València.

390 x 430 mm. Orig. Mal estat. Llatí.

Perg. 086.

30

[1335. València].

Arnau Verdeguer i Ramona, sa muller, venen [una casa], a cens de l'Almoina de la Seu, a [...], per preu descon-

gut. [...] i Pere Gilabert, en nom de la mateixa Almoïna, després de percebre el lluïsmen per l'operació, hi donen llicència.²¹

Aut. per [...], notari.

530 x 495 (?) mm. Orig. Fragmentari, molt deteriorat. Llatí.

Perg. 0119.

31

1335, agost 12. Piera.

Arnau Rolf, de la vila de Piera, afirma amb Galceran Carbonell, beiner, ciutadà de València, el seu fill Berenguer, pel temps de sis anys, a fi d'aprendre l'ofici. Promet que no marxarà de sa casa sense la seua llicència, i li serà fidel i obedient nit i dia, així com lliurar-li 10 sous en el termini d'un any. Carbonell, al seu torn, assegura el manteniment i vestit del jove i s'obliga a ensenyar-li la seua indústria. Posen mútuament tots llurs béns en garantia del contracte.

Actum est hoc prid[ie] idus augusti anno Domini .M.°CCC.°XXX.° quinto.

Aut. per B[erenguer ...]haner, notari, en lloc del rector de la dita vila.

215 x 220 mm. Orig. Mal estat parcial i pèrdues. Llatí.

Perg. 085.

²¹ Els pergs. 813, 2.986 i 1.907 (OLMOS, *Inventario...*, núms. 1.956, 1958a i 1.959) tracten de la mateixa operació: al primer, de data 23 de gener de 1335, es conté la venda a Antoni Miramar d'una casa a la parròquia de Sant Bartomeu.

1338 (Enc. 1337), gener 2. València.

Ramon Gener i Ramon de Pujols, canonges i tresorers de la Seu, diputats pel bisbe i capítol, presenten Berenguer de Bell-lloch, prevere,²² a Ramon (Gastó), bisbe de València, per al càrrec de capellà major i prepòsit de l'Almoïna, vacant per mort de Ramon Conesa. El bisbe aprova el nomenament i invisteix el nou prepòsit, prenint-ne el jurament preceptiu. Tot seguit, Bell-lloch rep la possessió de la capella i sagristia de Tots els Sants de la catedral i de la casa de l'Almoïna, amb els drets i censals que li pertanyen i la terça part del lloc de Puçol.

...die veneris intitulata quarto nonas ianuarii anno Domini millesimo trecentesimo tricesimo septimo.

Aut. per Arnau de Casesvelles, notari.

390 x 615 mm. Carta partida per ABC. Mal estat. Llatí.

Perg. 013.

1339, juliol 24. València.

Publicació del testament de Pere Segarra, peller, ciutadà de València, atorgat davant del notari Guillem de Vilardell el 15 de juliol anterior. Tria sepultura a l'església de Santa Caterina. Deixa l'usdefruit de tots els seus béns a Caterina, sa muller. Crea una capellania a la mateixa església, i

²² Era nebot d'Arnau de Vilanova (*vid.* M. RODRIGO LIZONDO, "La protesta de Valencia de 1318 y otros documentos inéditos referentes a Arnau de Vilanova", *Dynamis. Acta Hispanica ad Medicinae Scientiarumque Historiam Illustrandam* 1 (Granada 1981) 241-273, esp. pp. 252-253).

disposa que, a la mort de la vídua, tots els béns seran venuts i distribuïts en obres pies, en sufragi de l'ànima del difunt.

Quodquidem testamentum fuit lectum... die intititata nono kalendas augusti anno Domini millesimo trecentesimo tricesimo nono.

Trasllat aut. per Ferran d'Armelles, notari, el [... ...] de 1388.
600 x 545 mm. Molt mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 026.

34

1340, maig 16. València.

Sentència²³ emesa per Guillem Bonet i Berenguer Ferrer —nomenat en lloc de Pere de Montblanc, difunt—, savis en dret de València, jutges delegats pel rei, en el plet d'apel·lació instat per Berenguer Gisbert, procurador de Jaume Castellà, cavaller, curador de Saurineta, filla de Guillem de Reixach, difunt, i muller de Romeu Martines de Peralta, senyor de Sorita, contra la sentència pronunciada per Jaume Bullfarines, oficial del bisbat, i Joan Calvo, jurista, que decretava la prescripció d'una sentència anterior de Domingo Eymerich i Domingo de Montsó, i en conseqüència refusava la reclamació presentada per aquesta part contra Ponç Guillem de Vilafranca, senyor d'Alcalà.²⁴ Els jutges confirmen com a justa la sentència de Bullfarines i Calvo, salvant el dret de restitució que posseeix Saurineta, i condemnant-la en les despeses del juí.

²³ *Vid.* núm. 40.

²⁴ Alcalà de Gallinera, a la vall d'aquest nom (*vid.* José SANCHIS Y SIVERA, *Nomenclátor geográfico-ecclesiástico de los pueblos de la Diócesis de Valencia*, València, Tipografía Moderna, 1922, p. 33).

Lata sententia e lesta per en Michel de Cascant, notari de València e scrivà del present pleyt, de manament dels dits jutges, en València, en la casa del dit en Berenguer Ferrer, .XVII.º kalendas iunii anno Domini .M.ºCCC.ºXL.º

Aut. per Berenguer Ferrer, notari de València, en lloc de Miquel Cascant, per malaltia.

670 x 790 mm. Orig. Mal estat i pèrdues. Català.

Perg. 089.

35

1341 (Enc. 1340), febrer 28. Cullera.

Bernat Gener i Bartomeua, sa muller, llauradors, veïns de Cullera, venen a Guillemó Gener, procurador de Miquel Just, ciutadà de València, 40 sous censals, pel preu de 400 sous. Hi donen per fermança Joan Juscafré, veí d'aquella vila.

Quod fuit actum Cullarie, pridie kalendas martii anno Domini millesimo .CCC.ºXL.º

Aut. per Domingo Cerdà, notari.

410 x 445 mm. Orig. Molt mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 088.

36

1341, abril 13. València.

Ramon (Gastó), bisbe de València, ensems amb el capítol, fan permuta de 2 morabatins d'or i 200 sous cen-

sals, pertanyents al canonge Jaume de Pertusa, per 19 sous 2 diners de reals, que fan a la Seu de cens certes persones sobre cases i patis al rafal de Santa Maria, de la vila d'Alzira, situats al lloc de l'antic fossar dels sarraïns.

Quod est actum Valentie, idus aprilis anno Domini millesimo trecentesimo quadragesimo primo.

Subscripcions autògrafes del bisbe, els canonges Pere de l'Abadia, Jaume Romeu, Vidal de Vilanova, Ramon Ferrer, Jaume de Pertusa i Ramon Gener, i del procurador dels pabordes de l'Horta de València.

Aut. per Arnau de Casesvelles, notari.

860 x 620 mm. Carta partida per ABC. Mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 093.

37

1341, abril 16. València.

Sentència arbitral de Guillem d'Artés, jurista, en un litigi entre Ramon (Gastó), bisbe de València, d'una part, i de l'altra Jaume d'Esplugues, senyor del castell de Termes (*Terminis*) i de la Torre Formosa,²⁵ com a hereu de certs béns de Pere d'Esplugues, ardiaca (d'Alzira) i sacrista de València, difunt, i Pere de Poblet, ciutadà de València, marmessor d'aquest ensems amb Gonçal Çorito, veí d'Alzira, sobre una

²⁵ El castell i la torre, probablement la mateixa cosa, eren a l'actual Poble Llarga, fundada l'any 1317 per l'ardiaca Esplugues. El lloc es digué a l'època Vilaformosa, Poble de l'Ardiaca o Poble de N'Esplugues (cf. J. Ll. NAVARRO SANCHIS, *La Poble Llarga. Introducció a la seua història*, València, Edicions 96 S. L, 2003, pp. 34-35; l'exposició de l'autor és poc clara).

qüestió entorn d'un pati situat a la Pobla dels S[plugues] (?) (la Pobla Llarga), rafal d'Alzira. Artés condemna la part d'Esplugues a pagar 103 lliures al bisbe, per haver ocupat l'ardiaca indegudament el pati o casa citat.

Lata sententia... sextodecimo kalendas madii anno Domini millesimo trecentesimo quadragesimo primo.

Aut. per Arnau de Casesvelles, notari.

515 x 630 mm. Orig. Molt mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 020.

38

1342, setembre 10. Gènova.

Carta de quitament, efectuat per Berenguer, Julià i Miquel *de Maxella*,²⁶ d'una lletra de canvi per valor de 832 florins, presa de Joan Rato, mercader, ciutadà de Mallorca, a pagar en mà de Pere Guillem, notari, el 28 de juny anterior.

...anno Dominice Nativitatis .M.ºCCC.º quadragesimo secundo, indictione nona... Ian(ue) die decima septembris...

Aut. per Francesc *Duranti*, notari.

330 x 210 mm. Orig. Mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 094.

²⁶ Potser llinatge català, relacionat amb el llogaret de Maixella, al terme de Serinyà (Gironès).

1343, novembre 25. Tolosa.

Compromís subscrit en poder de l'infant Jaume d'Aragó, comte d'Urgell i vescomte d'Àger, per Bertran, comte de l'Illa,²⁷ fill i hereu universal de Bernat Jordà, cavaller, senyor de l'Illa, per tal que emeta una sentència arbitral en el litigi promogut entre el dit Bertran, d'una part, i Teresa de Montcada, vídua del noble Ot de Montcada i tutora dels nobles Ramon Guillem i Ot de Montcada, germans, fills seus i del dit difunt, de l'altra, per causa dels drets sobre els castells i viles de Serós i de Mequinensa (*Miquenensa*).

Actum fuit hoc Tholose, die vicesima quinta mensis novembris, serenissimo... principe domino domino Philippo, Dei gratia Francie rege, regnante..., anno ab incarnatione Domini millesimo trecentesimo quadragesimo tertio.

Aut. per Pere *Carpini*, notari.

840 x 420 mm. Orig. Mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 030.

1344, gener 17. València.

Sentència²⁸ dictada per Jaume d'Orrit i Arnau Escrivà, juristes de València, segons comissió del rei dada a València el 24 de novembre de 1343 (que revocava una comissió anterior a Rodrigo Dies, doctor en lleis, i Andreu

²⁷ L'Illa-Jordà, al Llenguadoc.

²⁸ *Vid.* núm. 34.

Guillem Escrivà), en la causa d'apel·lació interposada per Berenguer Gisbert, procurador de Jaume Castellà, curador de Saurina, muller de Ramon Martines de Peralta, senyor de Sorita, i filla i hereua de Guillem de Reixach, contra una sentència donada el 16 de maig anterior per Guillem Bonet i Berenguer Ferrer, juristes de València, en la causa, també en grau d'apel·lació, promoguda pel dit Castellà contra Ponç Guillem de Vilafranca, senyor d'Alcalà, que fou contrària a la part del primer. Confirmen la justícia de la sentència prèvia, considerant improcedent l'apel·lació, deneguen la restitució demanada per Saurina de Reixach i la condemnen en les despeses del juí.

Donada sentència... en València, en les cases del dit n'Arnau Scrivà..., .XVI.º kalendas febroarii, en prima, anno Domini millesimo trecentesimo quadragesimo quarto.

Aut. per Berenguer Ferrer, notari de València, per malaltia de Miquel de Cascant, notari.

650 x 880 mm. Orig. Mal estat i pèrdues. Català.

Perg. 096.

41

1344, abril 27. València.

Tomàs Ivanyes, prevere, i Llop Ivanyes, draper, ciutadà de València, com a tutor i curador de Joanet, Eiximén, Bartomeu i Francesca, fills d'Eiximén Ivanyes, peller, difunt, d'una part, i de l'altra Marquesa, muller de Guillem Canyelles, taverner, ciutadà, i Maria, muller de Miquel Just, taverner, ciutadà, tots ells germans, fills de Maria Garcés, vídua de Joan Ivanyes de Medes, difunta, i hereus universals d'aquesta, per tal de partir els 445 sous censals que pos-

seeixen *pro indiviso* a les viles i termes de Cullera, Aiello i Algemesí, efectuen la divisió dels béns segons la relació que s'hi indica.

Quod est actum Valentie, quinto kalendas madii anno Domini .M.ºCCC.ºXL.º quarto.

Aut. per notari desconegut.

470 x 560 mm. Carta partida per ABC. Mal estat. Llatí.

Perg. 098.

42

1344, juliol 7. Castelló de la Plana.

Bartomeu Desplà, veí de Castelló, ven a Joan de Brusca, habitador de la mateixa vila, 43 sous 4 diners de reals censals, que li deuen pagar la vídua de Ramon Cuquetes; Pere Serra; Ramon Mateu; Ramona, vídua de Pere Eymerich; Berenguer Febrer; Cerveró Bonano; Bartomeu Soler; la vídua de Domingo Mostaro; Jaume Sort; Llorenç Rausell; Joan Porcell; Joan Soriano; Guillem Casas; Berenguer Mateu; Bernat Almenara; Saura, vídua de Berenguer Trullols; Antoni Cantó; Guillem Palet i Antoni *Gistrafré* (*sic*=Giscafré). És fermança de l'acte Jaume Roig.

Quod est actum Castellione, nonas iulii anno Domini .M.ºCCC.ºXL.º quarto.

Aut. per Guillem Aguiló, notari.

370 x 495 mm. Orig. Mal estat. Llatí.

Perg. 014.

1344, agost 11. València.

Berenguer d'Agilet, rector de l'església de Santa Caterina, i Pere Lambert, ciutadà, comissaris delegats del bisbe de València per a executar el testament de Bartomeua, vídua de Jaume Vidal, veïna de la Xerea, difunta, que deixà hereus els pobres de Crist ensems amb altres causes pies, venen a Antoni Torre, pescador, i la seua muller Guillemona un morabatí alfonsí censal sobre una casa, pel preu de 10 lliures.

Quod est ac[tum] Valentie, tertio idus augusti anno Domini millesimo trescentesimo quadragésimo quarto.

Aut. per notari desconegut, pres del protocol de Guillem Vidal, notari de València, difunt.

420 x 440 mm. Orig. Mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 095.

1344, agost 23, València.

Ramon (Gastó), bisbe de València, atés que Arnau de Vilanova —*venerabilis et religiosus magister Arnaldus de Villanova*— manà en testament que els seus béns a València —*bona sua que in territorio Valentie possidebat*— fossen distribuïts entre els pobres de Crist, vídues, orfes i altres persones miserables, disposa que els 426 sous censals que mestre Arnau posseïa a l'horta de València, al terme de *Raviosa sive Patraix*, sobre diverses possessions, que s'especifiquen, siguen assignades a l'Almoina de la Seu per a la manuten-

ció dels pobres. Addueix a l'efecte un privilegi de Jaume II (Lleida, 8-abril-1302) concedit a l'eminent metge, que és copiat literalment.

Quod est actum Valentie, decimo kalendas septembris anno Domini millesimo trecentesimo quadragesimo quarto.

Testimonis, Pere de l'Abadia, canonge, Pere Gastó i Ramon Alarich, beneficiats de la Seu, i Guillem Quintà, escrivent.

Aut. per Arnau de Casesvelles, notari.

395 x 705 mm. Plica: 35 mm. Orig., amb cinta de segell pendent, perdut. Mal estat i importants pèrdues. Llatí.

Perg. 097.

45

1345 (Enc. 1344), març 14. València.

Àpoca expedida per Joan Barbarossa i Margarida, sa muller, del pagament de 1.000 sous per part d'Arnau Joan, doctor en lleis, ciutadà de València, com a preu de la compra d'una casa llur a la parròquia de Sant Llorenç, segons acta atorgada el mateix dia davant del notari infra-signant.

Quod est actum Valentie, pridie idus martii anno Domini .M.^oCCC.^o XL.º quarto.

Aut. per Bernat Orset, notari de València.

135 x 230 mm. Orig. Llatí.

Perg. 042.

1345, agost 18 (o 19). València.

Bernat Çabisbal, *senior*, veí d'Albalat d'En Jaume March (Albalat dels Sorells), en nom propi i com a procurador de Mateua, sa muller, ven a [Pere Tomàs, notari], ciutadà de València, 50 sous censals, pel preu de 25 lliures. Dóna per fermança el seu fill Bernat Çabisbal.

Quod est actum Valentie, q[uint]odecimo (?) kalendas septembris anno Domini millesimo trescentesimo quadragesimo quinto.

Aut. per Bernat Costa, notari de València.

465 (?) x 550 mm. Orig. Pèssim estat i grans pèrdues. Llatí.

Perg. 099.

1346 (Enc. 1345), gener 30 [Xàtiva?].

Capbreu de les terres del terme de la vila de Xàtiva sotmeses al pagament de cens emfitèutic a l'Almoina de la Seu de València, llurs possessors i les quantitats corresponents.

...tertio kalendas februarii anni Domini millesimi trescentesimi quadragesimi quinti.

Aut. per notari desconegut.

760 x 670 mm. Molt mal estat i grans pèrdues. Llatí.

Perg. 010.

1346, abril 15. València.

Bernat Bisbal, veí del lloc d'Albalat (dels Sorells), en nom propi i en qualitat de procurador de la seua muller, Mateua,²⁹ ven a Pere Tomàs, notari, ciutadà, 50 sous censals, sobre dos trossos de vinya en aquell terme, pel preu de 500 sous.

Quod est actum Valentie, .XVII.º kalendas madii anno Domini millesimo [.CC]C.º quadragesimo sexto.

Aut. per Guillem Roig, notari de València.

430 (?) x 635 mm. Orig. Pèssim estat i grans pèrdues. Llatí.

Perg. 0100.

1348, maig 22. València.

Bernat Serramitjà, llaurador, i la seua muller Antònia, veïns de la parròquia de Sant Salvador, venen a Joan de Boix (*de Buxio*), veí de València, 60 sous censals, carregats sobre 9 fanecades de vinya que posseeixen en terme de Petra, a l'horta de la ciutat, venudes pel mateix adquirent al dit Bernat el dia de la data. Venen l'esmentat censal pel preu de 30 lliures. Donen per fermança Bernat Serramitjà, menor de dies.

Quod est actum Valentie, .XI.º kalendas iunii anno Domini .M.ºCCC.º XL.º octavo.

²⁹ El perg. 2.016 (OLMOS, *Inventario...*, núm. 2.263) és una carta de procuració de Mateua a favor de Bernat Sabisbal, però amb data 1 d'agost de 1346.

Aut. per Antoni Domingo, notari de València.
320 x 550 mm. Orig. Mal estat. Llatí.

Perg. 0102.

50

1348, juny 23. València.

Testament de Bernat Satorre (*de Turre*), prevere, beneficiat de la Seu. Designa marmessors Vejà de Montagut, i Pere i Jaume Vejà de Montagut, consanguinis seus. Mana pagar els seus deutes. Tria sepultura al cementiri de la catedral, i ordena que li facen novena i aniversari. Llega a l'Almoina 44 sous censals, pagadors sobre certes cases i terres a Alzira, de la qual renda seran socorreguts dos pobres amb 5 diners tots els dies de Quaresma. Deixa a Joan Destorrent, fill de la seua neboda, 100 sous, a Guillemona, germana d'aquest, 50 sous, i a Valentina, també germana, una peça de drap morat. Els béns restants passaran a l'Almoina, hereua universal.

Quod est actum Valentie, nono kalendas iulii anno Domini millesimo trecentesimo quadragésimo octavo.

Aut. per Antoni Savall, notari, extret dels llibres de Sanç Navarro, notari de València, difunt. Publicat el 31 de juliol.
440 x 720 mm. Orig. Mal estat. Llatí.

Perg. 0104.

1348, desembre 1. Barcelona.

Àpoca atorgada per Ferrera, vídua de Ferrer Pujol, mariner, ciutadà de Barcelona, tutora d'Antoni, pubill, fill llur i hereu universal del seu pare, del pagament de 9 florins d'or per part de Valença, vídua de Pere de Cudinachs, ciutadà, i hereua universal de Joan Batlle, difunt, patró de coca, també ciutadà de la mateixa ciutat, germà seu. Aquest els havia rebut prestats del predit Pujol, per a atendre les despeses de la nau, com consta d'acta notarial dada a Messina el 10 de desembre de 1347.

Actum est hoc Barchinone, kalendas decembris anno Domini millesimo trecentesimo quadragesimo octavo.

Aut. per Bernat Arnau, notari de Barcelona.

265 x 395 mm. Orig. Llatí.

Perg. 0101.

1349 (Enc. 1348), gener 11. València.

Antic de Codinachs i Pere Guillem de Millà, de la casa del rei, com a marmessors de Rodrigo Torrelles, regent la tresoreria de la reina Elionor (de Portugal), fan alçar un inventari dels béns que el difunt posseïa a la cort, iniciat a Saragossa el 10 d'octubre precedent. Entre aquests, recullen dos cofres que contenen documents de la tresoreria de la finada reina d'Aragó, amb comptes de Ramon Savall, també difunt, que fou el seu tresorer, així com documentació diversa, roba de vestir, armes, sacs

amb certes quantitats en diferents monedes, objectes d'argent, peces d'ús del mencionat Savall, anells d'or i pedreria, etc.³⁰

Actum... fuit hoc presens inventarium in civitate Valentie, tertio idus ianuarii anno Domini millesimo tracentesimo (sic) quadragesimo octavo.

Testimonis, Berenguer de Ripoll, de la cambra del rei, Bernat Adrià, de la capella, Pere de Caldes, de l'escriuània, i Jaume d'Èpila, correu reial.

Aut. per Bartomeu Desllor, notari.

430 x 460 mm. Orig. Llatí.

Perg. 0103.

53

1349 (Enc. 1348), febrer 17. València.

Bernat d'Esplugues, habitador de València, com a tutor assignat pel rei als fills i béns de Jaume d'Esplugues (cavaller), difunt, institueix procurador Arnau Berard, notari de la mateixa ciutat, amb facultats per a donar terres a cens, vendre, nomenar alcaids, fer tractes amb els vassalls dels llocs pertanyents als hereus i altres actuacions.

Quod est actum Valentie, .XIII.º kalendas martii anno Domini millesimo trecentessimo quadragesimo octavo.

Aut. per Cristòfol Soler, notari.

Segueix còpia de la carta reial de nomenament del tutor i curador sobredit.

³⁰ Cf. perg. 5.121 (OLMOS, *Inventario...*, núm. 2.373), una àpoca de l'hereu de Savall a favor de Codinachs, del 23 de gener.

565 x 760 mm. Orig. Molt mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 0105.

54

1349, juny 3. València.

Joan Escorna, senyor del lloc d'Olocau, habitador de València, ven a Sanç de Tena, també habitador de la ciutat, un hort situat a la Vilanova, horta de València, que limita per totes parts amb vies públiques, per un preu de 500 sous, que ha rebut.

Quod est actum Valentie, tertio nonas iunii anno Domini millesimo .CCC.ºXL.º nono.

Aut. per Antoni Desprats, notari de València.

420 x 600 mm. Orig. Llatí.

Perg. 0106.

55

1350, desembre 3. Benimaclet.

Francesc Perpinyà, procurador de Pere de Vinatea, fill de Nicolau [de Vinatea], difunt, procurador al seu torn i curador testamentari de Francesc i Nicolau de Vinatea, germans seus, dóna possessió del senyoriu de Benimaclet, terme de la ciutat de València, ensems amb 2.413 sous 9 diners i mealla censals, a Jacma (Castellà), vídua de Francesc de Vinatea, ciutadà de València, difunt, representada per Ramon Castellà, cavaller, amb la prestació a aquest de jurament de fidelitat i homenatge de mans i de boca per part del

justícia, jurats i veïns del dit lloc. Benimaclet, amb el susdit censal, havia estat venut pels primers a aquesta l'1 de desembre anterior pel preu de 55.000 sous, davant del notari Domingo Joan, en satisfacció dels 77.000 sous adjudicats a la vídua de Vinatea en virtut de sentència arbitral emesa pel mateix Ramon Castellà i Ramon Nebot, jurista de València.

Acta fuerunt in dicto loco de Benimaclet, tertio nonas decembris anno Domini millesimo trecentesimo quinquagesimo.

Aut. per Guillem Ferrer, notari.

335 x 520 mm. Orig. Molt mal estat. Llatí.

Perg. 0109.

56

1350, desembre 7. València.

Joan del Boix, mercader, ciutadà de València, estableix un tros de terra, franca i lliure, en terme de Petra, horta de València, a Sebastià d'Alanga i la seua muller Llúcia, llauradors, veïns de València, a cens emfitèutic de 2 masmudines d'or anuals, pagadores per Nadal.

Quod est actum Valentie, septimo idus decembris anno Domini millesimo trecentesimo quinquagesimo.

Aut. per Bernat Calp, notari de València.

375 x 560 mm. Carta partida per ABC. Mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 0108.

1350, desembre 15. València.

Berenguer Borrull, mariner, ciutadà, i Caterina, sa muller, venen a Pere Bernés, argenter, de la casa del rei, ciutadà de València igualment, un obrador franc i quiti situat a la parròquia de Santa Caterina, pel preu de 80 lliures.

Quod est actum Valentie, octavodecimo kalendas ianuarii anno Domini millesimo .CCC.^o quinquagesimo.

Segueix l'època del pagament, de data 18 de desembre següent.

Aut. per Ramon Bernat, notari.

670 x 720 mm. Orig. Mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 0107.

1351, setembre 30. València.

Mateu Castell[...], sacrista (o sots-sacrista) de València, constituït davant del notari Bartomeu Mulnar, custodi dels llibres notals d'Arnau de Casesvelles, notari, difunt, a instàncies de Martí Nebot, hebdomadari de la Seu i procurador de les distribucions diàries d'aquesta per delegació del bisbe i capítol, mana al dit notari, de part de Jaume Escrivà, justícia civil, reparar el document de venda dels delmes de Xèrica, el Toro i Pina, que fou efectuada per dos anys, des de gener de 1347, a favor de Jaume de Pertusa, canonge i paborde, difunt. Consta tot seguit còpia del document perdut.

...die veneris intitulata pridie kalendas octobris anno Domini millesimo .CCC.^o quinquagesimo primo.

245 x 410 mm. Orig. Molt mal estat. Llatí.

Perg. 022.

59

1352, abril 13. València, a la sagristia de la Seu.

Constitucions de l'Església de València³¹, publicades pels seus bisbes d'ençà de la restauració de la diòcesi i referents al règim de la Seu —*circa corpus nostre ecclesie cathedralis edictis*—, compilades i esmenades pel bisbe Hug (de Fenollet) —*sub uno ordinato volumine, quod Constitutiones Valentine Ecclesie volumus nominari, compilationem novam facimus*—, aprovades de consens general en capítol pasqual celebrat el dia de la data, revocant les normes anteriors. Hi assisteixen, amb el bisbe, Gombau de Castellnou, canonge i degà, Bartomeu Carme, canonge i paborde, Pere de l'Abadia, Antoni d'Alpicat i Pere Gandill (*Gandilli*), canonges, reunits a la sagristia. Segueix aquest ordre: 1, *ad canonicos Valentine Ecclesie*; 2, *ad dignitates, suo ordine*; 3, *ad preposituras*; 4, *ad ceteros clericos Sedis pertinentes*.

³¹ El text es recull íntegrament a les Constitucions dels bisbes Hug de Fenollet i Vidal de Blanes, ms. 120 de la Biblioteca Capítular de València, de pr. s. xv, fols. 10r-38r (numeració original 1r-30r). També, a les *Constitutiones sive ordinationes insignis metropolitanae Ecclesiae Valentinae, ab eius primaeva fundatione et origine*, ms. 406 de la mateixa Bibl., de f. s. xv o pr. s. xvi, fols. 9r-33v. Publicat parcialment a *Constitutiones sive ordinationes insignis metropolitanae Ecclesiae Valentinae, ab eius primaeva fundatione et origine, secundum successionem et necessitatem temporum, per vigilantissimos in ea succedentes episcopos et capitulum...* Valentinae, per Ioannem Mey Flandrum, 1546, exemplar de la Bibl. Cap., sign. 86, fols. 7v-14r. N'hi ha un trasllat, contenint sols la rúbrica referida a les pabordies, autoritzat pel notari Bonanat Monar el 4-octubre-1370 (ACV, perg. 3.132). Hi cal advertir que manca alguna rúbrica al document original, per les pèrdues del pergami.

Rúbriques del registre: *Et primo, rubrica de certo numero canonicorum.*- *Rubrica de modo recipiendi canonica[tum].*- *Rubrica de secreto capituli.*- *Rubrica de capa.*- *Rubrica de domibus canonicorum.*- *Rubrica de bonis capituli.*- *Rubrica de constitutionibus que expectant ad dignitates.*- *Rubrica in quo ordine esse debeant precentor et sacrista, et de sede eorum, et archidiaconorum Valentie et Xative.*- (al marge, de lletra del segle xvi:) *Nova creatio duodecim prepositurarum.*- *Rubrica de hiis que spectant comuniter ad omnes beneficiatos Sedis. Et primo de horis et divino officio. De anniversariis et collectoribus anniversariorum et circa et de salariis.*

Datum et actum in dicta sacristia, dum dictum capitulum celebrabatur, idus aprilis, hora meridiem vel quasi, anno Domini millesimo trecentesimo quinquagesimo secundo.

Testimonis, Pere de Masene,³² Arnau de Pamplona, preveres, i Guillem Sabadell, sots-sacrista de la Seu.

Aut. per Romeu Alguer, notari, escrivà del bisbe i capítol i de les presents constitucions.

3.730 x 670 mm. Orig., amb bella caplletra il·luminada. Format per quatre peces cosides; grans pèrdues, dividit en set fragments (restaurat el 2011 pels serveis de la Generalitat Valenciana). No conserva els segells pendents del bisbe i canonges. Llatí.

Perg. 034.

³² O Masone (Massó?).

1352, abril 28. València.

Guillem Roig, ciutadà de València, curador ordenat per la cort civil de la ciutat de Caterina, filla pubilla de Mateu Rubert i de Geraldona, sa muller, per a administrar els béns de la part de la mare, considerat que ha estat subhastat un pati o quarta part d'una casa de la dita hereua situada a la parròquia de Santa Caterina, que fou de Ramon Canterelles, adjudicat pel preu de 26 lliures, amb la càrrega del cens d'un morabatí d'or anual, estableix a Simó Ferran la dita quarta part, i reconeix haver-ne rebut l'esmentada quantitat.³³

Quod est actum Valentie, quarto kalendas madii anno Domini millesimo trecentesimo quinquagesimo secundo.

Aut. per Pere d'Òdena, notari de València, de llicència de Pere de Busquets, justícia civil.

435 x 610 mm. Carta partida per ABC. Molt mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 0111.

1352, desembre 14. València.

Guillem Sabadell, sots-sacrista de la Seu de València, com a procurador d'Hug, cardenal prevere de Sant Llorenç *in Damaso*,³⁴ sacrista de la mateixa catedral, instituït per Joan de

³³ Cf. perg. 5.130 (OLMOS, *Inventario...*, núm. 2.459, que anomena l'òrfena Caterina Solé), sobre la mateixa compravenda.

³⁴ Hug Roger, O. S. B., bisbe electe de Tulle, a França (Conradus EUBEL, O. F. M., *Hierarchia catholica Medii Aevi*, 2 vols., Münster 1913-1914, reimp. Pàdua 1960, I, p. 18).

Forges (*de Forgiis*), canonge de Lleida i procurador d'aquest, per a regir la sacristia i els drets corresponents, atés que Guillemona, vídua de Jaume Castelló, llaurador de la parròquia de Sant Salvador, posseeix a cens una casa sota directe domini de la dita sacristia, havent perdut l'acta acreditativa en ocasió de la guerra de la Unió, li confirma el domini útil del seu alberg.

Quod est actum Valentie, decimo nono kalendas ianuarii anno Domini millesimo .CCC.^o quinquagesimo secundo.

Aut. per Bartomeu Mulnar, notari de València.

255 x 400 mm. Carta partida per ABC. Molt mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 0110.

62

1354 (Enc. 1353), març 8. València.

Guillem Sabadell, sots-sacrista de la Seu de València, procurador d'Hug, cardenal prevere de Sant Llorenç *in Damas*, canonge i paborde i sacrista de la mateixa església, instituït a l'efecte per Joan de Forges, canonge de Lleida i procurador del susdit prelat, atés que Constança, filla de Jaume Tortosa, calafat, veïns de València, difunta, havia posseït una casa a la parròquia de Sant Andreu sota directe domini de la sacristia, a cens de 7 sous anuals, ratifica Francesca, filla de Guillem de [Bell-]lloc (?), neboda de Constança, i els seus successors com a titulars del domini útil de l'habitatge.

Quod est actum Valentie, octavo idus martii, anno Domini millesimo .CCC.^o quinquagesimo tertio.

Aut. per Bartomeu Mulnar, notari de València.

320 x 430 mm. Carta partida per ABC. Mal estat i pèrdues.
Llatí.

Perg. 0112.

63

1354, novembre 10. València.

Bernat Vivó, prevere, capellà major de l'Almoina de la Seu, reconeix a Ramon Castellà, tutor dels fills i hereus de Jaume Castellà, difunt, germà seu i hereu de Ramona d'Albalat, difunta, sogra d'aquest darrer, haver rebut d'ell 6 lliures 6 sous, pel cens anual de 21 sous que els dits hereus són obligats a pagar a l'Almoina sobre unes cases i terres al terme de Campanar, el qual es devia dels sis anys passats, i 10 sous pel salari de Bernat Vives, jurisperit, que va assessorar en la qüestió.

Quod est actum Valentie, quarto idus novembris anno Domini millesimo .CCC.ºL.º qu[art]o.

Aut. per Guillem de Reus, notari.

265 x 280 mm. Carta partida per ABC. Mal estat. Llatí.

Perg. 018.

64

1355, setembre 7. València.

Mateu Ortiç, veí de València, curador donat per la cort civil d'Antoni de Mascaró, habitador de la ciutat, ensems amb aquest mateix, major de dinou anys i menor de vint, reconeixen a Pere de Puigverd, notari, ciutadà, tutor i curador tes-

tamentari dels fills i hereus de Bernat de Mascaró, daurador, també ciutadà de València, difunt, que, d'ordre del justícia civil, els ha pagat 65 lliures de reals, les quals el dit Bernat havia rebut de Ferrer de Mascaró, ciutadà de Barcelona, germà seu i pare d'Antoni, com es fa constar al testament d'aquell.

Quod est actum Valentie, septimo idus septembris anno Domini millesimo trecentesimo quinquagesimo quinto.

Aut. per Domingo Mulner, notari de València.

280 x 405 mm. Orig. Mal estat. Llatí.

Perg. 0113.

65

1355, setembre 9. València.

Joan [...] i la seua muller, veïns de la parròquia de Sant Andreu de València, venen 7 sous censals, sobre una casa de la mateixa parròquia, a Nicolau Duran, seder, per un preu de 8 lliures. N'és fermança Aparici Rubio.

Quod est actum Valentie, quinto idus septembris anno Domini .M.ºCCC.º L.º quin[to].

Aut. per notari desconegut.

440 x 425 (?) mm. Orig. Mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 019.

66

1356, setembre [...]. València.

Domingo Joan, notari, ciutadà de València, curador de Pauleta, filla de Bernat Pau, de consell de llurs amics, la dóna

en matrimoni a Bartomeu de Vilalba, notari, ciutadà. Li assigna en dot 7.000 sous, consistents en una casa a la parròquia de Sant Martí, estimada en 4.000 sous, i la resta a satisfer del patrimoni propi del tutor. Vilalba la rep com a muller legítima i canònica, amb el dot estipulat, i li dóna per creix 3.500 sous.

...actum Valentie, [... ...] septembris, anno Domini millesimo tr[ece]ntesimo q[ui]nquagesimo sexto.

Aut. per Ramon Obach, notari. Trasllat del 1367, per Berenguer de Peramola, de llicència de Pere Marrades, justícia civil de València.

300 x 495 mm. Molt mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 087.

67

1356, octubre 15. València.

Pasqual de Monterde, llaurador, veí de la parròquia de Sant Esteve de València, ven a Pere Calaf, abaixador, ciutadà, un tros de terra en terme de Cinqueros, a l'horta de la ciutat, tingut sota domini directe de l'Almoina, a cens de 5 sous anuals, parcel·la que limita amb una vinya del comprador, pel preu de 20 sous. Donen llicència a l'operació Pere de l'Abadia, canonge, administrador de la institució propietària, i Francesc d'Albesa, beneficiat de la Seu, procurador general.

Quod est actum Valentie, idus octobris anno Domini millesimo .CCC.º quinquagesimo sexto.

Aut. per Bartomeu Mulnar, notari de València.

330 x 485 (?) mm. Orig. Mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 0114.

1357, maig 15. València.

Guillem Oller, capellà de Vidal (de Blanes), bisbe de València, i procurador del prelat, rep de mans del notari Domingo de Meià un conjunt de reliquiaries, peces d'orfebreria, llibres i objectes que pertangueren al difunt bisbe Hug (de Fenollet), predecessor d'aquell: entre altres, hi figuren un pitxer de cristall amb peus d'argent esmaltats, una custòdia de cristall amb peu d'argent daurat, caixes de documents, i llibres eclesiàstics i de medicina.³⁵

Quod est actum Valentie, idus madii anno Domini millesimo trecentesimo quinquagesimo septimo.

Aut. per Bernat Arnau, notari de València.

685 x 545 (?) mm. Orig. Mal estat i grans pèrdues. Llatí.

Perg. 0115.

1357, juny 15. València.

Bernat d'Espígol, mercader, ciutadà de València, ven a Joan Vilar, pescador, veí de la ciutat, una casa, franca i lliure de càrregues, a la parròquia de Sant Andreu, pel preu de 18 lliures, que ha rebut.

Quod est actum Valentie, .XVII.º kalendas iulii anno Domini .M.ºCCC.º quinquagesimo septimo.

³⁵ Deixà tot l'argent a la Seu de València, fora d'algunes coses llegades a la de Vic, que havia presidit abans, pel seu testament atorgat davant de Jaume Rovira el 26 d'abril de 1356 (CHABÀS, *Episcopologio Valentino*, tom II, inacabat, p. 174).

Aut. per Joan Descanella, notari de València. Trasl·lat del 9-septembre-1357, pel notari Bartomeu Mulnar, de llicència de Jaume de Celma, cavaller, justícia civil de València.
250 x 375 mm. Molt mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 090.

70

1357, setembre 20. València.

Sanç de Tena,³⁶ habitador de València, i Sança, sa muller, atorguen tres vendes de censals, totes en la mateixa data: la primera no es pot precisar per l'estat del document; la segona i la tercera, de dos morabatins censals cadascuna, sobre cases de la parròquia de Sant Llorenç.

Quod est actum Valentie, duodecimo kalendas octobris anno Domini .M.ºCCC.º quinquagesimo septimo.

Aut. per Bartomeu Mulnar, notari de València.
555 x 715 mm. Orig. Mal estat. Llatí.

Perg. 012.

71

1358 (Enc. 1357), gener 9. València.

Domingo Galià, veí de Vilafamés (*Vilafamez*), síndic i procurador de la universitat del lloc, facultat a l'efecte, ven a Ramon de Thous, cavaller, habitador de València, en franc i lliure alou, 1.000 sous censals sense lluïsmes i fadiga, però amb

³⁶ Cf. perg. 6.129 (OLMOS, *Inventario...*, núm. 2.655).

tot altre dret emfitèutic, exempts de qualsevol peita o càrrega, a pagar anualment a casa d'aquest, la meitat a santa Maria d'agost i l'altra a santa Maria de setembre, sota garantia de tots els béns mobles, immobles i semovents dels moradors i amb prestació de jurament d'acomplir-li les condicions pactades. El preu és de 13.000 sous, que aquell ja ha rebut, segons certifica l'època que segueix, i invertit en necessitats de la població.

Fra Pere de Thous, mestre de l'orde de Montesa, senyor de Vilafamés, aprova la transacció.

Quod est actum Valentie, quinto idus ianuarii anno Domini millesimo .CCC.^o quinquagesimo septimo.

Testimonis, Arnau Tarragona i Arnau Guiot, de casa del mestre, veïns de Sant Mateu, i Miquel Arrufat, notari, de Lluçena.

Aut. per Guillem Sarroca, notari de València.

730 x 920 mm. Orig. Llatí.

Perg. 0121 (*olim* perg. 8.656).³⁷

72

1358 (Enc.1357), gener 21. València.

Bernat d'Ulzinelles, cavaller, doctor en lleis, i Jofre d'Artigues, de la casa del rei, procurador de Beatriu de Boixadors, muller del primer, venen a Guillem Freixa, llaurador, ciutadà de València, 50 sous censals que aquest pagava a Beatriu sobre un tros de terra i vinya al terme de Coscollar,

³⁷ No recollit a l'inventari d'Olmos, li fou assignada per un arxiver posterior aquesta numeració, fent-se constar a l'Índex de l'ACV com a pergamí sense catalogar (Roque CHABÁS LLORENS, *Índice del Archivo de la Catedral de Valencia*, València, Generalitat Valenciana, "Arxius Valencians" 16, 1997, núm. 3173: assentament afegit als índexs originals de Chabàs).

a l'horta de València, pel preu de 25 lliures. N'és fermança Berenguer Boil.

[Quod est actum Valentie], .XII.º kalendas febroarii anno Domini millesimo trecentesimo quinquagesimo septimo.

Aut. per Miquel Martorell, notari. Estén l'instrument, per malaltia d'aquest, Miquel Ribera, notari, el 12-octubre-1366.

625 x 710 mm. Orig. Mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 033.

73

1358, febrer 25. València.

Privilegi de Pere el Cerimoniós, rei d'Aragó, a petició dels braços de les corts del regne de València. Mana, a fi d'evitar fraus, que, a la mort d'un notari, els seus llibres notals, protocols i actes judicials siguen lliurats, en el termini de cinc dies, a un altre notari públic per part dels hereus i marmessors del difunt; si no ho fan, els majorals de l'ofici de notaris o el justícia del lloc se n'incautaran i ho donaran a aquell. Ordena al governador del regne, justícies, batles i altres oficials mantenir i fer observar aquest precepte.

Datum Valentie, die vicesima quinta februarii anno a nativitate Domini millesimo trecentesimo quinquagesimo octavo.

Aut. per Gil Peres de Daroca, notari. Trasllat de Domingo Borràs, notari de València, escrivà del consell i jurats de la ciutat, del 6-setembre-1358.

280 x 335 mm. Llatí.

Perg. 055.

1359, març 16. València.

Joan Gil i Nadal Gil, veïns de Benimaclet, a l'horta de València, venen a Berenguer Vidal, mercader, ciutadà, la meitat d'un molí fariner de dues moles al mateix lloc, amb la meitat d'una casa o estable prop del dit molí, pel preu de 1.000 sous. Jacmeta Castellana, vídua de Francesc de Vineata, ciutadà de València, senyora del dit lloc, rebut el lluïsmo, n'autoritza l'alienació.

Quod est actum Valentie, sextadecima die mensis martii anno a nativitate Domini millesimo trecentesimo quinquagesimo non[o].

Aut. per Domingo Mulner, notari.

730 x 630 mm. Orig. Molt deteriorat. Llatí.

Perg. 0116.

1360, abril 9. València.

Domingo Sanxo, fuster, veí de València, i Sança, sa muller, venen a Nicolau Duran, seder, ciutadà de València, 10 sous censals, sobre una casa situada a la parròquia de Sant Joan del Mercat, pel preu de 11 lliures 15 sous. Donen per fermança Garcia Just, llaurador i tender, veí de la plaça de les Gallines de València.

Quod est actum Valentie, nona die aprilis anno a nativitate Domini millesimo .CCC.^o sexagesimo.

Aut. per Mateu Busquet, notari de València.

640 x 600 mm. Orig. Mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 064.

76

1360, juny [...]. València.

Gil Aznar i Caterina, muller seua, venen a Arnau Oller, assaonador de València, un censal de valor desconegut, pel preu de 65 lliures.

Quod est a[ctum] Valentie [... ...] iunii anno a natiuitate Domini .M.^oCCC.^o sexagesimo.

Aut. per Joan Ivorra, notari.

560 x 735 mm. Orig. Molt mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 028.

77

1360, octubre 2. València.

Bartomeu de Vilalba, notari, ciutadà de València, Pau (*Pax*),³⁸ muller seua, i Francesca, vídua de Bernat Pau i mare d'aquesta, venen a Nicolau Duran, seder, ciutadà de València, en franc alou, 4 morabatins censals que els fan sobre una casa llur a la parròquia de Sant Martí, pel preu de 44 lliures.

Quod est actum Valentie, .II.^a die octobris anno a natiuitate Domini .M.^oCCC.^o sexagesimo.

³⁸ El seu nom era Paula. *Vid. supra* núm. 66.

Aut. per Bartomeu Mulnar, notari de València.
690 x 665 mm. Orig. Mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 063.

78

1361, novembre 16. València.

Guillem Martorell, de la casa del rei, i Miquel Martorell, notari, ciutadà de València, venen a Francesc Gines-tós, ciutadà de la mateixa ciutat, una masmudina i mitja, equivalent a 10 sous 6 diners censals, que li fan sobre quatre fanecades de terra a Beniferri, a l'horta de València, pel preu de 7 lliures.

Quod est actum Valentie, sextadecima die novembris anno a nativitate Domini millesimo .CCC.^o sexagesimo primo.

Aut. per Bonanat Monar, notari de València.
605 x 625 mm. Orig. Molt mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 065.

79

1363, juliol 19. València.

Pere Malet, cavaller, senyor del lloc de Rocafort, habitador de València, ven a Berenguer Calbet, corder, veí de la ciutat, 8 masmudines i 14 diners censals, que li fan sobre diverses possessions de l'horta de València i del terme de Rocafort, pel preu de 48 lliures. Hi dóna per fermança Guillem Solanes, ciutadà de València.

*Quod est actum Valentie, nonadecima die iulii anno
a nativitate Domini millesimo trecentesimo sexagesimo tertio.*

Aut. per Guillem Castell, notari.

620 x 615 mm. Orig. Molt mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 066.

80

1366, gener 23. València.

Pere Malet, cavaller, habitador de València, i Maria Álvarez muller seua, venen a Berenguer Calbet, corder, ciutadà de València, 6 mas mudines d'or fi censals, sobre diverses terres a Godella i Rocafort, pel preu de 30 lliures. Donen per fermaça Bernat Malet, habitador de la mateixa ciutat.

*Quod est actum Valentie, vicesima tertia die ianuarii
anno a nativitate Domini millesimo .CCC.º LX.º sexto.*

Aut. per Joan Descanell, notari.

520 x 660 mm. Orig. Molt mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 037.

81

1366, agost 3. València.

Andreua, vídua de Guillem Serra, mariner, veí de València, ven a Ramon Sunyer, taverner, ciutadà de València, una casa a la Xerea, dins la parròquia de Sant Esteve, al carrer que va al monestir de Predicadors, sota

directe domini de Francesc d'Esplugues, cavaller, a cens de 9 sous. Dóna per fermança Guillem Andreu, veí de València. Esplugues, rebut el lluïisme, atorga llicència a la transacció.

Quod est actum Valentie, tertia die augusti anno a nativitate Domini millesimo .CCC.^o sexagesimo sexto.

Aut. per Simó Leot, notari.

350 x 640 mm. Orig. Molt mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 039.

82

1367, desembre 9. València.

Jaume de Montblanc, mercader, ciutadà de València, ven a Domingo d'Aguilar, àlies Domingo *lo Gordo*, pescador de València, cinc mas mudines d'or censals, en lliure alou, sobre certes terres als termes de Russafa i de Malilla (*Mellilla*), pel preu de 35 lliures 15 sous. Dóna per fermança Bernat de Montblanc.

Quod est actum Valentie, nona die decembris anno a nativitate Domini .M.^oCCC.^oLX.^o septimo.

Aut. per Ferran d'Armelles, notari de València. Trasllat del 18-abril-1388.

380 x 590 mm. Mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 054.

1368, abril 22. València.

Acord entre Bernat Mateu, de la capella de l'infant Joan, duc de Girona, procurador de Caterina, vídua de Bernat Rajadell, d'una part, i de l'altra Mateu Carbonell, notari, procurador dels pobres de Crist i causes pies, en nom de Vidal (de Blanes), bisbe de València, sobre la destinació de 3.580 sous, provinents de la venda d'una casa de Benvingut Maymó i Luna de Loria, tia d'aquella, cònjuges, difunts, quantitat que fou lliurada a Domingo de Meià, notari, predecessor de Carbonell. L'objecte de la venda fou comprar 300 sous censals, com així s'està acomplint, a fi de construir una capella, fundada per Caterina a l'església de Santa Maria del Grau de València, sota invocació de sant Antoni, i la dotació del benifet.

Quod est actum Valentie, vicesima secunda die aprilis anno [a nativitate Domini millesimo trecentesimo] s[ex]agesimo octavo.

Aut. per Bonanat Monar, notari de València.

400 x 490 mm. Orig. Molt mal estat. Llatí.

Perg. 068.

1368, juliol 24. València.

Saurina, vídua de Nicolau Duran, *senior*, i mare de Nicolau Duran, seder, ciutadà de València, difunt, veïna de la parròquia de Sant Martí, atorga àpoca d'haver rebut 10.000 sous de Nicolaua, nora seua, en compliment de la sentència arbitral dictada per Domingo de Meià, notari, i Berenguer de Rojals, mercader, sobre el litigi que mante-

nien per causa de l'herència del citat fill i marit, respectivament, d'aquelles, consistent en una relació de censals.³⁹

Quod est actum Valentie, vicesima quarta die iulii anno a nativitate Domini .M.^oCCC.^o sexagesimo octavo.

Aut. per Bartomeu Mulnar, notari de València.

280 x 600 mm. Orig. Molt mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 069.

85

1368, setembre 9. València.

Guillem Spert, menestral, veí de València, tutor de Joaneta, filla d'Aparici Spert, assaonador, germà seu, difunt, Arnau Colomer, apotecari i ciutadà, promés d'aquella, i Caterina, muller de Gil Aznar, veí de la ciutat, mare de la donzella, a fi de pagar al citat Colomer el dot estipulat per al casament, de 3.000 sous, subhasten 11 mas mudines i 10 diners censals que fan a Joaneta diverses persones sobre possessions situades al terme de Coscollana (o Coscollar), a l'horta de València. Són adjudicades a Pere de Conques, pellisser, ciutadà de València, per la quantitat de 66 lliures 14 sous 4 diners i una mealla.

Quod est actum Valentie, nona die septembris anno a nativitate Domini millesimo trecentesimo sexagesimo octavo.

Aut. per Bernat Costa, notari.

560 x 770 mm. Orig. Mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 038.

³⁹ Sobre aquest afer, cf. perg. 3.957, 5.200 i 2.141 (OLMOS, *Inventario...*, núms. 3.036, 3.037 i 3.038).

1368, setembre 9. València.

Arnau Colomer i Joana, muller seua, venen 11 mas-
mudines d'or fi i 10 diners censals a Pere de Conques [pel
preu de 66 lliures 14 sous 4 diners i una mealla].

*Quod est actum Valentie, nona die septembris anno a
nativitate Domini millesimo .CCC.^o sexagesimo octavo.*

Aut. per Bernat Costa, notari de València.

175 (?) x 780 mm. Orig. Fragment inferior del perg. Llatí.

Perg. 075.

1369 [... ...].

Venda, per persona desconeguda, a Ramon Tolsà,
llicenciat en lleis, habitador de València, d'uns censos sobre
una llarga relació de terres situades al terme de Russafa.

Trasllat aut. per Joan de V[era], notari, d'ordre de Ferran de
Montagut, justícia civil de València [el 1373].⁴⁰

640 x 515 mm. Molt mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 024.

⁴⁰ Ferran de Montagut, donzell, fou elegit justícia civil el desembre de 1372 per a
l'any següent (*Libre de memòries...*, I, p. 101).

136[...], novembre [...]. València.

Ramon Pere, canonge de la Seu de València, autoritza la compra per Bartomeu Almenar d'un hort amb casa situat al raval de Sant Guillem, tingut sota directe domini de l'eclesiàstic, a cens de 22 sous 6 diners, amb lluïisme i fadiga, possessió adquirida pel dit Bartomeu de Pasqual Damas, taverner.

Quod est actum Valentie [...] die novembris anno a nativitate Domini millesimo trecentesimo sexagesimo [...].

Aut. per Bernat Ros, notari.

275 x 400 mm. Orig. Quasi il·legible. Llatí.

Perg. 0117.

1370, maig 29. València.

Pere Muntalar, mariner, veí de València, i la seua muller Francesca, venen a Jaume Blasco, calafat, veí de la ciutat, una casa situada a la parròquia de Sant Esteve, al carrer de *Bonayre*, sota domini directe de Pere March, cavaller de Barcelona, a cens de 12 sous 3 diners, pel preu de 18 lliures.

Quod est actum Valentie, vicesim[a nona] die madii anno a nativitate Domini millesimo .CCC.º septuagesimo.

Bernat Feliu, prevere, beneficiat de la Seu, procurador de Pere March, rebut el lluïisme, dóna llicència a la venda.

Aut. per Simó Leot, notari de València. Trasllat del 3-juliol-1396.
660 x 640 mm. Mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 044.

90

1370, octubre 2. València.

Margarida, muller de Berenguer Cardona, notari, ciutadà de València, com a hereua universal de Pere Badia, ciutadà, pare seu, difunt, que testà l'1 de juliol de 1348 davant del notari de València Aparici Ganador, ven a Guillem Çaguda, peraire, veí de València, un obrador amb cambres en la planta superior, a la parròquia de Santa Caterina, sota domini directe del rei, a cens de 23 sous 6 diners, pel preu de 45 lliures. Dóna per fermances el seu marit i Pere Cardona, fill d'ambdós.

Quod est actum Valentie, .II.^a die menssis octobris anno a nativitate Domini millesimo .CCC.^o septuagesimo.

Joan de Claramunt, lloctinent de Francesc Marra-des, batle general, cobrada del comprador la fadiga de 20 sous deguda a la corona, hi dóna llicència.

Aut. per Pere Çolivera, notari.
660 x 560 mm. Orig. Mal estat. Llatí.

Perg. 043.

1371, abril 10. València.

Ferrer del Mas, draper, i Domingo Calbet, corder, ciutadans de València, marmessors de Berenguer Calbet, corder, difunt, el mateix Domingo, com a tutor dels hereus d'aquest, i Maria, la seua vídua, usufructuària dels béns del testador, venen a Joan del Boix, ciutadà, 19 mas mudines d'or fi i 6 sous censals, pagat sobre terres situades als termes de Godella, Rocafort i Massarrojos, pel preu de 1.985 sous 8 diners i mealla.

Quod est actum Valentie, decima die aprilis anno a nativitate Domini millesimo trecentesimo septuagesimo primo.

Aut. per Vicent Queralt, notari de València.

700 x 650 mm. Orig. Molt mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 070.

1372, desembre 8. València.

Esteve Torres, mariner, ciutadà de València, i Jacmeta, muller seua, habitants a la Xerea, parròquia de Sant Esteve, venen a Nicolaua, vídua de Nicolau Duran, seder, ciutadà, de la parròquia de Santa Caterina, 9 sous censals, sobre certes cases, pel preu de 10 lliures.

Quod est actum [Valentie], octava die decembris anno a nativitate Domini millesimo trecentesimo septuagesimo secundo.

Aut. per Bartomeu Mulnar, notari de València.

800 x 625 mm. Orig. Molt mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 071.

93

1373, desembre 3. València.

Pasqual [Marí],⁴¹ canonge sacrista de la Seu, administrador de l'Almoina, i Bernat Canterelles, rector de l'església de Xiva, beneficiat de la catedral i procurador general de la mateixa Almoina, reben 1.000 sous de Pere Valls, prevere, amb destinació a la compra de 194 sous censals, per un preu de 2.800 sous, feta a Macià Aranyó, carnisser, ciutadà de València. Prometen, passats els tres anys vinents, dedicar 60 sous anuals per a la celebració d'un aniversari perpetu per l'ànima del donant, en vida i després de mort.

Quod est actum Valentie, die .III.^a mensis decembris anno a nativitate Domini .M.^oCCC.^oLXX.^o[III°].

Aut. per Bonanat Monar, notari.

305 x 350 mm. Orig. Pèrdues. Llatí.

Perg. 035.

94

1375, juny 8. València.

Andreu Tells, tapiner, veí de València, i la seua muller Caterina, venen a Pere Cubells, mercader, ciutadà, un

⁴¹ Cf. CHABÁS, *Índice del Archivo de la Catedral de Valencia*, s. v.

tros d'hort i una casa a la parròquia de Sant Martí, a cens de 27 sous pagadors a Francesc Aguilar, mercader, [ciudadà] de València, senyor del domini directe, pel preu de 60 lliures.

Quod est actum Valentie, octava die iunii anno a nativitate Domini millesimo .CCC.^oLXX.^o quinto.

Aut. per Domingo de Falchs, notari de València.

635 x 505 mm. Orig. Molt mal estat i pèrdua d'un fragment. Llatí.

Perg. 072.

95

1375, octubre 13 i 30. València.

Joan Canader, argenter, ciudadà de València, i Caterina, muller seua, venen a Joan del Boix, ciudadà de la mateixa ciutat, 7 sous censals, pel preu de 120 sous. Segueix l'època del pagament, atorgada pels venedors en la segona data citada.

Quod est actum Valentie, tricesima die octobris anno a nativitate [Domini] millesimo trecentesimo septuagesimo quinto.

Aut. per Jaume Feixes (*Fexes*), notari.

535 x 560 mm. Orig. Mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 025.

96

1376, abril 18. València.

Ramon Castellà, *senior*, cavaller de València, ven a Joan del Boix, ciudadà de la mateixa ciutat, 10 sous 6 diners censals, que li fan Pere del Bosch, llaurador, veí de València,

i Vicent Eymerich, ciutadà, cadascú d'ells la meitat d'aquesta quantitat, per dues parcel·les, l'una i l'altra de quatre fanecades i mitja de mallol, al terme de Rambla, horta de València, pel preu de 150 sous.

Quod est actum Valentie, decima octava die aprilis anno a nativitate Domini millesimo trecentesimo septuagesimo sexto.

Aut. per Alfons Llopis, notari.

595 x 620 mm. Orig. Molt mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 045.

97

1377, juny 18 i 20. València.

Testament de Sanç Spanyol, prevere, beneficiat a l'església del monestir de Sant Vicent de València. Nomena marmessors Arnau Ripoll, rector de Guadalest, i Domingo Capella, rector de Xixona. Tria sepultura al fossar dels canonges de la Seu, i mana fer el soterrar, aniversari i cap d'any segons el seu estat, així com pagar els seus deutes i injúries que siguen provats. Dóna 10 lliures a Pasquala, parenta seua, filla de la dona Assén Gascó. Assigna 10 lliures, ultra 100 sous més, per a la celebració d'aniversaris a l'església del monestir de la Saïdia. Mana comprar un calze d'argent, de pes d'un marc, per a la capella fundada a la Seu per Brunissenda de Montagut, difunta, d'on el testador era beneficiat, en esmena d'un calze del mateix metall que hi havia estat furtat. Llega a Nicolau Spanyol, germà seu, la casa on habita, a la parròquia de Sant Pere, sota domini directe dels hereus d'en Boix, a cens de 18 sous, situada

enfront de la Confraria de Sant Jaume, entre altres deixes. Fora d'això, institueix hereu universal la mateixa confraria, d'on és confrare.

Quod est actum Valentie, in domibus dicti testatoris, .XVIII.^a die mensis iunii anno a nativitate Domini millesimo trecentesimo septuagesimo septimo.

Segueix un codicil, atorgat el dia 20 següent, on anul·la la donació de la casa a Nicolau Spanyol, i mana vendre-la per tal de satisfer els altres llegats, adjudicant-li en compensació 300 sous.

Aut. per Guillem Messeguer, notari.

480 x 580 mm. Orig. Llatí.

Perg. 046.

98

1379, juliol 21. València.

Bernat de Pratboi, canviador, ciutadà de València, i Sançona, muller seua, com a fill i hereu de [...] de Pratboi, pare d'aquell, difunt, venen a Bernat de Canterelles, administrador de l'Almoina de la Seu, i a Rodrigo Llorenç d'Heredia i Pere de l'Abadia, canonges, en nom d'aquesta, 28 sous censals, pel preu de 30 lliures.

Quod est actum Valentie, die vicesima prima mensis iulii anno a nativitate Domini .M.^oCCC.^o septuagesimo nono.

Aut. per Pere d'Òdena, notari de València.

590 x 820 mm. Orig. Mal estat i grans pèrdues. Llatí.

Perg. 074.

1379, agost 31 a setembre 12 [Xàtiva].

Pasqual Oliver, prevere, beneficiat a l'església de Santa Maria de Xàtiva, procurador de l'Almoina de la Seu de València, pren possessió de 303 sous censals, carregats sobre certs censaters, cristians i moros, d'aquella ciutat, els quals han estat comprats per l'Almoina de Castellana Gastó, vídua de Joan Martines d'Eslava, i Martí Enyégueç d'Eslava, fill d'ells, com a usufructària i hereu del difunt, respectivament.

[...] die mercurii ultima die mensis augusti anno a nativitate Domini millesimo trecentesimo septuagesimo nono.

Aut. per Guillem de Salanova, notari.

790 x 670 m. Orig. Molt mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 073.

1380, octubre 1 [València].

Castellana Gastó i Joan Gastó, [hereus] de Guillem Gastó, cavaller, difunt, reconeixen a Bernat Canterelles, procurador de l'Almoina de la Seu, un deute de 4.400 sous, de què prometen pagar per pensió anual 350 sous. L'oficial i vicari general de Jaume (d'Aragó), bisbe de València, dóna el consentiment a l'acord.

[... ...] prima die octobris anno a nativitate Domini millesimo .C[CC.]º octogessimo.

Aut. per notari desconegut.

560 x 470 (?) mm. Orig. Molt mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 040.

101

1383, octubre 16. València.

Concòrdia entre Jaume (d'Aragó), bisbe de València, i el capítol de la Seu, sobre la jurisdicció d'ambdues parts en matèria de canonges prebendats delinqüents, segons els termes de la sentència dictada el dia 7 del mateix mes pels àrbitres designats a l'efecte.⁴² Convocats el bisbe i el capítol al palau episcopal, acorden que tota la jurisdicció serà compartida en els fets criminals i civils dels capitulars, tal com en cas d'empresonament, pena pecuniària o drets sobre els béns dels afectats, que seran dividits igualitàriament, essent-hi conjutges un delegat del capítol i el bisbe, o el seu vicari general o oficial en nom seu; per contra, les causes estrictament civils pertanyen al prelat.

Que fuerunt acta Valentie loco supradicto die veneris, hora post missam, que fuit die .XVI.^a mensis octobris anno a nativitate Domini .M^o.CCC.^oLXXX.^o tertio.

Aut. per Bonanat Monar, notari de València, escrivà del bisbe i capítol.

280 x 385 mm. Plica: 30 mm. Orig., amb els segells pendents de cera del bisbe i del capítol. Llatí.

Olim sign. : "H.2".

Perg. 062.

⁴² Eren Francesc March i Romeu de Soler, canonges. La sentència original es conserva al mateix ACV, perg. 9.548 (cf. OLMOS, *Inventario...*, núm. 3.499, descripció poc exacta i mal datada el 24-juliol-1383).

1383, desembre 19. València.

Gregori Simó, ciutadà de València, ven a Joan Polo, llaurador, també ciutadà, la meitat de 3 cafissades de vinya a l'horta de València, a la partida de *Guarda*, a Campanar, sota directe domini de Berenguer Vicent,⁴³ *iunior*, mercader, ciutadà, a cert cens, pel preu de 30 lliures. De tal quantitat, de voluntat del venedor, Polo ha pagat 60 sous a Vicent de lluïisme, i ha retingut les altres 27 lliures, en paga d'idèntica suma a ell deguda per Simó, com a preu de 45 sous censals venuts a aquest per aquell i la seua muller Joana.

Quod est actum Valentie, nonadecima die mensis decembris anno a nativitate Domini millesimo trecentesimo octoagesimo tertio.

Aut. per Pere Climent, notari.

695 x 610 mm. Orig. Molt mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 047.

1384, febrer 12. València.

Antoni Martí, llaurador i veí de València, i la seua muller Sanxeta, venen a Andreu Gaçó, sastre, veí de la ciutat, un tros de corral o pati franc i lliure, situat a la parròquia de Sant Esteve i contigu a la casa d'aquest darrer, pel preu de 12 lliures 2 sous.

⁴³ Cf. perg. 3.146 (OLMOS, *Inventario...*, núm. 3.513): aprovació de la venda per Berenguer Vicent.

Quod est actum Valentie, duodecima die mensis februarii, anno a nativitate Domini millesimo trecentesimo octuagesimo quarto.

Aut. per Vicent de Robió, notari de València.

540 x 750 mm. Orig. Molt mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 048.

104

1384, setembre 6. València.

Bartomeu Ferrer, beneficiat i sotsobrer de la Seu, amb poders del bisbe i capítol,⁴⁴ ven a Jaume Esquerre, prevere, beneficiat de la mateixa catedral, autoritzat pel rei per a adquirir béns de reialenc fins a un muntant de cent lliures, un censal de 58 sous 4 diners, pel preu de 700 sous. Aquesta quantitat és necessària per a pagar idèntica suma a Joan Franch, mestre de l'obra de la Seu de València, que ha estat prestada per ell mateix per a la construcció del campanar.

Quod est actum Valentie, die sexta mensis septembris anno a nativitate Domini millesimo trecentesimo octoagesimo quarto.

Aut. per Bonanat Monar, notari de València.

770 x 615 mm. Orig., cancel·lat a tisora. Mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 049.

⁴⁴ Cf. perg. 2.196 (OLMOS, *Inventario...*, núm. 3.541): procuració del bisbe i capítol, el 26 d'agost precedent, a Bartomeu Ferrer per a vendre censos a aquesta fi.

1385, febrer 17. Gandia.

Sentència d'Alfons (d'Aragó), marquès de Villena, comte de Ribagorça i de Dénia,⁴⁵ en una controvèrsia entre Joan de Cabrera, lloctinent de Pere March, cavaller, procurador general del marquès, d'una part, i Joan Mallol, procurador de Joan de Quintavall, majordom d'aquell mateix senyor, de l'altra. N'és causa la prohibició dictada per Cabrera, a instàncies del batlle de la moreria de Gandia, que a Alfarrasí i les alqueries de Quintavall a l'horta d'aquesta vila no puga haver venda de vi, ni taverna, ni joc de gresca o de daus ni tafureria, perquè perjudica l'alfòndec de la moreria i les rendes senyorials, la qual ha estat apel·lada per Mallol basat en la jurisdicció civil que ostenta Quintavall als seus llocs. El marquès, de consell de Domingo Mascó i Miquel d'Apiera, juristes de València, dictamina en favor del dret de Joan de Quintavall, amb la restricció que no pot tenir prostitutes mores, cosa que pertany al mer imperi, propi d'aquell, ni tampoc es permet als jugadors posar llurs persones en penyora, sinó sols jugar amb diners.

Lata sententia... en lo dia... que era comptat .XVII.^a februarii anno a nativitate Domini .M.^oCCC.^o octoagesimo quinto.

El cadi del marquès, Abdal·là ben Hudell, consultat, hi aporta precisions el dia 20.

Aut. per Ramon Dalmau, notari de la cort de la procuració de Gandia.

690 x 650 mm. Orig. Mal estat i pèrdues. Català.

Perg. 052.

⁴⁵ Cf. perg. 5.684 (OLMOS, *Inventario...*, núm. 3.530), que conté una sentència del marquès sobre la matèria, del 30 d'abril de 1384.

1385, juny 6. València.

Bartomeu Ferrer, prevere, beneficiat de la Seu, i Miquel de Vilanova, candeler, veí de València, marmessors del testament de Jaume Esquerre, beneficiat de la mateixa església, difunt, venen 58 sous 4 diners censals de l'herència d'aquest, pel preu de 35 lliures, a Bernat de Carcí, clergue simple tonsurat, llicenciat en lleis, canonge de València i oficial del bisbat, que ostenta llicència del rei per a adquirir béns del reialenc fins a un total de 5.000 sous.

Quod est actum Valentie, sexta die iunii anno a nativitate Domini millesimo .CCC.ºLXXX.º quinto.

Aut. per Pere de Loças, notari de València.

660 x 595 mm. Orig., cancel·lat a tisora. Llatí.

Perg. 053.

1386, abril 6. València.

Sentència de Jaume Vallseguer, justícia de tres-cents sous de València, en el litigi entre Jaume Vilarzell, notari, procurador de Vicent Queralt, notari, curador dels fills i hereus de Bernat de Meià, hereu universal de Nicolaua, vídua de Nicolau Durà, d'una part, i Israel Benjamín, jueu de la jueria de València, i sa muller, de l'altra, per raó de 20 onces de seda que hom deia haver-li donat Nicolaua per a adobar-la, i que Israel afirmava haver tornat ja treballada, llevat de 8 onces i mitja que encara tenia. El justícia declara provada la raó dels jueus.

Anno a nativitate Domini millesimo trecentesimo octogesimo sexto, die veneris sexta aprilis...

Ítem, reclama Vilarzell a Aziza, muller de Jucef Morcat, jueu de València, 2 lliures i 4 onces i mitja de seda. El justícia declara improcedent la demanda, el 27 de març.

Ítem, contra Regina de Leccoix, jueva, vídua de Jafudà Leccoix, jueu de València, per semblant raó. El justícia falla igualment en favor seu, el mateix dia.

Ítem, contra Bellaire, jueva, per similar motiu. El justícia l'absol del càrrec, el 5 d'abril.

Actes aut. per Pere de Clariana, notari.

695 x 530 mm. Orig. Molt mal estat i pèrdues. Català.

Perg. 041.

108

1386, juliol 9. Gandia.

Guillem Martorell i Beatriu, muller seua, veïns de Gandia, venen a Francesc de Monpalau, cavaller, habitador de la mateixa vila, un tros de vinya franc i lliure a l'horta d'aquella, a la partida de Rafalcalt, pel preu de 200 florins d'or, que confessen haver rebut.

Quod est actum Gandie, nona die iulii anno a nativitate Domini millesimo trecentesimo octoagesimo s[exto].

Aut. per Ramon Dalmau, notari de Gandia.

340 x 420 (?) mm. Orig. Molt mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 050.

1389, octubre 27. València.

Gostañç Damas, taverner, veí de València, i Peirona, vídua, venen a Bartomeu Almenar, mercader, veí de la mateixa ciutat, un hort i una casa, sota directe domini de Ramon Pere, canonge de la Seu, a cens de 22 sous 6 diners, pel preu de 1.000 sous. Ramon Pere, rebut el lluïsmo, dóna llicència a la venda.

Quod est actum Valentie, vicesima septima die octobris anno a nativitate Domini M.^oCCC.^oLXXX.^o nono.

Aut. per Bernat Ros, notari.

670 x 560 mm. Orig. Mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 051.

1390, maig [...]. Vilajoiosa (?).

Bernat Blanch, ciutadà de València, atorga carta de procuració a favor de Pasqual Blanch, fill seu, veí del lloc de Ben[issa] (?), sobre totes les possessions, cases o altres que posseeix a la ciutat de València (?).

...madii anno a nativitate Domini millesimo .CCC.^o nonogesimo.

Aut. per Sanç de Lorca, notari de Vilajoiosa.

250 x 230 (?) mm. Orig. Mal estat i pèrdua d'un fragment. Llatí.

Perg. 056.

1390, novembre 20. València.

Testament de Vicent Navarro, mariner, veí de València, a la parròquia de Sant Esteve, *en lo carrer appellat de Barchinona*. Institueix marmessors Tomàs Auleguer, ciutadà de València, compare seu, i Magdalena, esposa del testador. Pren 6 lliures per a la seua ànima, destinades a la sepultura al fossar de Sant Esteve, aniversari i cap d'any, així com a un donatiu de 30 sous a l'església de Santa Maria del castell de Rebollet. Llega als seus fills, Vicenta, Agnès i Vicent Navarro, 5 sous a cadascú per legítima. Deixa la seua muller Magdalena poderosa i usufructuària de tots sos béns, tant si roman vídua com si es casa, i, a la seua mort, els béns que sobraran seran heretats pels seus fills Agnès i Vicent per iguals parts.

Lo qual fon feyt en València, en lo dia de diumenge que era comptat vint dies del mes de noembre de l'any de la natiuitat de nostre Senyor .M.CCC.LXXXX.

Aut. per Pere de Ripoll, notari de València. El 25 de setembre de 1391 fou publicat el testament.

430 x 580 mm. Orig. Mal estat. Català.

Perg. 057.

1391, juny 25. València.

Testament de Sibília, vídua de Joan d'Arqués, *senior*, ciutadà de València. Ensem amb diverses deixes a causes pies, monestirs, hospitals i particulars, llega tots els seus

béns, mobles i immobles, a l'Almoina de la Seu de València. Designa marmessors Bernat Canterelles i Francesc d'Albesa, preveres.

Quod est actum Valentie, videlicet in domo dicte testatrix, vicesima qui(n)ta die iunii anno a nativitate Domini [millesimo] trecentesimo nonagesimo primo.

Aut. per Joan Tomàs, notari. Publicat el 13 d'agost següent, Joan Ratera, prevere, procurador de l'Almoina, declara l'acceptació de l'herència.

900 x 670 mm. Orig. Mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 031.

113

1392, juny 12. València.

Testament de Guillemona, muller de Domingo Montfort, llaurador, veïna de la parròquia de Sant Salvador de València, prop del camí de Morvedre. Institueix marmessors el seu marit i Miquel Ferrer, hortolà. Tots els seus béns són comuns en règim de germania amb el marit, estimats en un total de 80 lliures. Pren 100 sous, de les 40 lliures que li'n corresponen, per a la seua ànima, sepultura al fossar de Sant Salvador, aniversari i cap d'any, i mana que es diguen trenta-tres misses de sant Amador per ella i pels seus pares i familiars. Les 35 lliures restants deixa al seu marit, amb la condició que, quan els seu fills Pericó, Joan i Antoni Montfort arriben a edat de vint anys, rebran cadascú 100 sous per tota herència, i quan Benvençuda, filla seua, prenga marit, heretarà 20 lliures.

La qual cosa fon feta en València, en casa de la dita testadora... en lo camí appellat de Sent Julià o de Murvedre,

dimercres que.s comptave duodecima die iunii anno a nativitate Domini millesimo trecentesimo nonogesimo secundo.

Aut. per Alfons Ferrer, notari.

660 x 480 mm. Orig. Molt mal estat i pèrdues. Català.

Perg. 058.

114

1393, octubre 23. València.

Joan Vives, donzell, habitador de València, i Beatriu Marrades, muller seua, venen a Bartomeu d'Almenara, mercader, ciutadà de la ciutat, 62 sous censals carregats sobre certes cases i horts extramurs de València, al raval pròxim al monestir de la Trinitat, per un preu de 90 lliures.

Quod est actum Valentie, vicesima tertia die octobris anno a nativitate Domini millesimo trecentesimo nonogesimo tertio.

495 mm. Orig. Molt mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 091.

115

1393, novembre 14. València.

Beatriu Marrades, habitadora de València, atés que Bartomeu d'Almenara, mercader de la ciutat, comprà de Joan [Vives], marit seu, 62 sous censals sobre certes cases i horts, lloa i jura tenir per ferma la dita venda.

Quod est actum Valentie, quartadecima die novembris anno a nativitate Domini millesimo trecentesimo nonagesimo tertio.

Aut. per notari desconegut.

530 x 500 mm. Orig. Molt mal estat. Llatí.

Perg. 059.

116

1394, octubre 5. València.

Pau Barberà, calafat, ciutadà de València, i Francesca, muller seua, venen a Joan Martí, llaurador, veí de la ciutat, una casa a la parròquia de Sant Llorenç, sota directe domini de [... ...], a cens de 7 sous, pel preu de 22 lliures.

Quod est actum Valentie, quinta die mensis octobris anno a nativitate Domini millesimo trecentesimo nonagesimo quarto.

Aut. per Antoni Capmany, notari.

725 x 600 mm. Orig. Molt mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 060.

117

1397 [València?].

Àpoca atorgada per fra Joan Amigó, de l'orde dels frares menors de València, per una quantitat desconeguda que li ha lliurat Francesca, vídua de Guillem Costa, mercader.

Aut. per Ramon Gayà, notari.

140 x 190 mm. Orig. Molt deteriorat. Llatí.

Perg. 0118.

1398, abril 16. València.

Berenguer de Monpalau, donzell, fill de Francesc de Monpalau, cavaller, habitador de Gandia, constitueix procurador Joan de Monpalau, donzell, germà seu. Li encomana acceptar l'emancipació d'aquell pel seu pare, efectuada davant del governador del regne o d'altres oficials, fer contractes i rebre donacions de béns de part dels seus progenitors, Francesc i Francesca, o d'altres, als efectes de celebrar matrimoni amb Constança, donzella, filla de Ponç de Talavera, difunt, i de Francesca Escrivà, mare i curadora d'aquella, amb la qual pactarà les capitulacions del corresponent dot i creix.

Quod est actum Valentie, die sextadecima mensis aprilis anno a nativitate Domini millesimo trecentesimo nonagesimo octavo.

Aut. per Pere d'Òdena, notari de València.

310 x 365 mm. Orig. Pèrdues. Llatí.

Perg. 036.

1399, juny 28. València.

Berenguer Despuig, rector de l'església de Polop, per ell i els seus successors, ven a Pere d'Orriols, ardiaca major, i Bernat de Carcí, llicenciat en lleis, canonges de València, síndics de l'Almoina de la Seu, 333 sous 4 diners censals, que l'Almoina li paga anualment sobre una casa al carrer de l'Almodí, pel preu de 4.400 sous de reals. Confessa que els ha cobrat per mà de Romeu de Soler, ardiaca de Xàtiva, i Pere Pelegrí, canonges de la dita catedral.

Quod est actum Valentie, vicesima octava die iunii anno a nativitate Domini millesimo trecentesimo nonagesimo nono.

Aut. per Lluís Ferrer, notari.

335 x 540 mm. Orig. Mal estat. Llatí.

Perg. 061.

120

1400, febrer 5. València.

Àpoca atorgada per Miquel Ferrera, àlies Conill, prevere, titular del benifet de sant Bernat de la Seu de València, per 20 lliures de reals rebudes de Lluís Civera, prevere, sotsobrer d'aquella, quantitat que li deu la fàbrica de la catedral per la pensió del benifet.

Quod est actum Valentie, quinta die februarii anno a nativitate Domini .M.^o quadringentesimo.

Aut. per Lluís Ferrer, notari de València.

120 x 175 mm. Orig. Llatí.

Perg. 032.

121

1400, desembre 18. València.

Inventari dels béns de Jaume Prats, rector que fou de l'església d'Ontinyent,⁴⁶ alçat per Bernat Pallés, llicenciat en

⁴⁶ El testament, datat el 23 d'octubre anterior, és al perg. 7.727 (OLMOS, *Inventario...*, núm. 4.210).

decrets, Pere Ossinyà, rector de Massamagrell i procurador de l'Almoïna, i Antoni Gaçó, rector d'Almenara, marmessors del difunt, situats a la ciutat de València, a la cambra on aquest habitava i va morir al palau episcopal, i també en cases de diverses persones. Hom hi enregistra dues mules; peces de vaixella d'argent; un segell també d'argent *a senyal de tres roses*; 83 reals d'argent i altres quantitats en moneda valenciana, castellana i catalana; una notable quantitat de peces de vestir i de llit; mobles, amb *un taulell plegadiç de jugar a taules*; dues espases, un coltell, cuirasses i una cervellera velles; atifells de cuina; tres llibres: un breviari, un *Flors sanctorum* i un *Manipulum curatorum*; dues cartes debitòries: una signada pel bisbe, Hug (de Llupià), per la suma de 36.800 sous, i una altra pel mencionat Gaçó, per 8.115 sous; finalment, 3 cafissades de terra i vinya al terme de Beniamén (horta de València), tingudes sota domini directe del mateix Gaçó a cens de 100 sous.

Quod est actum Valentie, decima octava die decembris anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo.

Aut. per Pere Llop, notari de València.

800 x 720 mm. Orig. Mal estat i pèrdues. Català.

Perg. 0120.

122

[pr. s. xv], abril 15. Alzira.

Pere Apalet, llaurador, i la seua muller Bevenguda, veïns de Carcaixent, terme de la vila d'Alzira, venen 33 sous 4 diners censals, carregats sobre certes terres seues, a Domingo Llop, d'Alzira, pel preu de 400 sous.

*Quod est actum Algezire, quintadecima die aprilis
anno a nativitate Domini millesimo quadring[entesimo ...].*

Aut. per Dionís Garcia, notari.

550 x 480 mm. Orig. Molt deteriorat. Llatí.

Perg. 0188.

123

1402, gener 24. València.

Bernat de Pratboi, habitador de València, en nom propi i com a marmessor de Guillem Carbonell —segons testament atorgat a Museros el 22 de setembre de 1401, davant del notari Jaume Desplà—, així com a procurador de Guillem Carbonell i com a hereu, ensems amb la seua muller Constança, de Mateu Carbonell, i Joana, vídua de Miquel d'Apiera, llicenciat en lleis, venen a Antoni Llorenç, sastre, ciutadà de València, 18 sous censals carregats sobre una casa a la parròquia de Santa Caterina, que confronta amb la de Lluís Valleriola, cavaller, pel preu de 37 lliures.

[...] vicesima quarta die mensis ianuarii anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo secundo.

Aut. per Berenguer Torà, notari de València.

560 x 610 mm. Orig. Molt deteriorat. Llatí.

Perg. 0178.

1402, febrer 28 [València].

Sentència dictada per Nicolau de Canyelles, conseller i promotor reial, en nom del rei Martí I. Condemna en apel·lació Rodrigo Roís (de Corella) a restituir a Pere Pelegrí, sotscol·lector de la Cambra Apostòlica, les rendes i fruits de certs censals carregats sobre unes cases i horts i del terç delme corresponent. Redactada en forma pública per Berenguer de Gostemps, escrivà reial i notari.

...die martis vicesima octava et ultima mensis februarii anno predicto Domini millesimo quadringentesimo secundo.

Trasllat aut. per Pere de Loças, notari de València, d'ordre de Ramon Gostantí, justícia civil [el 1408].⁴⁷

420 x 530 mm. Molt mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 0198.

1402, maig 5. València.

Guillem Castelló, beneficiat de la Seu, procurador de Tomàs Castelló, rector de la Pobra de Castelló de Rugat, dita també la Pobra d'En Bellví, ven a Andreu Parençós, mestre d'aixa, ciutadà de València, 100 sous censals carregats sobre un alberg situat a la parròquia de Sant Martí, franc i quití, propietat del principal d'aquell, pel preu de 60 lliures.

Quod est actum Valentie, quinta die mensis madii anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo secundo.

⁴⁷ Aquell any va ocupar el càrrec Ramon Gostantí, ciutadà (*Libre de memòries...*, I, p. 301).

Aut. per Bartomeu de la Mata, notari de València.
680 x 605 mm. Orig. Mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 0124.

126

1402 (?). S. II.

Sentència del rei Martí l'Humà en l'apel·lació instada el 13 i 14 d'abril de 1402 en un litigi entre Pere Pelegrí, canonge de València, sotscol·lector de la Cambra Apostòlica, d'una part, i Rodrigo Roís de Corella, donzell, de l'altra, contra una sentència donada per Bernat de Piera, llicenciat, i Blai de Camanyes, doctor en lleis, jutges assignats en aquesta causa per Jaume Castellà, cavaller, justícia civil de la ciutat. El dictamen havia declarat que els horts, cases, censals i el terç delme debatuts entre les parts corresponen a la Cambra Apostòlica, condemnant Roís de Corella a restituir-los; el monarca, consultats els juristes de l'audiència reial, ratifica definitivament la resolució anterior contra l'apel·lant, que resta obligat a reintegrar els fruits dels béns.

Aut. per notari desconegut.
620 x 150 (?) mm. Orig. Fragment inicial del document, perduda la resta. Llatí.

Perg. 0122.

1404. València.

Clàusula del testament de Berenguer [Burguera], atorgat el 19 d'agost de [...] i publicat el [...] de febrer de 1404. Crea hereus universals Berenguer Burguera i Jaume Burguera, fills seus, per iguals parts, amb condició que, si el predit Berenguer desitja rebre la casa del testador, franca i lliure, situada a la parròquia de Sant Martí, que confronta amb la de Pere Esplugues i amb la via pública, la puga posseir a canvi de pagar al seu germà la quantitat de [...] mil sous.

Trasllat [del 1415] autoritzat per Joan Per[es], notari de València, regent els llibres notals de Ramon Galvany, difunt, de llicència de Bernat Escorna, justícia civil.⁴⁸

225 x 350 mm. Molt deteriorat, il·legible en gran part per efecte d'humitats. Llatí.

Perg. 0200.

1404, juny 23. València.

Testament de Francesca, vídua de Mateu Espanyol, mercader, ciutadà de València, veïna de la parròquia de Sant Martí. Nomena marmessors els preveres Guillem Castelló, beneficiat de la Seu, i Francesc Agostí. Vol ser soterrada al cementiri dels Frares Menors de València, a la fossa del seu marit. Deixa diverses quantitats a la confraria

⁴⁸ Bernat Escorna, cavaller, ostentà el justiciat aquell any, elegit el desembre de 1414 (*Libre de memòries...*, I, p. 450).

de Santa Maria —n'és confreraessa—, als pobres, i per a celebrar trenta-tres misses de sant Amador per la seua ànima i altres tantes a sant Pau, 100 sous a Pere Çanou, germà seu, i 12 lliures a distribuir entre les dotze parròquies de la ciutat. Institueix hereu universal el seu fill Francesc Espanyol, amb condició que, cas de morir abans dels vint anys, els béns passaran al monestir de Sant Francesc i altres institucions eclesiàstiques, així com als germans de la testadora, Pere, Andreu i Joanet.

Quod est actum Valentie, vicesima tertia die iunii anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo quarto.

Aut. per Francesc de Falchs, notari de València. Publicat el 9 de juliol, tercer dia després de l'òbit.

690 x 640 mm. Orig. Mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 0125.

129

1406, agost 19. València.

Testament de Bernat Mascarell, [ciudadà?] de València. Designa marmessors Vicent Queralt i Martí Peres. Mana celebrar per la seua ànima trenta-tres misses de sant Amador a l'església de Sant Joan del Mercat, al cementiri de la qual vol ser soterrat. Llega 5 sous a cadascú dels quatre bacins de l'església de Sant Martí, i 2 sous als de les altres parròquies de la ciutat; 50 sous als fills i filles del seu nebot Bernat [...]; a Bernat Mascarell, 100 sous; a Francesca i Joana Torres, filles de la seua neboda Joana, certa quantitat; a fra Agustí Jener i fra Guillem Queralt, agustins, 50 sous a cadascú, perquè resen per ell; al monestir

de Sant Julià, per a la celebració perpètua d'un aniversari, 10 sous censals, i altres llegats a diversos familiars. La resta de l'herència, disposa destinar-la a la redempció de captius cristians.

Actum est hoc Valentie, decima nona die augusti anno a nativitate Domini millesimo quad[r]ingentesimo sexto].

Aut. per Pau de Montsó, notari. Publicat el 28 de desembre posterior, quart dia després del traspàs del testador.

505 x 770 mm. Orig. Molt mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 0132.

130

1407, juny 7 (?). València.

Clàusules d'una sentència arbitral emesa per Joan de [Ro]jals (?), entre Berenguer i Jaume Burguera, germans, autoritzada el 7 (?) de juny de 1407 pel notari infrascrit, sobre la partició dels béns de Berenguer Burguera, pare d'ambdós. A tenor d'aquelles, Antoni Font fa de cens 3 sous 6 diners per una casa situada a la Xerea; així mateix, Vicenta Pallés paga 3 sous [...] per una casa al mateix districte, i 3 sous més per un altre alberg.

[...sep]tima die mensis iunii [anno] a nativitate Domini millesimo .CCCC.º septimo.

Aut. per Jaume Jofre, notari, de llicència de Bernat Escorna, cavaller, justícia civil de València. Trasllat del 8-gener-1415.

250 x 360 mm. Molt deteriorat. Llatí i català.

Perg. 0156.

1407, novembre 24. València, a la cort de l'oficialat.

Sentència de Guerau Llançol, llicenciat en lleis, i Bernat Fort, llicenciat en decrets, canonges de València, jutges i comissaris i sotsdelegats apostòlics designats per Francesc (de Conzieu),⁴⁹ arquebisbe de Narbona, cambrer del papa Benet XIII, en el litigi mogut per Pere Pelegrí, canonge de la mateixa Seu, contra Vicent Segarra, col·lector de la Cambra Apostòlica, sobre 10 lliures censals i un tros de terç delme del terme de Russafa que, pertanyents a la Cambra, foren donats pel papa Climent VII a Guillem Bondreville, llavors col·lector d'aquella, i després venuts pel mateix al dit Pelegrí. Els jutges determinen la validesa i legitimitat de la venda i condemnen Segarra, representat per Lluís Ferrer, notari de València, a silenci perpetu.

...in domo curie officialatus Valentie... Data, lata, lecta et publicata fuit predicta sententia... die iovis et hora vesperrum, qua computabatur vicesima quarta dies dictorum mensis novembris et anni nativitatis Domini millesimi quadringentesimi septimi...

Aut. per Pere de Loças, notari de València.

740 (?) x 590 mm. Orig. Mal estat i pèrdues; hi manca, des d'antic, una primera peça o peces de pergamí, cosit amb aquest. Llatí.

Perg. 0140.

⁴⁹ EUBEL, *Hierarchia catholica Medii Aevi*, I, p. 356.

1408, setembre 10. València.

Jaume Conesa, sabater, veí de València, i Guillemona, sa muller, carreguen un censal de 100 sous sobre una casa llur de la parròquia de Santa Caterina, al carrer de la Tapineria, pel preu de 112 lliures, a favor de Bernat de Carcí, canonge de València, llicenciat en lleis, per tal de redimir un censal de 120 sous que li havien venut sobre la mateixa casa l'any 1396 per un preu de 80 lliures. El comprador reté aquesta darrera quantitat en poder seu, ensems amb certes sumes per la redempció d'un violari pagat al notari Bernat Gili i per altres conceptes, per què sols paga en efectiu a la part venedora 9 lliures 2 sous.

Quod est actum Valentie, decima die mensis septembris anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo octavo.

Aut. per Lluís Ferrer, notari de València.

610 x 620 mm. Orig. Mal estat i pèrdues. Llatí i català.

Perg. 0126.

1409, març 22. València, al palau episcopal.

Sentència dictada per Gil Sanxes Munyós, batxiller en decrets, canonge de la Seu i rector d'Ontinyent, i Bernat Bonsoms, llicenciat en decrets, compromissaris designats per a arbitrar la controvèrsia moguda entre Hug (de Llupià), bisbe de València, i el capítol, representat pel seu síndic, Miquel del Miracle, canonge, sobre el repartiment de les rendes del lloc de Puçol, que fou donat l'any 1243 per Jaume I al bisbe Andreu d'Albalat, al capítol catedralici i al

monestir de Roncesvalls per terceres parts. Dictaminen que els bisbes han posseït de mala fe la terça part corresponent al capítol, que manen que li siga restituïda.⁵⁰

Lata sententia in civitate Valentie, intus dictam domum scribanie vicariatus domini episcopi... die veneris vicesima secunda mensis martii anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo nono.

Aut. per Lluís Ferrer, notari de València.

780 x 555 mm. Orig. Mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 0127.

134

1411, abril 20. València.

Hug (de Llupià), bisbe de València, ven a Francesc Çatorra, ciutadà de la ciutat, 500 sous censals, carregats sobre els delmes dels quaters de Rambla i de Russafa i sobre les rendes de la diòcesi, sense lluïsmes, fadiga ni cap dret emfitèutic, pel preu de 6.500 sous pagats en florins d'or, de llicència i consens de Francesc Ponç, mercader, ciutadà, com a posseïdor de 3.500 sous censals sobre els mateixos drets en aquells districtes.

Quod est actum Valentie, die vicesima mensis aprilis anno a nativitate Domini millesimo .CCCC.^o undecimo.

Aut. per Francesc de Falchs, notari de València.

780 x 630 mm. Orig. Molt mal estat, amb pèrdues i l'encapçalament després. Llatí.

Perg. 0128.

⁵⁰ L'arbitratge fou confirmat pel papa Benet XIII el 13 de juny (cf. perg. 7.775 i 7.776; OLMOS, *Inventario...*, núms. 4.530 i 4.531).

1411, novembre 17. València.

Joan Martí, sastre, veí de València, i Francesca, sa muller, arrenden per quatre anys a Antoni Llorenç, sastre, veí de la mateixa ciutat, una casa a la parròquia de Santa Caterina, a la Pelleria, que confronta amb la de Vidal de Blanes, sota directe domini dels hereus de na Maleta, difunta, gravat amb un cens de 7 lliures, sense lluïsmes i fadiga (redimible pel preu de 100 lliures), per un lloguer total de 42 lliures.

Quod est actum Valentie, decima septima die mensis novembris anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo undecimo.

Aut. per Bernat de Falchs, notari de València.

350 x 470 mm. Orig. En dos fragments, molt deteriorat. Llatí.

Perg. 0180.

1412, març 14. València.

Jaume Vilar, veí de Gandia, i Francesca, la seua muller, ensems amb Miquel Llätzer, ciutadà de València, venen a Ramon de Calaforra, pintor, ciutadà de la mateixa ciutat, un alberg pertanyent al primer situat a la parròquia de Sant Martí, a cens de 9 sous anuals a l'Almoina de la Seu, pel preu de 95 lliures. Pere Guitard, canonge i cabiscol, administrador general de l'Almoina, i Simó d'Alguaira, rector de l'església de la Santa Creu, procurador general d'aquella, cobrat el lluïsmes, n'aproven l'alienació.

Quod est actum Valentie, quartadecima die mensis martii anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo duodecimo.

Aut. per Lluís Ferrer, notari de València.

430 x 540 (?) mm. Orig. Molt mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 0199.

137

1412, setembre 22. València.

Bonafonat Selma, veí de la vila de Gandia, en nom propi i com a procurador d'Anglessa, sa muller, ven a Constança, vídua de Miquel Cardona, ciutadà de València, 10 sous 6 diners censals que Caterina, vídua i hereua de Francesc Cases, llaurador, així mateix ciutadà, li fa sobre 9 fanecades de vinya en terme de Cotelles, a l'horta de la ciutat, per un preu de 8 lliures, que ha rebut.

Quod est actum Valentie, vicessima secunda die septembris anno a nativitate Domini millesimo .CCCC.º duodecimo.

Aut. per Bartomeu Martí, notari de València.

460 x 470 mm. Orig. Mal estat. Llatí.

Perg. 0137.

1413, gener 28. València.

Carta per defalliment de cartes atorgada per Pere Guittard, canonge i cabiscol de la Seu, procurador pel capítol dels aniversaris i dobles l'any present, a favor de Joan Esteve, mercader, ciutadà de València. Aquest havia comprat de la cort civil, com a béns de Pere Mateu, ciutadà, difunt, 4 cafissades de vinya i terra al terme d'Algirós, horta de València, tingudes a cens de 42 sous a les dites dobles i aniversaris, de la qual propietat el comprador mancava de carta pública.

Quod est actum Valentie, vicesima octava die mensis ianuarii anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo tertio decimo.

Testimonis, Martí d'Overna, rector de Foios, i Joan Porta, beneficiat de la Seu.

Aut. per [...], notari de València.

270 x 465 (?) mm. Orig. Mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 0153.

1413, juny 15. València.

Clàusula del testament de Marieta, vídua de Joan d'Osó, notari, publicat el 26 de març de 1415, quatre dies després de morta, pel notari infrascrit. Nomena marmessors Pere d'Orcal, prevere, beneficiat de la Seu, i Domingo Ponç, sabater, ciutadà de València.

...actum fuit Valentie, quintadecima die iunii anno a nativitate Domini millesimo .CCCC.º tertio decimo.

Aut. per Francesc de Monrós, notari de València. Trasllat del mateix, de llicència de Bernat Escorna, cavaller, justícia civil, del 3-juliol-1415.

240 x 370 mm. Mal estat. Català.

Perg. 0149.

140

1414, maig 21. València.

Jaume Beneyto de la Cova, peller, veí de València, i Sanxa, sa muller, en paga de 7 lliures 4 sous deguts a Joan Martí, obrer de vila, que en féu cessió a Martín Roís de Ripalta, veïns ambdós de la mateixa ciutat, li donen tot el dret que pertany al dit Beneyto contra Martí d'Alverna, rector de Foios, com a administrador de l'Almoina, fins a la quantitat expressada, dels 200 sous censals vitalicis que fa l'Almoina a aquell en virtut d'un llegat testamentari de Gil Sanxes de Montalbà, canonge de València, difunt (de data 22-juny-1392).

Quod est actum Valentie, vicesima prima die madii anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo quartodecimo.

Aut. per Ramon Salat, notari de València.

440 x 620 mm. Orig. Mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 0165.

1415, gener 15. València.

Lluís de Pertusa, cavaller, habitador de Xàtiva, en concepte de pagament a Bernat Joan, ciutadà de València, de 56.000 sous, dels 60.000 que resten a satisfer de la quantitat total de 85.000 sous com a preu de la compra feta a aquest, ensems amb d'altres, del lloc de Beneixida, situat al terme general d'aquella primera ciutat, per acta autoritzada pel notari Joan Borrell, li ven en lliure alou 4.000 sous censals carregats sobre el mateix lloc, sense llüisme i fadiga.

Quod est actum Valentie, quintadecima die ianuarii anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo quintodecimo.

Testimonis, Jaume Romeu, major de dies, i Jaume Romeu, més jove, cavallers de València, i Joan Borrell, notari de Xàtiva.
Aut. per Francesc Escolà, notari.

705 x 590 mm. Orig., cancel·lat a tisora. Llatí.

Perg. 0129.

1416, novembre 28. València.

Galderic (*Gauderich*) de Soler, llicenciat en decrets, rector de Castalla, vicari general d'Hug (de Llupià), bisbe de València, atesa la sol·licitud de permuta entre Miquel del Miracle, prevere, titular d'un benifet a l'altar major de l'església de Sant Tomàs de la ciutat, instituït per Pere Desprats, i Antoni del Miracle, clergue, que ho és del de Sant Mateu a l'església del monestir de Sant Vicent, també de

València, creat per Joan Aparici, àlies Porter, i de consentiment del patró d'aquest darrer benifet, en dóna possessió al mencionat Miquel del Miracle, amb obligació de residència. Hom li autoritza la retenció alhora d'una canongia d'Urgell, la rectoria de l'església valenciana de Sant Andreu i tres benifets simples: a la Seu, a l'església de Santa Caterina de València i a la col·legiata de Xàtiva.

Datum Valentie, vicesima octava die novembris anno a nativitate Domini .M.ºCCCC.º sextodecimo.

250 x 410 mm. Orig. Tallat al peu, ha perdut la subscripció del notari. Llatí.

Perg. 0193.

143

1416, desembre 1 [València].

[...], vídua de Bernat Lleopart, sastre, ciutadà de València, i filla de Simó Gombau, difunt, pels serveis que li ha prestat Jaume Lleopart, fill seu, carnisser, li fa donació d'una casa a la parròquia de Sant Martí, al carrer de Sant Vicent, i 3 fanecades de terra campa dites *de Na Thoda*, al terme de Russafa, sota domini del clergat de l'església de Sant Andreu.

[...] prima die mensis decembris anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo sextodecimo.

Aut. per Arnau Erau, notari de València.
390 x 450 mm. Orig. Molt deteriorat. Llatí.

Perg. 0158.

1418 [...]. València.

Procuració atorgada per Hug (de Llupià), bisbe de València, a favor de [...], amb àmplies facultats per defensar els seus drets davant de qualsevol instància.⁵¹

Quod est actum Valentie [... ...] .CCCC.º decimo octavo.

Aut. per Berenguer Descamps, notari.

360 (?) x 260 (?) mm. Orig. Fragment menor. Llatí.

Perg. 0181.

1418, novembre 4. València.

Francesc Siurana, ciutadà, en nom seu i com a procurador de Bartomeu Miralles, abans ciutadà de València i ara burgés de la vila de Perpinyà, ven a Albert Freixenet, beneficiat de la Seu i procurador de l'Almoina, 427 sous censals que la mateixa Almoina feia al dit Miralles —carregats sobre aquesta institució per Guillem Castelló, prevere, procurador del capítol, el 6 de juny anterior—, pel preu de 6.000 sous, la mateixa quantitat per què li havien estat alienats, a més de 97 sous 5 diners deguts per prorrata del dit censal.

Quod est actum Valentie, quarta die mensis novembris anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo decimo octavo.

⁵¹ El bisbe nomenà procuradors Bartomeu Solà, el 22 de maig (perg. 2.671; OL-MOS, *Inventario...*, núm. 4.800), i Domingo Galí i Jaume de Montfort, el 20 de setembre (perg. 3.232; *ibid.*, núm. 4.808).

Aut. per Lluís Ferrer, notari de València.

320 x 610 mm. Orig. Mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 0166.

146

1418, desembre 17. València.

Mateu Jaca, veí d'Alzira, i Damiata, sa muller, venen a Jaume Tarragona, rector de Riola, en lliure alou, 10 sous 4 diners censals, que els fan sobre certes terres del terme del mateix lloc, pel preu de 12 lliures 18 sous 4 diners.

Quod est actum Valentie, decima septima die decembris anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo decimo octavo.

Aut. per Bernat Floris (*Flòriz*), notari.

675 x 550 mm. Orig. Mal estat. Llatí.

Perg. 0138.

147

1419, agost 30. València.

Nicolau de Valldaura, justícia civil de València, a instància de Vicent Guàrdia, notari, procurador d'Isabel, vídua de Ramon Mateu, boter, i a fi de satisfer a aquesta 400 florins d'or deguts a ella pel marit, féu subhastar l'any 1412, de l'herència del difunt, 4 cafissades de terra i vinya al terme d'Algirós, horta de València, que comprà Joan Esteve, mercader, pel preu de 67 lliures 10 sous; aquest també va satisfer 7 lliures 5 sous pel lluïsmen a Pere Guitard, cabiscol,

administrador de les dobles i aniversaris de la Seu, sota directe domini de les quals es troba la propietat, a més de 28 sous 4 diners per prorrata de nou mesos i mig.

De la suma cobrada per la venda, hom va pagar 35 lliures, el mateix any, a Bernat Joan, ciutadà, en raó de 700 sous censals que posseeix sobre el dit predi. Igualment, a Joan de la Via, el 1413, 3 lliures 18 sous deguts a ell per la testamentaria. La quantitat restant fou reclamada el 1414 al justícia civil, Bartomeu de Cruïlles, per la vídua, en qualitat de creditora del marit i hereua del seu fill Pere Mateu, també difunt, a la qual es lliuraren 24 lliures 16 sous 1 diner.

Aut. per Antoni Desprats, notari de la cort civil, que n'estén carta pública ...*Valentie, die mercurii .XXX.^a augusti anno a natiuitate Domini .M.^oCCCC.^oXIX.^o*

480 x 590 mm. Orig. Mal estat i pèrdues. Llatí i català.

Perg. 0157.

148

1420, abril 15. València.

Gil Sanxes Munyós, canonge de la Seu, i Antoni de Caldes, administradors de l'Almoina, en nom del capítol, permuten amb Francesc Siurana, canviador, ciutadà de València, 18 sous censals, deguts a la institució benèfica sobre una casa de la parròquia de Santa Caterina, junt amb altres 18 sous censals que paga a aquesta Bernat Guerau, manobre, sobre un alberg situat al mateix districte, tot a canvi de 36 sous censals que posseeix el dit canviador sobre tres cases a la parròquia de Sant Joan del Mercat. S'hi inclou docu-

ment del 2 d'abril de 1420, pel qual el canonge Francesc Martorell, de llicència del rei Martí a ell atorgada, dóna a Siurana la facultat d'amortitzar els dits 36 sous censals, per tal que pugua vendre'ls o permutar-los a l'Almoïna.

Quod est actum Valentie, quintadecima die aprilis [anno a nativitate] Domini millesimo [quadringentesi]mo vicesimo.

Aut. per Jaume Pastor, notari.

795 x 650 mm. Orig. Mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 0130.

149

1421, setembre 16. València.

Joan Mercader, doctor en lleis, batle general del regne de València, concedeix a Antoni Sanç, prevere, Joan d'Agramunt, sots-sacrista de la Seu, i Joan Çamuntada, apotecari, ciutadà de València, marmessors de Vicent Pedrós, beneficiat de la catedral, difunt, llicència d'amortització de 60 sous censals que Domingo Dies (*Didaci*), obrer de vila, i Barcelona, sa muller, feien a aquell sobre dues cases de la parròquia de Sant Andreu, quantitat de què el testador assignà 50 sous a la Seu per a celebrar una doble la vigília de la Circumcisió, i 10 sous a l'església de Sant Tomàs per a un aniversari per la seua ànima. Els marmessors paguen a la batlia 453 sous 4 diners pel privilegi, i, per la mateixa acta, transfereixen les rendes a les esglésies beneficiàries.

[...die .XVI.^a sept]embris anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo vicesimo primo.

Aut. per Joan Martines, notari de València.
820 x 660 mm. Orig. Mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 0139.

150

1421, desembre 12. València.

Francesc Martorell, antic canonge de Barcelona i conseller reial, i ara membre del capítol de València, amb llicència del rei Alfons el Magnànim (València, 20-març-1418), confirmant una gràcia anterior del rei Martí (Barcelona, 23-març-1409), per a comprar viles, castells i béns de reialenc i poder-los amortitzar, fins a la suma de 1.210 lliures, a raó de 6 sous per lliura, amb la finalitat de permetre-li recuperar 6.500 sous barcelonesos prestats per aquell al segon monarca citat, dóna autorització a Joan d'Ovo (de l'Ou?), llaurador de Campanar, per a comprar i donar a esglésies o causes pies 107 sous 9 diners censals. Aquesta renda ha estat permutada i venuda a l'Almoina pel susdit Joan el dia 11 anterior. Per la llicència, Martorell cobra d'aquest 600 sous de reals.

Quod est actum Valentie, duodecima die mensis decembris anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo vicesimo primo.

Aut. per Jaume Pastor, notari de València.
510 x 550 mm. Orig. Mal estat parcial. Llatí.

Perg. 0131.

1423, juliol 31. València.

Joana, vídua de Guillem Bernat, llaurador de Benimaclet, ensems amb Bernat, Joan i Guillem Bernat, fills del matrimoni, venen a Dolça, germana de Domingo de Molinos, notari, ciutadà de València, difunt, i vídua de Domingo de Vilaroja, veí de Culla, 45 sous de retrocens anuals, carregats sobre 9 fanecades al terme de Rambla, horta de València, tingudes en emfiteusi de l'Almoina de la Seu, pel preu de 30 lliures. Pel mig lluïme, paga 20 sous a Albert Freixinet, prevere, procurador de l'Almoina.

Quod est actum Valentie, tricesima prima die iulii anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo vicesimo tertio.

Testimonis, Pere Martorell, ciutadà, Joan Galve, escriptent, i Garcia Peres i Joan Aparici, preveres, de València.

Aut. per notari desconegut (retallada la part inferior del pergami).

575 x 605 mm. Orig. Mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 0133.

1425, març 28. València.

Bernabé d'Almenar, antic canviador, ciutadà de València, la seua muller Joana i Antoni Castelló, mercader, ciutadà, venen a Joan Monge, paraire, ciutadà, i a Joana, vídua d'Alfons Ferrandes, paraire, també ciutadà de València, ambdós com a marmessors d'aquest, i la dita Joana alhora en nom propi i com a usufructuària dels béns del marit, 25 sous censals

en franc alou, carregats sobre 4 cafissades de vinya al terme de Russafa, horta de València, propietat dels cònjuges venedors, i sobre tots els béns llurs, pel preu de 15 lliures, que han rebut.

Actum est hoc Valentie, vicesima octava die mensis marti[i anno a nativitate Domini millesimo qua]dringentesimo vicesimo quinto.

Aut. per (*raspat*), notari de València.

660 x 570 (?) mm. Orig., cancel·lat a tisora. Mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 0141.

153

1425, abril 14. València.

Francesc Martorell [canonge], procurador del capítol i de l'Almoina de la Seu, per a atendre a l'obra del campanar —*pro continuando opere campanilis Sedis*—, ven a Bernat Freixenet, jurisperit, ciutadà de València, 500 sous censals, carregats sobre els fruits i béns de la fàbrica de la Seu i de l'Almoina, per un preu de 7.000 sous.

Quod est actum Valentie, quartadecima die mensis aprilis anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo vicesimo quinto.

Testimonis, Francesc Bosch, rector de Càrcer, i Innocenci de Moya i Lluís Torra, notaris, ciutadans de València.

Aut. per Joan Llopis, notari de València.

560 (?) x 510 mm. Orig. Molt deteriorat, en tres fragments. Llatí.

Perg. 0182.

1426, maig 7. Xàtiva.

Francesc Martines de Xarch, mercader, ciutadà de Xàtiva, ocupat en negocis a València, constitueix procurador Daniel Martines de Xarch, germà seu, per tal de vendre en nom d'ambdós a Domingo Torralba, ciutadà d'aquesta darrera ciutat, una casa que fou de Francesc Martines de Xarch i de [...], pares llurs, pel preu de 2.200 sous.

Actum est hoc Xative, die septima mensis madii anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo vicesimo sexto.

Aut. per Miquel Escrivà, notari.

280 x 300 mm. Orig. Mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 0154.

1426, juny 22. València.

Francesc Martorell [canonge], síndic i procurador del bisbe i capítol de València, ven a Francesc Climent, àlies Avinyó, corredor, ciutadà de València, 500 sous censals, pel preu de 7.000 sous, carregats sobre els béns de la fàbrica, l'Almoina i els aniversaris de la Seu, quantitat destinada a continuar l'obra del campanar de la catedral.

Quod est actum Valentie, vicesima secunda die iunii anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo vicesimo sexto.

Aut. per notari desconegut.

650 x 590 (?) mm. Orig. Molt mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 0134.

156

1426, juliol 5. València.

Francesc Martorell [canonge], procurador del bisbe i capítol de València, ven 500 sous censals, carregats sobre el lloc de Burjassot, per necessitats de la Seu, a Daniel Vives, botiguer, ciutadà, pel preu de 6.500 sous.

Quod est actum Valentie, quinta die mensis iulii anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo vicesimo sexto.

Testimonis, Jaume de Montfort, notari, i Gabriel Bovet, corredor, ciutadans.

Aut. per [...], notari de València.

500 x 520 (?) mm. Orig. Mal estat i pèrdua d'un gran fragment. Llatí.

Perg. 0168.

157

1426, setembre 21. Alzira.

Jaume Loarri, paraire, veí d'Alzira, i Sibília, sa muller, venen a Joan Boïls, draper de la mateixa vila, 5 fanecades de vinya al territori de *Benirabea*, horta d'Alzira, a cens de 5 sous, sota domini del benifet fundat per Ramon d'Oblites, també d'Alzira, posseït ara per Bartomeu Martí, prevere de València, pel preu de 13 lliures. El dit Martí, rebut el lluíisme, n'aprova la transacció.

Quod est actum Algezire, vicesima prima die septembris anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo vicesimo sexto.

Aut. per Macià Aranyó, notari d'Alzira.

480 x 540 mm. Orig. Mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 0167.

158

1427, març 23. València.

Caterina, vídua de Domingo Maestre, sastre, ciutadà de València, en ocasió del matrimoni d'Úrsula, filla d'ambdós, amb Domingo Torralba, carnisser, igualment ciutadà, li assigna un dot de 5.000 sous, procedents dels béns del pare i dels de Joan d'Alvir, carnisser, ciutadà, germà de la mare, difunt. Torralba hi afegeix 2.500 sous de creix. La quantitat inicialment estipulada, 4.000 sous de dot i 2.000 de creix, s'eleva en els termes mencionats.

Actum Valentie, die vicesima tertia mensis martii anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo vicesimo septimo.

Aut. per Joan Garcia, notari de València.

660 x 430 mm. Orig. Mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 0123.

1427, juny 18. València.

Guillem Bernuç, prevere, procurador general del capítol de la Seu, reconeix haver rebut 55 lliures de reals de Pere de Darnius (*de Darnicibus*) i Pere Romeu, canon-ges, marmessors testamentaris del bisbe Hug (de Llupià), en paga prorrata de la quantitat que fou bestreta per aquell i per Francesc Daries, canonge, d'ordre del capítol, en la sepultura i funerals del prelat.

Quod est actum Valentie, die decima octava iunii anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo vicesimo septimo.

Aut. per Pere Ferrandis, notari de València.

145 x 230 mm. Orig. Llatí.

Perg. 0135.

1427, juliol 9. Albalat d'En Codinachs (act. Albalat dels Sorells).

Francesca, vídua de Guillem Salt, veïna d'Albalat, *nuncupati d'En Codinachs*, horta de València, en nom propi i com a tutora de Joan i Úrsula, fills d'ambdós, després de sub-hastar, de llicència d'Aparici Fogondo, justícia del lloc, per veu de Joan Galindo, saig i corredor públic, 7 fanecades de terra campa en aquest terme, ven la propietat a Pere Rubert, menor de dies, també veí, pel preu de 48 lliures. La terra és sota directe domini del senyor jurisdiccional, Manuel de Codinachs, cavaller de València, a cens de 12 sous, amb lluïsmes i fadiga, el qual, rebut el dit lluïsmes, n'autoritza la venda.

Quod est actum in loco de Albalat, nona die mensis iulii anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo vicesimo septimo.

Testimonis, Antoni del Mas i Aparici Fogondo, llauradors i veïns.

Aut. per Francesc Cavaller, notari de València, escrivà del lloc d'Albalat.

600 x 520 mm. Orig. Mal estat. Llatí.

Perg. 0136.

161

1430, desembre 9. València, a la cort de l'oficialat.

Galderic de Soler, llicenciat en [decrets], rector de Castalla, regent de l'oficialat de València pel bisbe Alfons (de Borja), absol Guillem Castelló, beneficiat de la Seu, marmessor d'Isabel Celma, vídua d'Antoni Llorenç, sastre de la mateixa ciutat, difunta, de la seua administració, després d'haver lliurat el dit Castelló a Francesc Sabater, doctor en decrets, procurador substitut de Francesc Berenguer, arxiprest de Morella, procurador dels pobres de Crist i causes pies, bon compte de la sepultura, aniversari, cap d'any, misses i altres llegats piadosos, per una suma de 611 sous. Confessa, però, que, açò a banda, resta per pagar a Dolceta, filla de Miquel Boscà, i Iolant, filla de Berenguer Mascaró, de Castelló de Borriana, 100 sous a cadascuna, promesos per la testadora, al temps de llur matrimoni.

Quod est actum in curia officialatus Valentie, nona die decembris anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo tricesimo.

Aut. per Bernat Floris, notari.
305 x 340 mm. Orig. Mal estat. Llatí.

Perg. 0155.

162

1431, setembre 3. València, al capítol de la Seu.

Pere d'Artés, vicari capitular d'Alfons (de Borja), bisbe de València, Gil (Sanxes Munyós), bisbe de Mallorca, Pere Figuerola, Rodrigo d'Heredia, Francesc Daries, Gil Sanxes Munyós, Pere Romeu i Lluís de Genta, canonges de la Seu, reunits en capítol, considerada la necessitat d'obtenir 10.000 florins d'or, equivalents a 110.000 sous de reals, a l'objecte de construir una nova arcada per a la catedral i acabar l'obra del retaule major d'argent —...*Attendentes nos, pro construenda et fabricanda quadam archata necessaria ad perfectionem fabrice dicte Sedis, quamdiu est facere proposuimus et intendimus etiam, Deo duce, ac pro perficiendo et reparando retrotabulo argenteo altaris maioris...*—, així com per a pagar els deutes que suporta l'Almoina per causa de la reparació del castell i lloc de Burjassot, domini seu, danyats en ocasió de la guerra de Castella i per efecte de les mortalitats, constitueixen procuradors, en nom del bisbe de la diòcesi, de la fàbrica de la Seu i de l'Almoina, els esmentats Gil, bisbe de Mallorca, i Pere Romeu, canonges ambdós. Els confien l'encàrrec de vendre censals per aquella quantitat, carregats sobre els llocs de Burjassot i de Benimaclet, a l'horta de València, i l'alqueria de Benirredrà (*Beniradà*), a l'horta de Gandia, pertanyents a l'Almoina, i sobre les rendes de la fàbrica i de la mateixa Almoina.⁵²

⁵² La procuració als dos canonges és també als perg. 5.422 i 993 (OLMOS, *Inventario...*, núms. 5.113 a i 5.116).

...tertia die septembris anno a nativitate Domini millesimo quadingentesimo tricesimo primo.

Els dies immediats aproven el mateix acord Lluís Mascó, ardiaca de Morvedre, Maties Mercader, canononge, Bernat Girbert, degà, Joan Gastó, canononge i paborde, i Francesc Daries (*sic*) i Joan Llançol, canonges.

Aut. per Jaume de Montfort, notari i escrivà del capítol.

450 x 550 mm. Orig. Mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 0159.

163

1431, setembre 3. València, al capítol de la Seu.

Carta de procuració⁵³ atorgada per Pere d'Artés, vicari i procurador d'Alfons (de Borja), bisbe de València, i els canonges de la Seu reunits capitularment, a favor de Gil (Sanxes Munyós), bisbe [de Mallorca] i Pere Romeu, canononge, facultant-los per a carregar censals sobre la fàbrica de la Seu i l'Almoina [destinats a les obres de la catedral].

Que igitur acta fuerunt Valentie, in capitulo supradicto, tertia die septembris anno a nativitate Domini millesimo quadingentesimo tricesimo primo.

Testimonis, Berenguer Company, hebdomadari, i Guillem Bernuç i Miquel Conill, preveres, beneficiats de la Seu.

Aut. per Jaume de Montfort, notari. Trasllat de Damià Tolosa, notari de València, de llicència d'Antoni Pellisser, justícia civil,

⁵³ Vid. el núm. anterior.

de data [... 1468].⁵⁴

475 x 580 mm. Molt deteriorat. Llatí.

Perg. 0183.

164

1431, setembre 13. València.

Gil Sanxes Munyós, bisbe de Mallorca, i Pere Romeu, canonge, procuradors del bisbe i capítol de València per a la construcció d'una arcada *pro complemento et consumatione dicte Sedis* i la restauració del retaule major d'argent catedralici, venen 500 sous censals a Rodrigo d'Heredia, canonge i sacrista, per un preu de 6.500 sous.

Actum est hoc Valentie, tertiadecima (die) mensis septembris anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo tricesimo primo.

Aut. per Jaume de Montfort, notari.

660 x 560 mm. Orig., cancel·lat amb el signe notarial tallat.

Molt deteriorat. Llatí.

Perg. 0169.

165

1431, setembre 17. Morvedre.

Caterina, vídua i hereua de F[rancesc] Munyós, donzell de Morvedre, ven a Francesca, vídua de Miquel Just

⁵⁴ La data 1468 és segura, perquè Antoni Pellisser, ciutadà, va ser elegit justícia civil el 22 de desembre de 1467 per a l'any següent (*Libre de memories... de Valencia*, II, p. 644).

i curadora dels seus fills Miquel i Isabel, de la mateixa vila, 10 sous censals, carregats sobre 2 fanecades de terra, pel preu de 100 sous.

[...Muriveteris, decima septima die sep]tembris anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo tricesimo primo.

Aut. per Pau Camp[os] (?), notari.

350 x 500 mm. Orig. Molt deteriorat. Llatí.

Perg. 0184.

166

1432, juliol 12. València, a la cort de l'Oficialat.

Galderic de Soler, llicenciat en decrets, canonge i oficial de València, absol de llur administració Pere Sanxes de Calataiud, Aimeric de Centelles i Manuel Dies, cavallers, Pere d'Artés, canonge i paborde de la Seu, i fra Pere Manresa, O. P., de València, marmessors de la noble Blanca d'Artés, muller que fou del predit P. Sanxes de Calataiud, després d'haver lliurat aquests a Francesc Sabater, doctor en decrets, procurador substituït de Francesc Berenguer, arxiprest de Morella i procurador dels pobres de Crist i causes pies, bon compte dels 15.000 sous disposats per la difunta per a sepultura, aniversaris, cap d'any, misses, llegats piadosos i altres. Romanen encara en poder dels hereus 25 lliures per a la fàbrica de la capella de Santa Clara.

Quod est actum in curia oficialatus Valentie, duodecima die iulii anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo tricesimo secundo.

Aut. per Bernat Floris, notari.
420 x 390 mm. Orig. Mal estat. Llatí.

Perg. 0160.

167

1432, juliol 20. València.

Clàusula del testament de Bernat Girbert, doctor en decrets, canonge i degà de la Seu i rector d'Albaida.⁵⁵ Llega a Jaume Guasch, nebot i marmessor seu, una cota negra folrada de vairs i 166 sous 8 diners censals, que li foren venuts per Pere Romeu, canonge, procurador i síndic del bisbe i capítol, pel preu de 100 lliures.

...Valentie, vicesima die mensis iulii anno a nativitate Domini .M^o.CCCC.^oXXX.^o secundo.

Aut. per Jaume de [Mont]fort, notari de València. Trasllat de Lluís Torres, notari de València, de llicència de Francesc de Soler, cavaller, justícia civil, del 16-abril-14[5]5.
190 x 310 mm. Mal estat. Llatí.

Perg. 0152.

168

[1438? València].

Testament de Bernat de Freixenet, jurista de València, conseller del rei Alfons. Tria marmessors els seus fills Pere de Freixenet, doctor en lleis, i Bernat. Mana ser so-

⁵⁵ El testament, en la data indicada, és al perg. 5.814 (OLMOS, *Inventario...*, núm. 5.153).

terrat a l'església de Sant Martí, a la seua tomba davant del retaule de sant Cristòfol. Reserva 100 lliures per a pagar la sepultura, aniversaris i cap d'any, 300 misses (entre les quals el trentenari de sant Amador i les cinquanta de la Mare de Déu), i vestits negres i 30 sous per al seu germà Ramon de Freixenet. Deixa a Granada, muller seua, 2.000 sous censals, els seus mobles, les captives i l'usdefruit de la casa. Institueix hereus universals els fills, Pere i Bernat, aquest sota la tutoria de sa mare, tot assignant al primer 1.000 sous censals, ultra els llibres, i al segon els seus llibres de dret canònic i civil, les lectures de Bartolo i els que encara li comprarà; vincula l'herència de l'un a l'altre si morís sense descendència.

Data il·legible. Publicat *dilluns que-s comptava trenta dies del mes de juny, en l'any de la nativitat de nostre Senyor mil quatre-cents trenta-huyt...*

Aut. per Lluís Torra, notari. Publicat el dit 30 de juny de 1438, quart dia de la mort, a la casa on va finir, de la parròquia de Sant Pere.

710 x 580 mm. Orig. Molt deteriorat. Llatí i català.

Perg. 0148.

169

1441, maig 26. València.

Joan Arbúcies, doctor en lleis, habitador de València, en nom propi i com a procurador de la seua muller Francesca, i Jaume Arbúcies, cavaller, germà d'aquell, i Úrsula, consort seua, venen a Arnau Olives, cavaller de la ciutat, 537 sous 6 diners censals, carregats sobre una casa de la parròquia de Sant Nicolau, al carrer *dels Cavallers*, pel preu de 7.000 sous.

Actum est hoc Valentie, vicesima sexta die madii anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo quadragesimo primo.

Aut. per Joan Çaposa, notari.

610 x 590 mm. Orig. Mal estat i pèrdues. Llatí.

Anotació afegida al marge inferior: la casa *que és special obligació* del censal fou comprada de la cort civil de València per Francesc Joan de Montagut, donzell, com a béns d'Andreu Figuerola, cavaller, el 14-gener-1493.

Perg. 0170.

170

1447, març 17. València.

1453, maig 23. València.

Testament de Jaume Lleopart. Designa hereua universal la seua muller Antònia.

...fet en València, a desset de març de l'any de la nativitat de nostre Senyor mil quatre-cents quaranta-set.

És publicat el 5 de març de 1453, tres dies després de la mort, a instàncies dels fills i muller del testador, pel notari infrascrit.

Segueix l'inventari de l'herència, manat alçar per la vídua i per Francesc i Bernat Lleopart, fills del matrimoni: una casa al camí de Sant Vicent, de València, subjecta a certes càrregues, amb mobles, objectes domèstics, roba, armes i ferramentes de carnisser.

Quod est actum Valentie, vicessima tertia (die) madii anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo quinquagesimo tertio.

Aut. per Arnau Erau, notari de València.
620 x 480 mm. Orig. Molt deteriorat. Llatí i català.

Perg. 0161.

171

1447, novembre 10. València.

Pere de Güemes, sastre, ciutadà de València, tutor i curador d'Isabel, filla i hereua de Ferrando de Paredes, mercader, ciutadà, venen a Joan Bertran, mercader, ciutadà de la mateixa ciutat, dues botigues al Grau de la mar, tingudes sota directe domini de sor Caterina Gallén, monja del monestir de Santa Maria Magdalena, a cens de 90 sous, pel preu de 40 lliures. Igualment, reben del comprador 90 sous, en què ha estat estimada la construcció de la paret mitgera entre les botigues i un hostal amb hort contigu, propi de l'herència.

Actum est hoc Valentie, decima die novembris anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo quadragesimo septimo.

Aut. per Joan Peres, notari de València, amb llicència de Nicolau Valldaura, justícia civil.
570 x 400 mm. Orig. Mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 0142.

1456, gener 28. Carpesa.

Jaume Trullols, justícia de Carpesa, lloc de l'orde de Montesa, adjudica en subhasta 3 fanecades i mitja de terra campa al mateix terme, sotmeses a cens al mestre de l'orde, amb lluïsmes i fadiga, que han estat embargades a Guillem Trullols per deutes, a Bernat Cervera, notari de València, procurador de Bartomeu Martí, mestre en arts i en medicina, per un preu de 100 sous, ultra 90 sous pel lluïsmes degut al senyor.⁵⁶

Quod est actum in loco de Carpesa, vicesima octava die mensis ianuarii anno a nativitate Domini millesimo .CCCC.^o quinquagesimo sexto.

Trasllat de Joan de Santpere, notari de València [escrivà de la cort del justícia de Carpesa], tret pel mateix dels registres de la dita cort el 7-novembre-1483.

560 x 470 mm. Molt deteriorat. Català.

Perg. 0171.

1459, maig 18. València.

Pere del Mas, ciutadà de València, ven a Antoni Rubert, llaurador, veí d'Albalat (dels Sorells), una casa o celler al mateix lloc, que confronta amb el camí per dues parts i per l'altra amb l'hort d'Aparici Fog[ondo], sota domini del senyor, Lluís Bernat de Codinats, donzell de València, difunt, a cens de 3 sous pagats per Tots Sants, pel preu de 13

⁵⁶ Cf. perg. 889 (OLMOS, *Inventario...*, núm. 5.473), relatiu al mateix assumpte.

lliures 10 sous. Elionor Romeu, muller de Jaume Romeu, cavaller, senyora del lloc com a hereua vitalícia del seu fill citat Lluís, rebut el lluïisme, n'autoritza la venda.

Quod est actum Valentie, decima octava die mensis madii anno a nativitate Domini millesimo quadringe[ntesimo] quinquagesimo nono.

Aut. per Joan Gallart, notari de València.

370 x 605 mm. Orig. Mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 0162.

174

[145... ..] 19. Palma (de Gandia).

Inventari dels béns de l'herència de Pere Minyana (consta el nom al dors), que va testar l'any 1450. Recull peces d'ús domèstic, armes, virtualles i tres trossos de terra al terme de Palma, a cens del senyor del lloc.

Quod est actum Palme, decima nona die m[... ..].

Aut. per Pere Puger, notari.

420 x 170 (?) mm. Orig. Perg. fragmentari. Català.

Perg. 0192.

175

1461, abril 3. El Toro.

Testament de P(asqu)al Alvar, veí de Vila-real (*Villareyal de la Plana*). Nomena marmessors Domingo Rodrigo, major de dies, i Domingo Rodrigo, menor, veïns del Toro.

Tria sepultura al cementiri de Santa Maria del mateix lloc, i mana celebrar misses de rèquiem en aquesta església. Deixa 50 sous a la confraria de Santa Maria del lloc citat, de la qual és confrare; 150 sous per a l'obra de l'església; una somereta, de gràcia, al seu cunyat i la seua germana Teresa, per les despeses fetes durant la malaltia del testador. Institueix hereua universal la seua germana legítima Teresa Ervás, muller de Guillem Estevan, barber, veïns del Toro.

...fecho fue en el lugar del Toro, a tres días del mes d'abril del anyo mil e quatrozientos e xixanta e huno.

Aut. per Francisco Mayquas, notari, per autoritat de Francés Sarçol·la (o Zarzuela), senyor del lloc.

300 x 465 mm. Orig. Mal estat. Aragonés.

Perg. 0151.

176

1461, novembre 27. València.

Antònia, vidua de Jaume Llobet (?), carnisser, i Bernat, fill seu, venen 100 (?) sous censals a Simó Olzina, pel preu de 40 lliures.

[...] Valentie, vicesima septima (die) mensis novembris anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo sexagesimo primo.

Aut. per Pere Calaforra, notari de València.

680 x 660 mm. Orig., cancel·lat, amb el signe notarial tallat a tisora. Molt danyat, amb pèrdues i quasi il·legible. Llatí.

Perg. 0143.

1467, setembre 28. València.

Testament de Beneta, vídua de Pere Llobera, llaurador, ciutadà de València. Nomena marmessors Pere Martí [prevere] i Mansília, muller de Pere Gonçalbo, germana d'aquella. Mana ser soterrada a la seua fossa del cementiri de Sant Salvador i que hom cride a les exèquies la confraria de la Verge Maria de Betlem, com a confraressa; així mateix, que se celebren pels difunts trenta-tres misses de sant Amador, de les quals onze seran dites pel predit marmessor. Deixa 10 lliures per a fundar un aniversari a l'església de San Salvador. Ordena deixes a parents i altres persones. Declara hereua universal la seua germana Mansília.

...lo qual fon fet en la ciutat de València, a vint-e-huyt de setembre any mil .CCCC. sexanta-e-set.

Per codicil del 13 de novembre següent, revoca la marmessoria de Pere Martí, substituït per Pere Goçalbo, prevere, nebot de la testadora. Altres codicils de 10 de juny de 1469 i de 12 de març de 1470 modifiquen les deixes. Un codicil de 15 de juliol de 1472 revoca les donacions al seu nebot Joan Cifre i a Bartomeua, beata, de casa de mossén Pròixida. Segueix encara un darrer codicil, il·legible.

Aut. per Bartomeu Matoses, notari de València. És publicat el 30 de juny de 1474, a casa de Pere Gonçalbo, on havia mort Beneta, el tercer dia després de l'òbit.

840 x 585 i 210 x 470 mm. (en dues peces cosides). Orig. Mal estat i pèrdues. Català.

Perg. 0145.

1468, juny 21. València.

[Joan] Valls i Iolant, muller seua, veïns d'Alcalà (de Xivert), fan donació *inter vivos* a Guillem Benet, veí de les Coves (de Vinromà), amb consentiment del justícia d'Alcalà, dels béns que els corresponen en l'herència de Pere de Freixinet [cavaller de València], mort intestat.

...die vicesima prima mensis iunii anno Domini millesimo quadringentesimo sexagesimo octavo.

Aut. per Bernat Aznar, notari de València, de llicència de Berenguer Dalmau, *olim* Pere Çanoguera, cavaller, justícia civil.
480 x 510 mm. Orig. Molt deteriorat. Llatí.

Perg. 0163.

1468, juliol 18. Alcalà (de Xivert).

Guillem Gerps, Joan Valls i Iolant, muller d'aquest, veïns d'Alcalà (de Xivert), sabedors de la mort intestat, sense hereus, de Pere Freixenet, doctor en lleis, de València, fan donació *inter vivos* a Guillem Benet, major de dies, veí de les Coves (de Vinromà), de tots els drets que els corresponen per llur grau de parentiu en la dita herència, que aquest accepta.⁵⁷

Actum est hoc Alcalani, die decima octava mensis iulii anno a nativitate Domini [millesimo quadringentesimo .LXº octavo].

⁵⁷ Vid. núm. 178.

Testimonis, Jaume Saragoça i Berenguer Ebri, preveres, i Bartomeu d'Orta, veïns d'Alcalà.

Aut. per [...], notari.

360 x 420 mm. Orig. Molt deteriorat. Llatí.

Perg. 0179.

180

14[68], desembre 14. Les Coves (de Vinromà).

Bernat [Gerbs], veí del lloc d'Alcalà (de Xivert), del Maestrat de Montesa, hereu *ab intestato*, ensems amb Margarida, muller de Guillem Benet, mercader de les Coves, Iolant o Violant (*Yolant*), muller de Joan Valls, i Guillem [Gerbs], dels béns de Pere de Freixinet, cavaller, habitador de València, difunt, constitueix procurador Bernat d'Assió, notari d'aquesta ciutat, amb facultats per a totes les operacions relatives a la dita herència.

Quod est actum in villa Covarum, quartadecima die mensis decembris anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo sexagesimo octavo.

Aut. per [Pere Tàrrega?], notari.

495 x 530 mm. Orig. Molt deteriorat. Llatí.

Perg. 0201.

181

1468, desembre 14. Les Coves (de Vinromà).

Clàusula de la procuració atorgada per Bernat Gerbs, llaurador, hereu, ensems amb Margarida, muller de Gui-

llem Benet, mercader de les Coves (de Vinromà), Iolant, muller de Joan Valls, i Guillem Gerbs, dels béns que foren de [Pere Bartomeu de Freixenet, cavaller] de València, a favor de [Guillem Gerbs, germà seu], als efectes de prendre possessió de l'herència.⁵⁸

...quartadecima (die) mensis decembris, anno .M.ºCCCC.º sexagesimo octavo.

Aut. per Pere Tàrrega, notari. Trasllat de Bernat d'Assió, notari de València, de llicència de Berenguer Dalmau, cavaller, justícia civil de la ciutat, del 27 [...] 1471.

320 x 480 mm. Mal estat. Llatí.

Perg. 0150.

182

1468, desembre 22. València.

Guillem Benet i Joan Conill, veïns del lloc de les Coves (de Vinromà), del Maestrat de Montesa, el primer també com a procurador de la seua muller Margarida, en condició d'hereus, ensems amb Guillem i Bernat Gerbs, germans, i Iolant, muller de Joan Valls, veïns d'Alcalà (de Xivert), del béns de Pere Bartomeu de Freixinet, cavaller de València, difunt, venen a Guillem Joan, rector de la parròquia d'Alcoi i canonge de Sogorb, resident també a València, 500 sous censals que fa a la dita herència el capítol de la Seu —venuts el 1425 per Francesc Martorell, canonge, síndic i ecònom del capítol, a Bernat de Freixinet, jurista, pare del cavaller, carregats sobre la fàbrica de la catedral i l'Almoina—, pel preu de 7.000 sous.

⁵⁸ *Vid.* núm. 180.

Quod est actum Valentie, vicesima secunda die mensis decembris anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo sexagesimo octavo.

Aut. per Bernat d'Assió, notari de València.

800 x 550 mm. Orig. Mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 0144.

183

1468 [...]. València.

[Joan de Gallach, Miquel Dalmau i Jaume Rossell], juristes, dicten sentència en una causa sobre l'herència de Pere Bartomeu de Freixinet [cavaller de València], mort intestat, que posseïa censals carregats pel noble Jaume d'Aragó sobre la seua baronia d'Arenós, sobre la serra d'Eslida i la vall d'Uixó. Assignen 35.000 sous a l'ànima del difunt, i manen que siguen lliurats 20.000 sous en el termini de 10 dies a [...].

[...] any de la nativitat de nostre Senyor mil quatre-cents sixty-huyt.

Trasllat aut. per Pere Alfonso, notari de València, de llicència del justícia civil.

620 x 630 mm. Molt deteriorat. Català.

Perg. 0189.

[14]69 [...]. Les Coves (de Vinromà).

Carta de procuració atorgada per Margarida, muller de Guillem Benet, mercader, en favor [del seu marit], en qualitat d'hereua de la successió *ab intestato* de [Pere de Freixinet], ensems amb la muller de Joan Valls, veí d'Alcalà (de Xivert) i de Guillem i Bernat Gerbs, germans, conferint-li poders per a carregar censals i altres operacions.

[... .. millesimo quadringen]tesimo sexagesimo nono.

Aut. per Pere Tàrrega, notari del lloc de les Coves (de Vinromà). Trasllat de Bernat [...], notari, del [15]71.

305 x 405 mm. Molt deteriorat. Llatí.

Perg. 0187.

14[69] (?), gener 15. Les Coves (de Vinromà).

Testament de Margarida, muller de Guillem Benet, veí de les Coves (de Vinromà). Nomena marmessors el seu marit i Guillem [Ben]et, fill seu. Pren per a la seua ànima 200 sous destinats a misses, de tercer dia, cap d'any, oferta de pa i candeles, i trenta-tres misses de sant Amador. Deixa a l'hospital de la vila dues flassades i dos llençols de lli. A Dolsina, la seua nora, li llega una corretja d'argent, i al seu fill Guillem i la dita nora, 10.000 sous i les seues joies. Institueix usufructuari dels seus béns el seu marit, i hereu universal el fill.

Açò fonch fet en la vila de les Coves, diumenge que's comptave quinze dies del mes de giner de l'any de la nativitat de nostre Senyor mill quatre-cents [... ..].

Aut. per [...], notari.

290 x 655 (?) mm. Orig. Molt deteriorat. Català.

Perg. 0185.

186

1469, juny 10. València.

Caterina, vídua en primeres núpcies de Ramon dels Senys, ciutadà de València, i en segones de Manuel d'Eixarch, ciutadà, i Joana, donzella, filla del primer matrimoni, esposada per paraules de present amb Joan d'Eslava, donzell, senyor de Càrcer, venen a Vicent Climent, mestre en teologia, canonge i paborde de la Seu, oncle d'aquella, els censals següents: 366 sous 8 diners, que fa a Caterina l'aljama de la moreria de Mislata, per un preu de 5.500 sous; 300 sous, que li fa el General del regne, pel preu de 4.500 sous; i 400 sous censals, pel preu de 6.000 sous.

Així mateix, han rebut del canonge 95 sous 3 diners, deguts per prorrata del censal de Mislata; 239 sous 2 diners, deguts pel censal del General; i 14 sous 5 diners deguts pel tercer censal, que sumen 348 sous 10 diners per aquest concepte. La quantitat total cobrada, 16.348 sous 10 diners, resta en poder del mateix Climent, per tal de pagar el dot de Joana al seu marit.

Quod est actum Valentie, die intitulata decima mensis iunii anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo sexagesimo nono.

Aut. per Miquel Bataller, notari de València.

630 x 565 mm. Orig. Molt deteriorat. Llatí.

Perg. 0172.

1469 [les Coves de Vinromà].

[Guillem Benet, veí de les Coves], fill i hereu de Margarida, muller que fou de Guillem Benet, veí del mateix lloc, atorga carta de procuració al seu pare amb la finalitat de reclamar la part que correspon a la difunta en l'herència de Pere de Freixinet, ensems amb Iolant, muller de Joan Valls, i Guillem i Bernat Gerbs, germans, tots veïns d'Alcalà (de Xivert), d'acord amb la sentència dictada per Joan de Gallach (*Gallac*),⁵⁹ Miquel Dalmau i Jaume Rossell, doctors en dret de València, jutges delegats pel rei.

[...anno a nativitate Domini millesimo] .CCCC.^o sexagesimo nono.

Aut. per Pere Tàrrega, notari.

410 x 590 mm. Orig. Molt deteriorat. Llatí.

Perg. 0190.

147[...],⁶⁰ gener 8. València.

Fra Mateu Giner, de l'orde del Cister, Pere Bellmont, beneficiat de la Seu i rector de Montcada, i Joan del Mas, notari de València, marmessors de [Beatriu], vídua de [...]

⁵⁹ Misser Joan de Gallach, que el 1469 era assessor del governador del regne (Melcior MIRALLES, *Crònica i dietari del capellà d'Alfons el Magnànim*, ed. de M. Rodrigo Lizondo, València, Universitat de València, *Fonts històriques valencianes* 47, 2011, p. 395).

⁶⁰ El document ha de datar-se entre el 1475 i el 1479, més probablement el primer any citat, car el canonge Climent va morir el 18 de desembre de 1474 (cf. MIRALLES, *Crònica i dietari...*, cit., p. 430).

de Ripoll, donzell de València, venen 500 sous censals a Lluís Berenguer i Ramon Berenguer, ciutadans, marmessors de mestre Vicent Climent, canonge i paborde de la Seu, els administradors de l'Almoina i Melcior Miralles, mestre en teologia, sots-[sacrista de la catedral i administrador de la mateixa herència], per un preu de 7.000 sous.

Actum est hoc Valentie, octava die ianuarii anno a nativitate Domini .M^o.CCCC.^o septua[gesimo...].

Aut. per Jeroni Peres, notari de València.

515 x 550 mm. Orig. Molt deteriorat. Llatí.

Perg. 0186.

189

1477, gener 8. València.

Guillem Joan, canonge de València i de Sogorb, resident a València, ven a Bernat d'Assió, menor de dies, notari d'aquesta ciutat, 500 sous censals que li fan el capítol i l'Almoina de la Seu, pel preu de 7.000 sous.

Quod est actum Valentie, octava die mensis ianuarii anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo septuagesimo septimo.

Testimonis, Esteve Ribes, apotecari, i Francesc Cetina, argentier, veïns de València.

Aut. per [...], notari.

450 x 600 mm. Orig. Molt deteriorat. Llatí.

Perg. 0164.

1477 (?), març 12. València.

Pere Esplugues ven a Ramon Berenguer 500 (?) sous censals, que havia comprat l'any 1462 de Lluís Ferrer, cavaller de València, i que li fan Francesc Berenguer, àlies de Blanes, i Isabel de Vallterra, sa muller.

[...] Valentie, [...] duodecima mensis martii anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo septuagesimo septimo (?).

Aut. per notari desconegut.

380 x 170 mm. Orig. Molt deteriorat. Llatí.

Perg. 0195.

1480, febrer 22. València.

Pere Maça, cavaller, senyor de Moixent, de la baronia d'Alberic, de la Foietà⁶¹ i d'altres llocs, habitador de València, en nom propi i com a procurador de la noble Beatriu [Carròs, muller seua, Nicolau Font], síndic i procurador de la vila de Moixent, i Alicoret [procurador de les aljames dels dits llocs], venen a [Manuel Ferrer] (?), mercader, ciutadà, 533 sous 4 diners censals, pel preu de 8.000 sous, carregats sobre les dites vila i aljames.

Actum est hoc Valentie, die vicesima secunda mensis februarii anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo octoagesimo.

⁶¹ Antic poblat de mudéjars al terme d'Alberic (SANCHIS SIVERA, *Nomenclátor geográfico-ecclesiástico de los pueblos de la Diócesis de Valencia*, València, Tip. Moderna, 1922, p. 232, s. v.).

Aut. per Jaume Gisquerol, notari de València.

210 (?) x 730 mm. Orig. Sols hi ha el fragment inferior del perg., molt deteriorat. Llatí.

Perg. 0173.

192

1483, juny 5. València.

Testament d'Úrsula Torralba. Nomena marmessors Pere Baltanell, doctor en lleis, de València, i Miquel Torralba, prevere, fill d'aquella. Vol ser soterrada al vas dels pobres de l'església de Sant Joan del Mercat, i deixa 10 lliures per a distribuir en remissió dels seus pecats. Exclou de l'herència el seu fill fra Bartomeu Torralba, jerònim, del monestir de la Murta, per la seua condició religiosa. Després de pagar deutes i torts, institueix hereu universal el citat Miquel Torralba.

Feyt fon lo present testament en la ciutat de València, digous qui-s comptava cinch del mes de juny, any de la nativitat de nostre senyor Déu Jesuchrist mil quatre-cents huytanta-tres.

Aut. per Bernat Gaçol, notari de València. Publicat el 5 de setembre del mateix any, després de l'òbit de la testadora, al fossar de Sant Joan.

Segueix l'inventari de la testamentaria, alçat el 24 d'octubre de 1483 pel mateix notari. Recull dues cases contigües de la parròquia de Sant Martí, al carrer *de la Verge Maria de Gràcia*, sota directe domini de l'Almoina; una altra a la parròquia de Sant Tomàs, prop de l'alberg de mossén Milà, cavaller, sota domini del monestir de Sant Vicent; una quarta casa a la parròquia de Sant Martí, al carrer *del Forn de la Fossina*, sota domini de Bar-

tomeu Cruielles (=Cruïlles), cavaller; i una taula de carnisseria a la *Carneceria Nova*.

545 x 340 mm. Orig. Mal estat i pèrdues. Català.

Perg. 0146.

193

1484, març 6. València, a la cort de l'Oficialat.

Joan Civera, oficial del bisbat, requereix Joan Berenguer, vicari perpetu de la parròquia de Morvedre, segons tenor de dues lletres apostòliques del papa Pau (II), datades a Roma el 29 de gener de 1469, que manen sota pena d'excomunió satisfer una pensió anual de 15 lliures carregada sobre els fruits d'aquesta església a Francesc Joan de Borja, clergue de la diòcesi de València, familiar i comensal del cardenal Rodrigo (de Borja), que lliure aquesta renda al beneficiari o al seu procurador en el termini de trenta dies, amb amenaça de suspensió *a divinis*.

...actum Valentie, in predicta curia nostri officialatus, sub anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo octuagesimo quarto, die vero sabbati intitulata sexta mensis martii, presentibus testibus... Vidit Io(hannes) Civera, officialis et executor prefatus (subscripció autògrafa).

Aut. per Joan de Carcí, notari de València per autoritat sacra, imperial i reial i escrivà del vicariat i oficialat.

500 (?) x 610 mm. Orig. Perg. en mal estat i mancat de la part inicial. Llatí.

Perg. 0174.

1490, febrer 16. València.

Bartomeu Timor, obrer de vila, veí d'Alzira, fill de Francesc Timor, ven a Pere Farizes, moliner, veí de València, una casa a la parròquia de Sant Esteve, al carrer *del Verger*, que confronta amb una casa dels hereus de Jaume Biulagua, mestre d'obres, a cens de 9 sous amb lluïisme i fadiga, pel preu de 6 lliures, la qual casa posseeix per donació de la seua mare. Joana, vídua d'Antoni Martí, titular del directe domini, rebut el lluïisme, n'autoritza l'operació.

Quod est actum Valentie, die martis decima sexta mensis febroarii anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo.

Aut. per Joan Cavaller, notari de València.

405 x 455 mm. Orig. Mal estat. Llatí.

Perg. 0175.

1491, juliol [... València].

Testament de Joana, vídua de Pere Calaforra. Nomena marmessor Joan Bexix, prevere, sotsdiaca de la Seu. Mana dir dos trentenaris de misses, el primer a l'església de Sant Andreu i l'altre a [...]; deixa a mossén [...], prevere, 40 sous; disposa vendre els seus béns, i distribuir-ne el producte en la celebració de misses (?), i la resta en els pobres de l'Hospital de la Reina.

Il·legible la data; publicat en [...] *mensis iulii anno predicto millesimo quadringentesimo nonagesimo primo...*

Testimonis, Joan Sanchis, pintor, i [...].

Aut. per notari desconegut.

380 x 655 mm. Orig. Molt deteriorat. Català.

Perg. 0196.

196

1492, març 10. València.

Maria Llopis, vídua de Miquel Ferrer, llaurador, veïna de València, ven a Joan Bexix, prevere, beneficiat de la Seu, prior de la confraria de Sant Jaume, una casa a la parròquia de Sant Esteve, sota domini directe de la dita confraria, a cens de 9 sous, i un hort franc, pel preu de 45 lliures.

[Quod est actum Valentie, die decima mensis] martii anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo secundo.

Aut. per Joan de Bas, notari de València.

565 x 575 mm. Orig. Molt deteriorat. Llatí.

Perg. 0176.

197

1492, març 17. Llíria.

Guillem Girbés, llaurador de Llíria, i la seua muller Isabel, venen una casa al raval de la mateixa vila a [...], veí d'aquella, pel preu de [...] lliures.

Quod est actum Lirie, decima septima (die) mensis martii anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo secundo.

Aut. per Baltasar Joan, notari de Lliria.
325 x 450 mm. Orig. Molt deteriorat. Llatí.

Perg. 0191.

198

1492, abril 6. S. ll. (Lliria?).

Martí de Botzènich, menor de dies, i Caterina, sa muller, veïns de Lliria, venen a Bernat Soler, prevere, procurador i ecònom de l'església parroquial, 27 sous 6 diners censals sobre una casa al raval de la dita vila i 9 fanecades de vinya al seu terme, per un preu de 22 lliures.

Quod est actum die sexta mensis aprilis anno a nativitate Domini millesimo quadringente[simo] no[na]gesimo secundo.

Aut. per Baltasar Joan, notari.
370 x 515 mm. Orig., cancel·lat amb els signes notariais tallats. Molt deteriorat. Llatí.

Perg. 0147.

199

1493, agost 29. València.

Pere Llorenç, ferrer, i Úrsula, muller seua, venen a Gabriel Sanç, llaurador, veí de València, una casa, amb un corral o estable *e hun cup gran de fusta e follador*, situat a la parròquia de Sant Llorenç, a la plaça *de Sent Ana*, confrontant amb la muralla de la ciutat, el qual habitatge és sotmés a cens de 6 sous al clergat de la dita església, i el corral franc,

pel preu de 18 lliures. Nicolau de Campos, prevere, beneficiat de Sant Llorenç, procurador de Nicolau *de Fonte* (?), vicari d'aquesta, i del seu clergat, cobrat el lluïisme, n'autoritza l'alienació.

Actum est hoc Valentie, die vicesima nona mensis augusti anno a nativitate Domini millesimo quadringentesimo nonagesimo tertio.

Aut. per Francesc Morelló, notari de València.

Segueixen dues èpoques, cadascuna per 9 lliures, la primera del dia de la venda i l'altra del 27-juny-1495.

440 x 445 mm. Orig. Molt deteriorat. Llatí.

Perg. 0177.

200

[14...]8 [València].

Antoni Franch, carnisser, ciutadà de València, i Caterina sa muller, venen a Maria, esposa de Miquel Boix, blanquer, ciutadà, 60 sous censals, carregats sobre [una casa] de la parròquia de Sant Joan, al carrer *d'En Jacme Beltran*, junt al barri del camí de Quart, pel preu de 36 lliures.

Actum [... ..]gesimo octavo.

Testimonis, Bernat Adzebro, paraire, i Cristòfol Rodrigues, ciutadans de la mateixa ciutat.

Aut. per Joan Erau, notari de València.

650 x 650 mm. Orig., cancel·lat amb el signe notarial tallat.

Perg. fragmentari. Llatí.

Perg. 0197.

[14...]. S. II.

Carta de procuració atorgada per Pere Comes, mercader, ciutadà de Barcelona, a favor de Joan Valleriola, també mercader, ciutadà de València, amb facultats per a realitzar tota classe de transaccions econòmiques, al regne de València i en altres llocs, i d'actuacions davant dels tribunals.

Aut. per notari desconegut.

395 x 195 (?) mm. Orig. Perg. fragmentari. Llatí.

Perg. 0194.

1501, juliol 12. València.

Joan Vicent, sabater, habitador de València, i la seua muller Beatriu, venen 19 sous 6 diners censals, carregats sobre una casa llur a la parròquia de Santa Caterina, a Miquel Spital, prevere, beneficiat de la Seu, pel preu de 13 lliures.

Actum est hoc in civitate Valentie, die duodecima mensis iulii anno a nativitate Domini millesimo quingentesimo primo.

Aut. per Garcia Uguart, notari de València.

720 x 600 mm. Orig., cancel·lat amb el signe notarial tallat.

Mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 0211.

1502, juliol 12. Castell d'Ondara.

Maria Fajardo i de Cardona, vídua de Joan de Cardona, cavaller, i Isabel Roís de Liori i de Cardona, muller d'Alfons de Cardona, senyor de la vila d'Ondara, dels castells i valls de Guadalest i de Confrides, de la vila de Gorga, dels castells i valls de Seta i de Travadell i de la baronia de Betxí, institueixen procurador Ausiàs de Mur, donzell, majordom del dit Alfons, per tal que, ensems amb Azmet ben Suleymen, àlies Guerrer o Guerrero (*Guerreri*), síndic de les aljames de sarraïns de Guadalest i de Confrides, i del mateix Alfons de Cardona, carreguen, distribuïts en un o en tres contractes, fins a un total de 6.000 sous censals. La suma obtinguda ha d'aplicar-se a la redempció d'un censal de 370 sous 11 diners que fou venut pel difunt Joan de Cardona a Bernat Joan Çapila, donzell, habitador de Barcelona, per un preu de 5.533 sous 6 diners.

Quod est actum in castro dicte ville Ondare, die martis duodecima mensis iulii anno a nativitate Domini millesimo quingentesimo secundo.

Aut. per Miquel Martí, notari.

310 x 530 mm. Orig. Mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 0216.

1502 [València].

Llicència reial d'amortització, concedida al capítol de la Seu, per a adquirir censals fins a la quantitat de 650

lliures, per la qual ha estat pagada a la corona la suma de [...] pel (canonge) Miquel Gom[is], en nom dels capitulars. Signa el document Alfons Sanchis (tresorer del rei).

[...] *millesimo quingentesimo secundo.*

Testimonis, Miquel Cetina, cavaller, i Pere Olives, donzell.

Aut. per Llorenç Joan de Mont, notari de València, en lloc de Pau Rossell, titular del domini útil de l'escrivania (de la batlia general?).

240 (?) x 350 (?) mm. Orig. Fragment menor, en mal estat. Llatí.

Perg. 0253.

205

1503, agost 7. Massamagrell.

Lluís Carbonell, llaurador, veí del lloc de Rafelbunyol (*Rafalbuyol*), i Caterina, sa muller, venen a Antoni Ferrer, llaurador del mateix lloc, 9 fanecades de vinya, tingudes a cens de 9 sous, i 5 fanecades de moscatell, a cens de 10 sous, ambdós predis situats en aquell terme i sota directe domini del senyor territorial, amb tots els drets emfitèutics, pel preu de 25 lliures.

Quod est actum in loco de Maçamagrell, die septima mensis a[u]gusti anno a nativitate Domini millesimo quingentesimo tertio.

Aut. per Bernat Lleó, notari de València.

255 x 320 mm. Orig. Mal estat. Llatí.

Perg. 0232.

1505, desembre 16. València.

Melcior Malonda, notari, Ferran Malonda, apotecari, i Lluís Peres, menor de dies, síndics de la vila de Morvedre i veïns d'aquesta, venen 3.235 sous 9 diners censals, pel preu de 64.715 sous 6 diners, a Joan de Coloma, cavaller, secretari del rei i de la reina d'Aragó,⁶² habitador de Saragossa, representat per Ausiàs Lleonart, mercader, habitador de València. La finalitat de l'operació és redimir els següents censals carregats sobre la universitat de la vila de Morvedre: un de 325 sous 5 diners, de Jeroni Baiona, ciutadà de València; un altre també de 325 sous 5 diners, d'Isabel Torregrossa, muller de Jofre de les Escales; un de 500 sous, propi de Francesc Gil, ciutadà de València; i un darrer de 375 sous, de Francesc Munyós, cavaller de la vila.

Quod est actum Valentie, decima sexta die decembris anno a nativitate Domini millesimo quingentesimo quinto.

Aut. per Lluís Collar, notari de València.

1210 x 680 mm. Orig. Molt deteriorat, en quatre fragments. Llatí.

Perg. 0252.

1509, gener 22. València.

Testament de Jaume Aragonés, prevere, de l'església de Sant Esteve. Fa marmessors Pere Rostoll, prevere, beneficiat de la Seu, i Joan Comes, notari de València. Vol que

⁶² Ferran II el Catòlic (1479-1516) i Germana de Foix (1505-1536).

dispose la seua sepultura la confraria de la Verge Maria de la Seu, d'on és confrare, amb les oracions i caritats acostumades; serà soterrat amb vestidures sacerdotals. Deixa 5 sous al cardenal arquebisbe de València, en signe d'obediència. Mana dir cinc misses per les cinc plagues de Crist, el dia de la mort o l'endemà de l'aniversari, i trenta-tres misses de sant Amador, tot a l'església citada, i reserva 10 lliures per a aquest concepte. Llega a Esperança, neboda seua, muller de Gabriel Castell, de Castelló de la Plana, 50 sous; a Sebastiana, muller de Pere Martí, corder, nebot seu, 30 sous. Assigna 18 sous censals de què li respon Vicent Roger, llaurador de Borbotó, a l'església de Sant Esteve, destinats a un aniversari perpetu per la seua ànima i la dels seus pares. Institueix hereua universal Joana, donzella, que habita amb ell, filla de la seua neboda Caterina, vídua de Bartomeu Fuster, barber de Betxí, i li dona per tutor el citat Pere Rostoll.

...fet en la ciutat de València, a vint-e-dos dies del [me]s de jener de l'any de la nativitat de nostre senyor Déu Jesuchrist mil cinch-cents e nou.

Aut. per Joan Soler, notari de València.

Segueix codicil atorgat el 18 de febrer de 1510, davant del mateix notari. Substitueix el marmessor Joan Comes per Joan Bexix, prevere, beneficiat de la Seu. Revoca Joana Fuster com a hereua universal, i li llega 12 lliures. Ensems amb altres deixes, mana que els béns romanents siguin aplicats a la celebració de misses per part del clergat de Sant Esteve.

El 25 de febrer de 1510, tercer dia de la mort, es publica el testament a la casa del difunt, a la plaça *appellada de Perpinyà*, de la parròquia de Sant Esteve.

615 x 615 mm. Orig. Mal estat. Català.

Perg. 0202.

1509, maig 4. València.

Lluís Pallàs, menor de dies, i Isabel de Vilanova, sa muller, venen a Vicent Luna, prevere, beneficiat de la Seu, els censals següents: 10 sous 6 diners, que fa a la dita Isabel Francesc Benet, mercader, sobre una casa de la parròquia de Sant Tomàs, al carrer del mateix nom, i 11 sous 6 diners, de què és tengut a aquella Marc Falcó, brunater, carregats sobre un alberg a la parròquia de Sant Martí, situat al carrer *de la Draperia del Linyo de la Brunateria*. El preu de tot és de 29 lliures 17 sous.

Quod est actum Valentie, die quarta mensis madii anno a nativitate Domini millesimo quingentesimo nono.

Aut. per Llorenç Joan de Mont, notari de València.

285 x 680 mm. Orig. Pèrdues. Llatí.

Perg. 0256.

1510, gener 27. Cullera.

Antoni Corral, justícia, Joan Curçà, Jaume Pelegrí, Maties Pelló i Francesc Cruanyes, jurats, i el consell de la vila de Cullera, atesa la necessitat de construir una séquia del riu Xúquer per a regar les terres del terme, per a la qual obra han contractat amb Miquel de Maganya, pedrapiquer resident a València, i amb Guillem Cabrera, veí de la mateixa vila, pel preu de 31.000 sous, obtinguda prèvia llicència de Lluís Joan, cavaller, regent de la batlia general del regne, de carregar censals sobre el municipi fins a la dita suma, i havent-ne ja venut pel preu de 15.000 sous a Nicolau Ferrando, cavaller, per

9.000 sous a Antoni Bufó, veí de Fortaleny, i per 3.000 sous a Bernat Bufó; considerant que en resten a pagar 4.000 sous, que l'adquisició de les terres que ocuparà la séquia representa 7.000 sous més, i que, encara, la vila té necessitat de comprar forment per a la sembra i el consum de la població, per un valor de 6.000 sous, i que totes tres partides sumen 17.000 sous; vist, en conclusió, que la universitat de la vila es troba sense recursos, *in magna penuria*, creen síndic i procurador, a fi de carregar censals per tal d'obtenir aquesta quantitat, Francesc Cabrera, batle de Cullera, ciutadà de València.

Quod est actum Cullarie, die vicesima septima mensis ianuarii anno a nativitate Domini millesimo quingentesimo decimo.

Aut. per Joan Llopis, notari de Cullera.

480 x 520 mm. Orig. Pèrdues. Llatí.

Perg. 0203.

210

1510, gener 30. València.

Francesc Cabrera, de l'ofici del mestre racional del regne de València, ciutadà de la mateixa ciutat, síndic i procurador de la vila de Cullera, ven a Miquel Velasques Climent, protonotari del rei d'Aragó, que es troba absent seguint la cort reial, 1.000 sous censals sense lluíisme i fadiga, exempts de tot gravamen veïnal, carregats sobre el municipi i els seus habitants, pel preu de 17.000 sous, que ha rebut de mans de Nicolau Benet d'Alpont, ciutadà de València.

Quod est actum Valentie, tricesima die ianuarii anno a nativitate Domini millesimo quingentesimo decimo.

Aut. per Lluís Collar, notari de València.

710 x 585 mm. Orig. Pèrdues. Llatí.

Perg. 0204.

211

1510, juny 1. València.

Testament de Berenguer Floris, prevere, beneficiat de la metropolitana de València. Nomena marmessors Lluís Borràs, beneficiat de la mateixa Seu, i Joan Venrell, preveres. Tria sepultura al vas dels preveres de la catedral, i vol que siga encarregada del soterrar la confraria de Sant Jaume. Deixa sa casa, situada a la parròquia de Sant Andreu, al carrer *vulgarment dit de les Granotes*, franca de tot cens, amb la càrrega, però, de 50 sous censals a pagar a la muller de Joan Puig, argenter, redimibles per la quantitat de 30 lliures, a Gràcia, serventa seua, amb condició que a la mort d'aquesta la propietat passarà al prior i monjos de la cartoixa de Portaceli.

...ciutat de València, lo primer dia del mes de juny [de l']any de la nativitat de nostre senyor Déu Jesucrist mil cinch-cents y deu.

Per codicil del 19 de juny de 1510, revoca la cartoixa de Portaceli com a hereua i assigna la casa en les mateixes condicions a Arcís Vinyoles, ciutadà de València, cosí germà del testador. Un nou codicil, de 22 de juny, anul·la l'anterior i deixa Gràcia com a hereua absoluta de la casa.

Aut. per Mateu Esteve, notari de València. Publicat el 27 de juliol del mateix any, dia de la mort de testador, Joan Venrell

renuncia a la marmessoria i és substituït per Jeroni Bexix, beneficiat de la Seu.⁶³

700 x 605 mm. Orig. Mal estat i pèrdues. Català.

Perg. 0212.

212

1511, juny 26. València.

Jaume Forner, peller (?), veí de València, rebaixa els 100 sous censals que posseeix, carregats sobre una casa de la parròquia de Santa Creu, propietat de [... ...], habitador de la mateixa ciutat, a 90 sous, fins que aquesta renda siga redimida pel preu de 60 lliures.

Quod est actum Valentie, die .XXVI. mensis iunii anno a nativitate Domini millesimo quingentessimo undecimo.

Aut. per Jaume Gallent, notari de València.

270 x 380 mm. Orig. Molt deteriorat. Llatí.

Perg. 0213.

213

1515, febrer 3. Pego.

Úrsula, muller de Francesc Miró, senyor dels llocs de Benidoleig i de Negrals, habitador de Pego, constitueix procurador el seu marit, amb la finalitat de vendre els censals necessaris, carregats sobre els dits llocs i les propietats

⁶³ La lectura és segura, però és probable que es tracte del mateix Joan Bexix, també clergue de la Seu, documentat als nús. 195, 196 i 207. El precitat Narcís Vinyoles és l'escriptor i poeta d'aquest nom.

rústiques i urbanes d'aquella, per tal de pagar 30.800 sous restants del preu de la compra de Benidoleig a Iolant, muller de Guillem Ramon Pujades, cavaller.

Actum est hoc in [villa] de Pego, die tertia mensis februarii anno a nativitate Domini millesimo quingentesimo decimo quinto.

Aut. per Pere de Déu, notari.

470 x 360 mm. Orig. Pèrdues. Llatí.

Perg. 0205.

214

1515, febrer 13.València.

Francesc Miró,⁶⁴ mercader, habitador de Pego, senyor dels llocs de Benidoleig i de Negrals, en nom propi i com a procurador de la seua muller Úrsula, ven 641 sous 8 diners censals a Garcia de Vera, donzell, habitador de la vila d'Alzira, pel preu d'11.000 sous. El comprador reté la quantitat citada, que es destina a pagar un deute de Miró a la magnífica Iolant de Mascó i de Pujades.

Quod est actum Valentie, tertia decima (die) mensis februarii anno a nativitate Domini millesimo quingentesimo decimo quinto.

Aut. per Joan [Girona?], notari de València.

710 (?) x 610 mm. Orig. En tres fragments, molt deteriorat. Llatí.

Perg. 0209.

⁶⁴ Vid. núm. 213.

1516, agost 20. València.

Lluïsa Peres, vídua de Bartomeu Peres, habitador de València, ven a Joan Alçamora, ciutadà, 1 cafissada de vinya al terme del lloc de Museros, partida *del Quartó*, tinguda a cens de 5 sous *de quarto*,⁶⁵ sense lluïisme i fadiga, a [...] de València, que confronta amb terra del mateix comprador, pel preu de 15 lliures 10 sous, que ja ha rebut.

[Quod] est actum Valentie, die vicesima augusti anno a nativitate Domini millesimo quingentesimo decimo sexto.

Aut. per Joan Palau, notari de València, regent els llibres de Miquel Valero, notari, absent, rebedor del dit instrument, que estén l'acta el 7 de febrer de 1521.

265 x 470 mm. Orig. Pèrdues. Llatí.

Perg. 0206.

1516, agost 27. València.

Climent Just, botiguer de draps de llana, ciutadà de València, en nom propi i com a procurador de Mateu Joan Martí, donzell de la mateixa ciutat, ven a Menelau (*Menelao*) Gras, donzell, habitador de València, 150 sous censals, que li fan els hereus del noble Gastó de Montcada, pel preu de 100 lliures de reals, que ha rebut, exceptuant-ne 50 ducats que reté el comprador per certes causes expressades en el carregament de la renda.

⁶⁵ Ignorem el sentit de l'expressió, si no és error del notari.

Quod est actum Valentie, die vigesimo septimo mensis augusti anno a nativitate Domini millesimo quingentesimo sextodecimo.

Aut. per Jaume Vallés, notari, pres del protocol de Joan Massó, notari, difunt.

650 x 615 mm. Orig. Mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 0214.

217

1516, setembre 22. València.

Testament de Jaumot Joan [cavaller], habitador de València.⁶⁶ Tria marmessors Lluís Joan, cavaller, i Gil Peres, prevere. Vol ser soterrat a la capella de l'Hospital General de la ciutat, al vas, en construcció, *de la Verge Maria de la Primera Apparició*, de la qual és confrare. Mana que li diguen les trenta-tres misses de sant Amador, i reserva 10 lliures per a misses, aniversari i cap d'any per la seua ànima, a celebrar a la mateixa capella; també, 12 misses cada any, la primera d'elles *del Nom de Jesús*, al qual efecte ha de comprar-se un censal a favor dels majordoms de l'hospital. Deixa a l'establiment una relació de mobles i roba de cambra, a més d'una caixa gran que mana fer, amb les armes de Joan, per a servir en el seu soterrar. Llega a la serventa 4 ducats d'or i un llit. La resta de l'herència serà distribuïda en caritat i almoines.

...lo qual fonch fet en la ciutat de València, dilluns qui-s comptava vint-y-dos dies del mes de setembre, any de la nativitat de nostre senyor Déu mil cinch-cents y setze.

⁶⁶ L'inventari *post mortem*, del 3 d'octubre, és al perg. 9.315 (OLMOS, *Inventario...*, núm. 6.439).

Aut. per Lluís Ballester, notari de València. Publicat el 2 d'octubre, nové dia de la mort del testador.

460 x 560 mm. Orig. Mal estat i pèrdues. Català.

Perg. 0215.

218

1519, gener 26 i 28. València.

Redempció de tres violaris, en tres actes diferents —les dues primeres datades el dia 26 i la tercera el 28—, per part de Joan Roís de Corella, comte de Cocentaina, i la seua esposa Joana Fajardo, feta amb el producte del carregament de 700 sous censals, venuts el dia 18 precedent a l'egregi Rodrigo Roís de Corella.

El primer, de 300 sous censals, pertany a Francesc Despí, notari; el preu del quitament li ha estat transferit (?) a la taula de canvi de Baptista Burgarini i els seus socis. El segon, també de 300 sous, al noble Rodrigo de Borja, habitador de València, i Maria Centelles, sa muller, rebut de la noble Joana Centelles, muller de Galceran de Centelles, tutora de Maria, d'acord amb les capitulacions matrimonials; cobren per la dita quitació 105 lliures, de mà de Gabriel Puig, notari de València. El tercer, de Nicolau Verdú, cavaller de la mateixa ciutat, és de 198 sous 2 diners, de què ha rebut el preu de 100 lliures, pagades pel notari esmentat.

Actum est hoc Valentie, die vicesima octava mensis ianuarii anno a nativitate Domini millesimo quingentesimo decimo nono.

Aut. els tres instruments per Miquel Frígola, notari de València.

560 x 510 mm. Orig. Pèrdues. Llatí.

Perg. 0207.

1519, març 16. Torrent.

Testament de Martí Sanchis (*Sànchiz*), llaurador de Torrent. Nomena marmessors Joan Sanchis, llaurador, germà seu, i Joan Romeu, llaurador, el seu cunyat, veïns del mateix lloc. Tria sepultura al fossar de Torrent, a la fossa on jau son pare, i mana que li facen lletania, aniversari i cap d'any, per a les quals despeses funeràries assigna 100 sous. Llega a Beatriu Sanchis, sa mare, 10 lliures. Institueix hereua universal Iolant, la seua esposa, mentre que romanga casta i vídua, amb la missió de mantenir els fills del matrimoni; si no respecta la dita condició, només tindrà dret als 1.000 reals del seu dot i el creix que li correspon. Al traspàs d'aquesta, passarà l'herència als fills, Lluís i Lluïsa Sanchis, vinculada entre ells, i, cas que morissen sense descendència legítima, l'hereu serà Joan Sanchis, germà del testador. Deixa tutors i curadors dels fills l'esposa i germà susdits.

...lo qual fonch fet en lo lloch de Torrent, en la casa de mi, dit testador qui dessus, a setze dies del mes de mars de l'any de la nativitat de nostre senyor Déu mil cinch-cens e denou.

Testimonis, Bernat Esplugues, prevere, vicari de Torrent, Pere Sanchis i Antoni Badenes, llauradors, veïns del lloc.

Aut. per Joan Jeroni Nadal, notari de València. Publicat el 30 de març següent, després de l'òbit.

590 x 410 mm. Orig., cancel·lat amb el signe notarial tallat. Mal estat. Català.

Perg. 0233.

1519, juliol 21. València.

Testament de Miquel Torralba, prevere, veí de València. Nomena marmessors Francesc Servera, prevere, beneficiat del lloc de Sollana, i Pere Martí Sanchis, mercader. Mana fer la seua sepultura, aniversari i cap d'any a l'església de Sant Joan del Mercat. Llega una quantitat (il·legible) a l'arquebisbe de València. Institueix un benifet a l'església de Sant Joan, dotat amb la propietat de la casa del testador, de 15 lliures de renda; en serà primer titular el dit Servera, i tindrà el dret de presentació l'hereua del fundador, Joana Sanchis, muller de l'esmentat Pere Martí.

Lo qual fonch fet en la ciutat de València, a vint-e-hun dia del mes de juliol de l'any de la nativitat de nostre senyor Déu Jesuchrist mil cinch-cents e denou.

Per un codicil del 31 de juliol, determina que el benifet serà creat, no a la mort del testador, sinó després de l'òbit de l'hereua, per tal que aquesta romanga usufructuària de la casa.

Aut. per Joan Francesc Sisa, notari de València. Publicat el 5 de desembre, a la casa del difunt, de la parròquia de Sant Joan, al carrer *de la Verge Maria de Gràcia*.

610 x 615 mm. Orig. Molt deteriorat. Català.

Perg. 0217.

1522, maig [... València].

Inventari dels béns mobles de Joan Riudaura, prevere, beneficiat de la Seu, difunt,⁶⁷ manat alçar per Pere Magraner, prevere, marmessor testamentari seu, i trobats a la casa on habitava, a la parròquia de Santa Caterina. Al segon estudi de l'alberg —a mitjan escala hi havia la cambra de la serventa—, es guarden la major part dels béns, entre ells un retaule *de la ymatge de la Verge Maria y altres sancts ab son peu i hun crucifixi de forma chiqua*, mobles vells, peces d'ús domèstic i roba de llit, de l'eclesiàstic i del *fadri* que vivia amb ell, una caixa de noguer amb documents (la carta d'un censal de Joan Navarro, caputxer...), roba de vestir, atifells de cuina i uns pocs volums: *hun breviari molt vell tot squeixat*, un *Viatge de Jerusalem*, *huns Evangelis en pla*, e *hun breviari antich que-l portà de la Terra Sancta de pregamí y altres libres*.

Quod est actum [in civitate Valentie ...] madii anno [a nativi]tate Domini millesimo quingentesimo vicesimo secundo.

Aut. per Cristòfol d'Ocanya, notari de València.

660 x 615 mm. Orig. Grans pèrdues. Català.

Perg. 0208.

1523, març 2. València.

Testament de Pere Vergara, ciutadà de València, batle de la vila de Vila-real. Tria sepultura a l'església de

⁶⁷ Féu testament el 28 de març precedent, davant del notari Antoni Figuerola (llog. 14:2; OLMOS, *Inventario...*, núm. 6.533 a).

Sant Nicolau de València, al vas de les Ànimes del Purgatori, i assigna a les despeses dels seus funerals 10 lliures. Nomena marmessor Tomàs Cardona, prevere, beneficiat de la mateixa parròquia, que executarà les seues comandes d'acord amb Beatriu Jerònima Martí i de Vergara, sa muller. Mana, abans de res, que li siga pagat el dot i creix a aquesta: 18.000 i 9.000 sous, respectivament. Deixa per legítima 500 sous a cadascuna de les filles, Francina i Beatriu Vergara, i institueix hereu universal el fill, Pere Vergara, romanent els tres sota tutela de la mare, amb plenes facultats.

...lo qual fonch fet en la ciutat de València, a dos del mes de març de l'any de la nativitat de nostre senyor senyor (sic) Déu Jesuchrist mill cinch-cens vint-y-tres.

Aut. per Jaume Cendra, notari de València. Publicat el 6 d'agost del mateix any.

525 x 535 mm. Orig. Mal estat. Català.

Perg. 0218.

223

1527 [València].

Clàusula del testament de mestre Jaume Eiximeno, difunt, [atorgat] l'any 1527. Deixa al seu fill Jaume Benet Eiximeno la seua casa, a la parròquia de Sant Joan del Mercat, gravada amb un cens de 16 sous 8 diners, redimible per un preu de 7.000 [sous]; confronta amb l'*hostal Fondo*, propietat de Gaspar Eiximeno, germà del testador. Li llega també una alqueria.

Trasllat de 1582, aut. per Miquel Andreu, notari de València
per autoritat apostòlica i reial.

300 x 380 mm. Molt deteriorat. Català.

Perg. 0246.

224

1531 [...] 20. Oliva.

Carta de procuració atorgada per Ramon de Riusech, àlies Serafi de Centelles, comte d'Oliva, senyor d'Orba i de Laguar (*Alaguar*), en nom propi i com a hereu universal de Francesc Gilabert de Centelles, comte d'Oliva, difunt, pare seu, i de Beatriu d'Urrea, mare seua, a favor del noble [Jeroni] de Centelles, doctor en ambdós drets, habitador de València, per a [redimir?] 1.776 sous 4 diners censals [venuts] per la dita Beatriu a Guillem Ramon Pujades, cavaller, com a curador del noble Antoni de Vich, pel preu de 1.421 lliures 1 sou 8 diners, així com per a pagar 100 lliures degudes d'interés del dit censal i els 26.421 sous 8 diners restants del preu de les valls d'Orba [i de Laguar], adquirides de Bernat d'Oms. A aquests efectes, ven al capítol de la Seu, en qualitat d'administrador de les dobles i aniversaris d'aquesta, 1.776 sous 4 diners censals, carregats sobre les dites valls, per un preu de 28.421 sous 8 diners.

Quod est actum in nostra villa de Oliva, in palatio mee habitationis, sub die vicesima men[sis millesimo] quingentesimo tricesimo primo.

Aut. per Joan d'Abella, notari de València.

480 x 310 (?) mm. Orig. Molt deteriorat. Llatí.

Perg. 0210.

1532, abril 10. València.

Sentència dictada per Miquel Peres de Miedes, ardiaca de Morvedre, i Gaspar Honorat Pellisser, canonges, executors i comissaris apostòlics nomenats per Antoni, cardenal dels Quatre Sants Coronats, penitencier papal,⁶⁸ segons lletra copiada a l'acta, en ocasió d'una demanda interposada per Bernat Papió, laic, natural de València, representat per Jaume Ferrer, prevere de la ciutat. La causa del conflicte rau en el fet de l'establiment emfitèutic de les vinyes i terres de l'església rural de Sant Miquel de Soterna, als afores de València, per Gaspar Mercader, llavors rector d'aquella, a Pere Mercader, cavaller, a cens anual de 25 lliures, seguit més tard per l'acensament d'una part de la casa de l'església per decisió de Jaume Esplugues, titular del mateix benifet, per una renda de 10 sous, al citat Papió, el que ha produït diferències en el seu perjuí. Els comissaris decreten que siguin respectats els drets d'aquest darrer.

Datum et actum Valentie, sub die decima mensis aprilis anno a nativitate Domini millesimo quingentesimo tricesimo secundo.

Aut. per Pere Ferrandis, o Fernández (*Ferdinandi*), notari apostòlic de València.

685 x 540 mm. Plica: 70 mm. Orig., cancel·lat a tisora, amb segell pendent de cera roja sota coberta de paper. Llatí i català.

Perg. 0219.

⁶⁸ Antonio Pucci, bisbe de Pistoia (Guilelmus VAN GULIK, Conradus EUBEL, *Hierarchia catholica Medii et Recentioris Aevi*, Münster 1923, reimp. Pàdua 1960, III, p. 21).

1544, maig 13. València.

Pere de Valpuesta, pedrapiquer, i Bàrbara Gil de Viloro, esposa seua, habitants de València, en nom propi, i el primer també com a hereu universal de Martí de Valpuesta, pedrapiquer, oncle seu, difunt, venen a Joan Boïgues, ferrer, veí de la mateixa ciutat, 60 sous censals, carregats sobre una terra a la partida de la Rambla, pel preu de 40 lliures.

Actum est hoc in civitate Valentie, die tertiodecimo mensis madii [anno a nativitate Domini millesimo] quingentesimo quadragésimo quarto.

Aut. per Jeroni Arinyo, notari de València.

555 x 540 mm. Orig. Mal estat. Llatí.

Perg. 0220.

1544, maig 19. València.

Jaume Joan Pellisser, notari, sots-síndic del Consell de València, comissionat per a carregar fins a la suma de 50.000 lliures en la venda de censals sobre la ciutat, d'ordre dels jurats, ven a Antoni Giner, ciutadà, 133 sous 4 diners censals, pel preu de 2.000 sous de reals. Rep aquesta quantitat, en nom d'aquell, absent, Miquel Joan Rodrigues, notari, clavari de la moneda comuna. Autoritzen l'operació Jeroni d'Artés, Miquel Jeroni Berenguer, Jaume Estanya, Francesc March, Bartomeu Martí i Baltasar Miquel, jurats de la ciutat.

Quod est actum Valentie, decima nona die mensis madii anno a nativitate Domini millesimo quingentesimo quadragesimo quarto.

Aut. per Jaume Benet Eiximeno, notari de València.
430 x 510 mm. Orig. Mal estat. Llatí.

Perg. 0221.

228

1544, agost 8. Malta.

Fra Joan Cerdán Clavel, comanador de Torrent, jurisdicció de la castellania d'Amposta, de l'orde de Sant Joan de Jerusalem, amb llicència del gran mestre, institueix procuradors fra Garcia de Llòriz, comanador de Cantavella i de Villalba, Pere de Montserrat, comanador d'Ambel i Castellot, Joan Miquel de Castellar, comanador d'Añón, Antoni de Montcada, comanador de Mirambel, la Sénia i Alcanar (*Canar*), Pedro Fernández de Felizes, comanador de Tronchón, Juan Estevan, comanador de Castelliscar, Juan Exarque, Diego de Chianes, Pere Bou, Melcior de [...], Martín de Alberuela y Peñarroya, cavallers de l'orde, els nobles Jeroni Claver, Luis de Alveruela, Jaume Cerdán, Jeroni Cerdán i Miguel de Blasco, i Francesc Joan Pastor, notari de València, davant de l'emperador Carles (V) i la reina Joana, rei i reina de Castella i d'Aragó, el virrei i qualssevol altres autoritats, als efectes de prendre possessió de la comanda de Torrent citada.

Anno a nativitate eiusdem Domini millesimo quingentesimo quadragesimo quarto, indictione secunda, die vero veneris octava mensis augusti... Actum Melite...

Aut. per Bartomeu *Salvagijs de Via*, notari per autoritat imperial i apostòlica, escrivà de la cort de la castellania major de Malta.

Segueix certificació de l'autenticitat del document, de fra Joan d'Homedes, mestre de l'orde de Sant Joan de Jerusalem, dada al convent de Malta el 15 de novembre següent, segellada amb el seu segell de placa de cera negra, perdut, i amb signatura autògrafa de Fr. M. Rojas de Portarubio.

345 x 530 mm. Orig. Mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 0222.

229

1548, març 29. Besalú.

Antoni Riera, de la parròquia de Dosquers (*Duo-bus Queriis*), vegueria de Besalú, diòcesi de Girona, fill de Climent Riera i de Vicenta, sa muller, difunts, de la mateixa parròquia, com a hereu universal d'Isabel, filla seua, esposa de Joan Pla, morta intestada i sense fills, institueix procurador Amador Riera, germà seu. La missió d'aquest és reclamar del sots-sacrista de la Seu de València, o dels administradors de la causa pia fundada per Miquel Spital, prevere, beneficiat de la mateixa catedral, difunt, germà d'Antoni Spital, besavi del predit Riera, de la parròquia de Maià (*Mayano*), per tal de dotar donzelles del seu llinatge (*pro puellis de genere suo maritandis*), allò que li corresponga percebre en dret en ocasió del matrimoni d'Isabel.

Actum est hoc Bisulduni, die vicesima nona mensis martii anno a nativitate Domini millesimo quingentesimo quadragesimo octavo.

Testimonis, fra Joan Martí Donyat (*Donyati*), monjo del monestir de Sant Pere de Besalú, i Francesc Cassa, escriptent de la mateixa vila.

Aut. per Joan Abris, not. de la vila, batlia i vegueria de Besalú.
370 x 240 mm. Orig. Llatí.

Perg. 6.002/19.⁶⁹

230

1551, abril 28. València.

Ramon de Narbona, hostaler, ciutadà de València, i Àngela Sellés, la seua muller, venen a [...], mestre en arts i en medicina, cirurgia del rei, 90 sous censals, sense lluïsmes i fadiga, sobre [una casa?] a la parròquia de Sant Joan del Mercat, al carrer *del Pou Pintat, àlies de l'Hostal del Conejero*, tinguda sota directe domini del benifet de santa Eulàlia de la Seu, a cens de 15 sous, amb lluïsmes i fadiga, pel preu de 60 lliures. Pere Joan Royo, prevere, beneficiat de la Seu, havent rebut 60 sous per lluïsmes, hi dóna llicència.

Quod est actum Valentie, die vigesima octava mensis aprilis anno a nativitate Domini millesimo quingentesimo quinquagesimo primo.

Aut. per Baptista Vidal, notari de València.

660 x 590 mm. Orig. Molt deteriorat. Llatí.

Perg. 0223.

⁶⁹ La caixa 6.002 de l'ACV conté 34 pergamins, inventariats per Olmos amb la sola excepció del present, raó per què l'incorporem al nostre catàleg. Sobre la reclamació formulada en aquest document, *vid.* també els pergs. llig. 6.002:18 i 7.276 (OLMOS, *Inventario...*, núms. 7.049a i 7.052).

1554, març 10. València.

Guillem Romeu, notari, ven a Alfons (*Aldifonso*) Gomes Cortés, notari, una casa al carrer *de les Salines*, olim *de les Costureres*, tinguda sota directe domini de la parròquia de Sant Salvador, a cens de [...], pel preu de 5.000 sous. Pere Ordonyes, prevere, vicari temporal de Sant Salvador, rebut el lluïsmo, n'autoritza l'alienació el 20 d'abril següent.

Actum est hoc in civitate Valentie, die decima mensis martii anno a nativitate Domini millesimo quingentesimo quinquagesimo quarto.

Aut. per Lluís [Palma?], notari de València.

490 x 300 mm. Orig. Molt deteriorat. Llatí.

Perg. 0224.

1554, juliol 16. Gandia.

Bartomeu Boniche, cavaller, justícia de Gandia, Sebastià Caudel, cavaller, Francesc de Castillo, ciutadà, Lluís Saus, mercader, i Benet Monroig, notari, jurats, Melcior Monroig, notari, síndic i racional de la vila, ensems amb els veïns i prohoms reunits en consell general, atesa la carestia de carns que pateix la població, com quasi tot el regne, per l'esterilitat del temps passat, constitueixen procuradors Mateu Salelles i Jeroni Roig, apotecaris, habitants de la ciutat de València, amb la missió de carregar censals sobre la mateixa vila fins a la suma de 2.000 lliures, sense lluïsmo i fadiga. Hi presta el seu consentiment Ramon Pujades, cavaller,

habitor de València, procurador de Carles de Borja, duc de Gandia, i procurador substitut de Magdalena de Centelles i de Borja, duquessa, procuradora del duc marit seu.⁷⁰

Quod est actum Gandie, die decimo sexto mensis iulii anno a nativitate Domini millesimo quingentesimo quinquagesimo quarto.

Aut. per Baptista Peris, notari per autoritat imperial, apostòlica i valentina, escrivà del consell i jurats de la vila de Gandia.

660 x 450 mm. Orig., cancel·lat amb el signe notarial tallat.

Llatí.

Perg. 0225.

233

1556, març 5. València.

[...] Sanchis, fuster, i Isabeta, sa muller, venen 133 sous 4 diners censals a Joan [...], beneficiat de la Seu de València i administrador de l'Almoina, pel preu de 100 lliures.

Quod est actum Valentie, die quinta mensis marti anno a nativitate Domini millesimo quingentesimo quinquagesimo sexto.

Aut. per Baltasar Benet Abella, notari per autoritat apostòlica i valentina.

650 x 620 mm. Orig. Molt deteriorat. Llatí.

Perg. 0226.

⁷⁰ Cf. el perg. 5.917, de la mateixa qüestió i data (OLMOS, *Inventario...*, núm. 7.188).

1557, agost 5. València.

Joan Baptista Gasó, mercader, ciutadà de València, ven a Jeroni de Cuende, mercader, també ciutadà, 266 sous 8 diners censals, de percepció anual, i 4.000 sous de propietat, d'aquells 666 sous 8 diners censals que foren originalment carregats per Joan Jeroni Sans, notari, pare d'Òrfens de la ciutat, i Damiata Anna Jordà, muller seua, pel preu de 10.000 sous de reals. Els 266 sous 8 diners censals pertanyen al dit Gasó per títol de venda feta per Martí Pérez de Almazán, el 18 de juny anterior, i els ven al seu torn a Cuende pel preu de 220 lliures 14 sous, per causa d'unes quantitats de diners que deu a aquest.

Quod est actum Valentie, sub die quinto mensis augusti anno a nativitate Domini millesimo quingentesimo quinquagesimo septimo.

Aut. per Antoni Joan Segrera, notari de València per autoritat reial i valentina.

300 x 350 mm. Orig. Mal estat. Llatí.

Perg. 0227.

1557, desembre 23. Extramurs de València, prop del monestir de la Saïdia.

Cartes nupcials convingudes entre Bartomeu Guerau, llaurador, i Esperança Guerau, sa muller, habitants als afores de València, i Miquel Asuey, llaurador, futur gendre. Li fan entrega de 100 lliures en concepte de dot d'Isabet Guerau,

filla d'aquells, per al seu previst matrimoni amb el segon, el qual, al seu torn, ofereix un creix de 50 lliures a la núvia.

[...] *Saydia, die vicesima tertia mensis decembris anno a nativitate Domini millesimo quingentessimo quinquagesimo [sep]timo.*

Testimonis, Joan Sirera, prevere, i Joan Ripoll, mercader, ciutadà, habitants de València.

Aut. per Antoni Joan Segrera, notari de València per autoritat valentina i reial.

500 x 330 mm. Orig. Molt deteriorat. Llatí.

Perg. 0247.

236

1561 [València].

Testament i codicil de mestre Lluís Veana.

[...] *mil cinch-cents sexanta-y-hu.*

Aut. per Cosme [...] Soriano, notari de València.

770 x 420 mm. Orig. Molt deteriorat, quasi il·legible. Català.

Perg. 0255

237

1563, març 24. Puçol.

Joan Pasqual, ferrer, veí de [Puçol?], com a tutor de Jeroni Llorens, hereu de Miquel Moya, llaurador, difunt, ven 2 cafissades de terra campa al dit terme, partida *del Real*, posades sota directe domini de l'arquebisbe de València, a

cens de 2 sous, a Miquel Munyós, pel preu de 77 lliures. Els arrendadors del senyoriu, en nom de l'arquebisbe Francesc de Navarra, rebuts 77 sous de lluïisme, n'autoritzen la venda.

[...ac]tum in loco de Puçol, die vicesimo quarto mensis martii anno a nativitate Domini millesimo quingen[tesimo sexagesimo tertio].

Aut. per Bernat Vicent Riudaura, notari de València.

Segueix l'acta de cancel·lació del deute de la compra, aut. per Onofre Baldoví, notari, en data Puçol, 18 d'octubre de 1572.

630 x 410 mm. Orig. Molt deteriorat, amb grans pèrdues. Llatí.

Perg. 0234.

238

1563, juny 6. València.

Pere Ezcároz (*Ezcaros*), notari, ciutadà de València, i Prudència Marot i d'Ezcároz, muller seua, venen a Vicent Pujades, taverner, habitador de València, la meitat *pro indiviso* d'una casa i hort contigu, situats a la parròquia de Santa Creu, al carrer *de Mossén Barba*, pel preu de 61 lliures. D'aquesta quantitat, el comprador reté 14 lliures 18 sous 4 diners, a fi de quitar 15 sous censals deguts als senyors directes de l'immoble i de pagar-ne el lluïisme, i les restants 46 lliures 1 sou 8 diners són cobrats pels venedors. Eiximén Peres Eslava, *olim* Sagra, cavaller, senyor de la baronia de Càrcer, de qui és el domini directe de l'hort, després de rebre 45 sous pel lluïisme del comprador, així com per la venda de l'altra meitat, efectuada pel marmessor d'Antoni Vila, difunt, concedeix la fadiga i dona llicència a la transmissió,

amb la reserva del cens que posseeix sobre la propietat el benifet de sant Vicent Màrtir de la mateixa parròquia.

Quod est actum Valentie, sexto iunii anno a nativitate Domini millesimo quingentessimo sexagessimo tertio.

Aut. per Joan Cabrerizo, notari per autoritat apostòlica i valentina.

670 x 530 mm. Orig. Mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 0228.

239

1565, maig 1. València.

Cartes nupcials pactades entre Baptista Ferrandis, donzella, filla de Gaspar Ferrandis, paraire de la vila d'Ontinyent, i Jaume Rey, saboner, habitador de València. La muller lliura un dot de 17.000 sous al marit, assegurats sobre un obrador de saboneria al carrer dels Serrans, tingut a cert cens sota directe domini de (*blanc*) Cardador, prevere, beneficiat de la Seu, i altres béns. Rey, al seu torn, li dóna un creix de 8.500 sous, que amb el dot sumen 25.500 sous.

Quod est actum Valentie, die prima mensis madii anno a nativitate Domini .M.D. sexagessimo quinto.

Aut. per Baptista Vidal, notari de València, i per Melcior Centoll, connotari seu.

690 x 470 mm. Orig. Mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 0230.

1567, abril 15. València.

1567, novembre 10. València.

Joan Baptista Garcia, cavaller, justícia civil de València, havent fet a instància de Garcia Martines de Marcilla, cavaller, manament executori contra Elisabet Anna Marcilla, vídua de Miquel d'Alavés, cavaller, per tal de pagar a aquell 42 lliures de deute, i en contumàcia d'aquesta, subhasta com a béns propis seus una almàssera d'oli a Albal, enfront de l'església, que limita amb el forn del lloc i amb el celler de la pabordia, tinguda sota directe domini del capítol de l'església metropolitana, a cens de 13 sous, i carregada amb un cens de 90 sous de les monges del monestir de Sant Cristòfol de València, redimible pel preu de 60 lliures, i amb un retrocens de 141 sous 8 diners a favor de Macià Dasí, pescador, també redimible per 100 lliures. És adjudicada a Martí Sanchis, escriptur, que hi ha oferit 20 lliures, en nom del susdit Garcia Martines de Marcilla, amb les càrregues al·ludides. Aquest, però, es reté 9 lliures pel lluïsmen degut al capítol, 3 lliures per prorrata del deute amb el convent de Sant Cristòfol, 7 lliures 3 sous per les pensions degudes a Dasí, i 7 sous que ha donat al corredor, tot el qual suma la quantitat del preu.⁷¹

Quod est actum Valentie, die intitulato decimo quinto mensis aprilis anno a nativitate Domini millesimo quingentesimo sexagesimo septimo.

⁷¹ El capítol, senyor d'Albal, va establir l'almàssera en emfiteusi novament, el 19 de desembre, a Elisabet Anna Garcés de Marcilla, muller de Baptista Lloris, cavaller, habitador de València, a cens de 14 sous, i amb el pagament d'una entrada de 180 lliures, declarant posseir-la per compra datada el mateix dia de l'adquisició per Martí Sanchis: *titulo emptionis [per n]os facte per curiam magnifici iustitie in civilibus presentis civitatis Valentie sub die quintodecimo mensis aprilis proxime preteriti et anni presentis* (perg. 4.478), cosa que no s'ajusta bé al nostre document.

El 21 de maig del mateix any, el justícia fa comissió a Miquel Ausiàs (*Auçiàs*), verguer del batle general, per tal de donar possessió a Sanchis, cosa que fa personalment, alçant-ne acta pública Cosme Palomino, notari, en nom de l'escrivà de la cort civil.

Segueix acta per la qual el capítol de València, *sede vacante*,⁷² nomena síndic i procurador i administrador de les seues rendes el canonge Jeroni Gil Roda, atorgada el 16 d'abril davant de Joan Alamany, notari per autoritat apostòlica i valentina.

Miquel Jeroni Gil, notari de València, trasllada les actes precedents i autoritza la venda en data 10 de novembre.

En tres peces de perg., descosides: 730 x 530, 820 x 540 i 180 x 540 mm., respectivament. Orig. Molt deteriorat. Llatí i català.

Nota al dors: *Compra feta per lo reverent capítol de la almàcera del lloch de Albal per la cort del justícia civil, com ha béns de Garcia Martínez de Marzilla.*

Olim sign.: "Canonical. Compra del lloch de l'Albal per la cort civil el any .M.D.LXVII. Volum 2, nº 1." La segona peça porta una cartel·la pendent de pergamí: "N. 38".

Perg. 0231.

241

1570, gener 15. València.

Francesca Mercader i de Centelles, muller de Jaume de Centelles, cavaller, senyor de la vila i baronia d'Almedíxer, en nom propi i com a procuradora del seu marit, i Je-

⁷² Mort l'arquebisbe López de Ontiveros el setembre de 1666, el seu efímer successor Ambrosio Spínola no prengué possessió fins al 23 de juny de l'any següent (Elías OLMOS, *Los Prelados Valentinos*, València 1949, pp. 209-211).

roni Mercader, cavaller, habitador de València, en nom seu i també com a procurador de la noble Beatriu Calataiud, sa muller, venen al prior, el clavari i el majoral de la confraria de Santa Maria de la Seu de València, 666 sous 8 diners censals, sense lluïisme i fadiga, pel preu de 10.000 sous, que han rebut.

Quod est actum in civitate Valentie, die decimo quinto mensis ianuarii anno a nativitate Domini millesimo quingentesimo septuagesimo.

Aut. per Joan Baptista Ferrer, notari de València.

595 x 630 mm. Orig., cancel·lat amb els signes notariais tallats. Mal estat. Llatí.

Perg. 0251.

242

1573, març [...]. València.

Joan de Canyete, llaurador, i la seua muller Iolant Martí, domiciliats prop del monestir de Sant Julià, extra-murs de València, atés que aquesta és hereua del seu pare Antoni Martí, ensems amb Francesc Martí i altres sis germans, la qual herència, no repartida, s'espera que promourà litigis, renunciem a la seua part en favor del dit Francesc, rebent-ne 12 lliures en compensació.

Quod est actum Valentie, [...] martii anno a nativitate Domini millesimo quingentesimo septuagesimo tertio.

Aut. per Melcior Centoll, notari de València.

690 x 560 mm. Orig. Molt deteriorat. Llatí.

Perg. 0229.

1575, gener 24. València.

Bartomeu Esteve, flequer, veí de València, i Joana Camps i d'Esteve, sa muller, venen una casa [que sembla franca de càrregues] propietat del dit Bartomeu a Francesc Martí, llaurador, veí de la ciutat, pel preu de 110 lliures, que han rebut.

Quod est actum Valentie, die vigesimo quarto ianuarii anno a nativitate Domini millesimo quingentesimo septuagesimo quinto.

Aut. per Sebastià Exulbi, notari de València.

550 x 460 mm. Orig. Molt deteriorat. Llatí.

Perg. 0235.

1576, juliol 20. València.

Cartes nupcials de Maria Guillerms, filla de Joan Guillerms, moliner, del comtat *de Grava de Bavastra*, habitadora de València, que el 1568 havia contret matrimoni a Sevilla amb Lluís Guillerms, fill de Gaspar Guillerms, tintorer de la ciutat de Gant, al comtat de Flandes, estipulant pel seu dot, segons furs de Castella, 200 ducats castellans. Entrega al seu marit 210 lliures de reals, equivalents a l'esmentada quantitat, que aquest accepta, i constitueix al seu torn a Maria un creix per la meitat del dot, que fa una suma total de 315 lliures.

Quod est actum in civitate Valentie, die vicesima mensis iulii anno a nativitate Domini millesimo quingentesimo septuagesimo sexto.

Testimonis, Pere Molino, tapiner, natural de Flandes, i Bartomeu Adam, teixidor de seda, ciutadà de València, habitants de la ciutat.
Aut. per Lluís Joan Segrera, notari de València.
470 x 350 mm. Orig. Mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 0236.

245

1576, juliol 26. València.

Vicent Pujades, taverner, abans flequer, veí de València, i Esperança Colàs i de Pujades, cònjuges, a fi de redimir 150 sous censals, venuts originalment per ells a Benet Calceña el 1572, venen a Miquel Joan Terrós, prevere, mestre en teologia, beneficiat de la parròquia de Sant Salvador, una casa i un corral (*ovile*) situats a la parròquia de la Santa Creu, al carrer *de Mossén Barba*. La casa és sotmesa a cens al benifet de la Mare de Déu de la Consolació de la dita església de la Santa Creu, i el corral pertany al directe domini d'Eiximén Peres Eslava, *olim* Sagra, senyor de Càrcer, com a patró del benifet de sant Vicent Màrtir. Jaume Novella, prevere, titular del benifet de la Consolació, havent rebut 10 lliures 4 sous 8 diners per llúisme, i en segon terme el senyor de Càrcer, que rep 3 lliures pel mateix concepte, donen llicència a l'operació.

Quod est actum Valentie, die vicesimo sexto iulii anno a nativitate Domini millesimo quingentessimo septuagessimo sexto.

Aut. per Joan Cabrerizo, notari per autoritat apostòlica i valentina.
730 x 595 mm. Orig. Mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 0237.

1577, febrer 27. València.

Testament de Jerònima Falcó i de Català, vídua de Joan Català, doctor en ambdós drets, habitadora a València. Nomena marmessors fra Jeroni Català, de l'orde de predicadors, i Francesc Joan Mayques d'Ares, cavaller, fill i gendre respectivament. Mana ser soterrada al vas dels frares de Sant Francesc, amb l'hàbit de l'orde. Pren per la seua ànima 50 lliures, destinats a sepultura i misses: 38 misses de rèquiem al monestir de Sant Francesc, 30 al de la Puritat i la Concepció, 30 a l'església de Sant Esteve, 30 a la de Sant Martí, i una missa de cos present; si hi sobraran diners, seran distribuïts també en misses. Llega a [...], donzella, serventa seua, 10 lliures; a [...], muller de Joan Conejero, teixidor, 3 lliures; a Isabet Joan Mayques, 75 sous censals que fa a la testadora Isabet Tous. Institueix hereua universal Jerònima Rafela Català i de Mayques, muller del susdit Francesc Joan, filla seua.

...fet en la dita ciutat de València, a vint-y-set dies del mes de febrer de l'any de la nativitat de nostre Redemptor mil cinch-cents setanta-set.

Aut. per Francesc Jeroni Víctor, notari per autoritat apostòlica i reial de la ciutat i regne de València, regent els llibres de Joan Baptista Víctor, notari, oncle seu, difunt, que va rebre el testament. Publicat el 25 d'abril de 1581, a la casa de la difunta, al carrer *de la Mar*.

360 x 360 mm. Orig. Mal estat i pèrdues. Català.

Perg. 0238.

1578, novembre 21. València.

Joan Querol, guarnicioner, habitador de València, curador de Joan Martí, fill i hereu de Francesc Martí, sabater, difunt, atorga en forma pública, en compliment d'una sentència del justícia civil, una venda feta verbalment pel dit Martí a Pere Barulles, blanquer, veí de València, d'una casa, pel preu de 200 lliures de reals, que ja havia cobrat el venedor. L'alberg, situat a la parròquia de Santa Caterina, al carrer *de la Sabateria*, és gravat amb un cens de 9 sous a pagar al posseïdor del benifet de sant Miquel de la Seu, sense lluïisme i fadiga.

Quod est actum Valentie, die vicesimo primo mensis novembris anno a nativitate Domini millesimo quingentesimo septuagessimo octavo.

Testimonis, el noble Jeroni Fajardo, cavaller, doctor en ambdós drets, i Joan Garcés, notari, habitants de València.

Aut. per Lluís Joan Navarro, notari de València.

410 x 570 mm. Orig. Mal estat. Llatí.

Perg. 0239.

1579, agost 14. Roma.

Mandat de Bartomeu *Ferratinus*, bisbe d'Amelia (Itàlia), en virtut d'una butlla del papa Gregori XIII, dada a Roma el mes anterior, que nomena per al deganat de València, dotat amb 400 ducats de renda, vacant per mort de Pere [...] i reservat a la provisió del pontífex, Miquel Jeroni

Blasco, doctor en ambdós drets —que ja té la rectoria de Callosa sense obligació de residència personal—, i d'una segona butla del mateix papa adreçada al susdit bisbe i al cabiscol i l'ardiaca d'Alzira de la Seu valentina, delegant en ells la missió de donar-li possessió de la prebenda. Ordena a totes les jerarquies eclesiàstiques i notaris públics de la ciutat i la diòcesi que li reconeguen la dita possessió, sota pena d'excomunió i de suspensió *a divinis*, amb l'absolució reservada al prelat comissionat o al seu superior.

Dat. et act. Romae, in aedibus nostrae solitae habitationis, sub anno a nativitate Domini millesimo quingentesimo septuagesimo nono, indictione septima, die vero decima quarta mensis augusti, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Gregorii, divina providentia papae decimi tertii, anno eius octavo...

Aut. per Jo(an) Francesc Bucca, escrivà de l'arxiu de la Cúria romana.

400 x 340 mm. Plica: 30 mm. Orig., no conserva el segell pendent. Incomplet, amb pèrdua d'un fragment. Llatí.

Perg. 0240.

249

1586, octubre 14. Guadassuar.

1592, agost 28. Guadassuar.

Jaume Boïls, llaurador, i Caterina Martí, cònjuges, veïns de Guadassuar, venen a Lluís Boïls, menor de dies, llaurador, una casa situada en aquest lloc, pel preu de 500 lliures. Acompanya àpoca per 200 lliures, part de la suma a pagar. Francesc Joan Costa, beneficiat del benifet de santa

Llúcia, senyor directe de l'immoble, rebudes 15 lliures per lluïisme, n'autoritza l'alienació.

Actum est hoc in universitate de Guadaçar, die decimo quarto mensis octobris anno a nativitate Domini .M.D.LXXXVI.

Aut. per Miquel Requena, notari de Guadassuar.

La segona data expressada consta el pagament de les 300 lliures restants, per part de Joan Ximeno, amb àpoca autoritzada per Miquel Badia, notari de Guadassuar. Segueixen altres documents al·lusius a la compravenda, l'últim atorgat el 7 de setembre de 1595.

1290 x 300 mm. Orig. Molt deteriorat. Llatí.

Perg. 0249.

250

1587, juny 19. València.

Cartes nupcials de Caterina Arcisa, vídua d'Antoni Oriola, habitador de València, amb Carles Badia, mercader. Aporta al matrimoni un dot de 100 lliures, en roba, mobles, casa i joies, garantit amb totes les seues propietats mobles i immobles. El marit accepta el dot, atorgant l'àpoca corresponent, i assegura la clàusula de devolució, d'acord amb la norma foral, sobre la integritat del patrimoni propi.

Quod e[st actum Valen]ie, die decima nona mensis [iunii anno] a nativitate Domini millessim[o quingen]tessimo octuagessim[o septimo].

Testimonis, Martí Peris, mercader, i Joan Tàpia, pentiner, habitants de València.

Aut. per Joan Baptista Alcanyís, notari de València.
325 x 400 (?) mm. Orig. Mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 0248.

251

1589 [...]. València.

Testament de Pere Joan Fuster, boter, habitador de València. Nomena marmessors [...]. Tria sepultura al vas de la confraria de la Minerva, a l'església de Sant Martí. Pren 10 lliures per al soterrar, exèquies i la celebració de misses baixes de rèquiem. A Francesc Fuster, paraire, germà seu, li llega 30 lliures. Institueix hereu universal de tots el seus béns i drets Jeroni Marc Fuster, germà i marmessor seu.

...en la dita ciutat de València [... ...] de l'any de la nativitat de nostre senyor Déu Jesuchrist mil cinch-cents huitanta-nou.

Aut. per Gregori Marçà, notari de València. Publicat el 21 de març de 1590, a la casa del difunt, parròquia de Sant Martí, *en la plaça de Sant Francés*.
255 x 600 mm. Orig. Molt deteriorat. Català.

Perg. 0250.

252

1592, abril 16. València.

Llàtzer de Gaona, marmessor del testament d'Elisabet Joan de Lis i d'Alcàsser, vídua de Julià d'Alcàsser, daura-

dor, i administrador dels seus béns, fa entrega a Joan de Ribera, arquebisbe de València, Francesc de Molina, guardià del monestir de Sant Francesc, i Jeroni Bertran, sots-sacrista de la Seu, com a administradors de l'almoïna fundada per Gaspar Ferrer, *olim* Gaspar de Lis, d'una relació de censals, entre els quals 4.200 sous censals sobre la ciutat de València, i altres sobre municipis i particulars, fins a la suma de 11.250 lliures, llegada pel susdit Gaspar per tal de dotar l'expressada fundació.

Quod est actum Valentie, die decimo sexto mensis aprilis anno a nativitate Domini millesimo quingentesimo nonagesimo secundo.

Testimonis, Fernando Álvarez, doctor en cànons, oïdor de causes pies, Pere Llopis, notari, menor de dies, Tomàs Medina, prevere, beneficiat de la Seu, i Miquel Vicent Gavalrà, ciutadà, habitants de València.

Aut. per Miquel Jeroni Santjoan, notari de València.

745 x 580 mm. Orig. Molt deteriorat. Llatí.

Perg. 0241.

253

1595, febrer 9. València.

Pere Baltasar Barberà, cavaller, habitador de València, síndic i procurador del preposít, canonges i capítol de la Seu d'Oriola, als efectes de pagar a Josep Orumbella, cavaller, i Estefania de Rocamora, muller seua, habitants d'aquella ciutat, 1.500 lliures, part prorrata de les 5.537 lliures 6 diners que el dit capítol els deu, restants de les 8.400 lliures per les quals va adquirir d'aquells unes

possessiones,⁷³ ven als canonges i capítol de la metropolitana de València, en qualitat d'administradors de la fàbrica de la Seu, 81 lliures 5 sous censals, sense lluïisme i fadiga, carregats sobre certes terres de l'horta d'Oriola —900 tafulles dites *de Mataredona*, i 150 tafulles més—, pel preu de 1.500 lliures, que ha rebut.

Actum est hoc in civitate Valentie, die nono mensis februarii anno a nativitate Domini millesimo quingentesimo nonagesimo quinto.

Aut. per Jeroni Julià Real, notari per autoritat apostòlica i de la ciutat de València.

615 x 690 mm. Orig. Llatí.

Olim sign.: “2, plech nº 43. Fàbrica”.

Perg. 0242.

254

1595, febrer 9. València.

Pere Baltasar Barberà, cavaller, en el mateix nom i amb idèntica finalitat que s'expressa al document anterior, ven als canonges i capítol de la metropolitana de València, com a administradors de la baronia de Cortes i en benefici de la dita administració, 81 lliures 5 sous censals, sense lluïisme i fadiga, carregats sobre les propietats rústiques de l'horta d'Oriola esmentades al document anterior, pel preu de 1.500 lliures, ja rebudes.

Actum Valentie, die nono mensis februarii anno a nativitate Domini millesimo quingentesimo nonagesimo quinto.

⁷³ Orumbella i la seua esposa varen vendre al capítol d'Oriola unes cases i terres en sengles operacions del 21 de gener i del 9 de febrer de 1595 (pergs. 8.730 i 8.385; OLMOS, *Inventario...*, núms. 7.809a i 7.810).

Aut. per Jeroni Julià Real, notari per autoritat apostòlica i de la ciutat de València.

750 x 715 mm. Orig. Mal estat, amb senyals d'haver estat cosit, possiblement amb el perg. 0242. Llatí.

Olim sign.: "2, plech nº 44. Cortes, 47".

Perg. 0243.

255

1598, gener 15. València.

Acta de nou establiment emfitèutic, en defecte del document extraviat, atorgada per Joan Lluís Fababuix, prevere, doctor en ambdós drets, canonge de la Seu, procurador de [...], beneficiat del benifet de santa Maria Magdalena de la mateixa catedral, a favor de Jaume Munyós, llaurador de Puçol, posseïdor de 5 fanecades de vinya i oliveral sota directe domini del dit benifet, a cens de 5 sous, el qual és absolut de responsabilitat o frau en la pèrdua de l'escriptura, que diu no trobar, sota jurament.

[... Valen]tie, decima quinta die ianuarii anno a natiuitate Domini .M.D. nonagesimo o[ct]avo.

Aut. per Pere Joan Calderer, notari de València.

260 x 345 (?) mm. Orig. Pèrdua de fragments. Llatí.

Perg. 0244.

1599, agost 19 (?). Alzira.

[... Boïls] i Úrsula Jornet i de Boïls, muller seua, venen a Pere Munyós, llaurador d'Alzira, una terra, de què una part és franca, i l'altra sotmesa a cens de 2 sous al benifet de santa Llúcia de l'església parroquial d'Alzira, pel preu de 400 lliures de reals, que ja han rebut. Francesc Joan Costa, prevere, habitador d'Alzira, titular del mencionat benifet, havent cobrat 120 reals castellans en concepte de lluïsmes, n'autoritza la venda.

Quod est actum in universitate Algezire [...], die de[cim]o (?) nono mensis augusti anno a nativitate Domini millesimo quingentesimo nonagesimo nono.

Aut. per Joan Baptista Moreno, notari d'Alzira.

830 x 320 mm. Orig. Molt deteriorat. Llatí.

Perg. 0245.

[S. xvi].

Fragment de l'inventari *post mortem* d'un eclesiàstic desconegut. La relació inclou els mobles i peces d'ús domèstic de la casa, diversos *retaulets* amb pintures devotes i draps pintats amb figures de la Mare de Déu i de sants, així com dos *papers* també pintats representant les ciutats de Jerusalem i de Granada, respectivament; hi apareixen igualment ulleres, *hun breviari valencià ab gaffets de argent scrit de lletra de ploma en pregamins*, un salteri, llibrets d'oracions i altres objectes.

450 (?) x 550 mm. Orig. Molt deteriorat. Català.

Perg. 0254.

258

1606, octubre 13. Benimaclet.

1606, desembre 6. València, al monestir de la Saïdia.

Joan Ribarroja, llaurador, veí de Benimaclet, ven 5 fanecades de terra d'horta, part de les 11 cafissades que posseeix al terme del mateix lloc, partida de Rambla, sota directe domini del monestir de Gratia Dei, *alias de la Saydi[a]*, a cens de [...], a Miquel Major, cavaller, doctor en ambdós drets, del consell reial, habitador de València, pel preu de 159 lliures 1 sous 8 diners, que confessa haver cobrat.

Quod est actum in loco de Benimaclet, die decimo tertio mensis octobris anno a nativitate Domini millesimo sexcentesimo sexto.

Dona Rafaela Burgos, abadessa de Gratia Dei, Francesca Claramunt, dona Beatriu Despuig, Maria Juandelos, dona Maria Monsoriu, Isabel Burgos, dona Marquesa Antist, Merenciana Fachs, dona Agnès Pallàs, dona Francesca Juan, dona Esperança Juan, dona Esperança Linyan, dona Joana Tallada, dona Dorotea Vilarasa, dona Eufрасina Tallada, Anna Maria [...], dona Guiomar Angresola, Francesca Roca i Anna Maria Roca, monges conventuals del monestir, de l'orde del Cister, rebudes 10 lliures per lluïisme, n'aproven la venda en la segona data indicada.

Aut. per Jaume Andreu, notari de València.

535 (?) x 435 mm. Orig. Molt deteriorat, amb pèrdua de la part inicial i d'altres fragments; era cosit pel flanc esquerre a una altra peça de pergamí, perduda.

Perg. 0257.

259

1609, gener 10. Guadassuar.

Pere Pasqual ven una fanecada de terra [sembla que franca de càregues], al terme de la universitat o municipi de Guadassuar, a [...], pel preu de 50 (?) lliures.

Quod est actum in universitate de Guadasuar, die decimo mensis ianuarii anno [a nativitate] Domini millesimo sexcentesimo nono.

Testimonis, Miquel Martí, moliner, i Tomàs Pujades, menor, obrer de vila, veïns del mateix lloc.

Aut. per Jaume Llopis, notari de Guadassuar.

330 x 300 mm. Orig. Molt deteriorat. Llatí.

Perg. 0258.

260

1616, juliol 22. València.

Crisòstom d'Aguilar, doctor en ambdós drets, ciutadà de València, ven a Josep Gilbau, prevere, doctor en teologia, beneficiat de la Seu, 1.000 sous censals, pel preu de 1.000 lliures, amb la finalitat de pagar a aquest una alqueria i terres a l'horta d'Andarella, adquirides d'ell mateix, per la qual compra i per altres conceptes li és deutor de 994 lliures. En conse-

qüència, Gilbau reté del preu del censal 994 lliures 4 diners; els restants 5 lliures 19 sous 8 diners són cobrats per Aguilar.

Que fuerunt acta in dicta civitate Valentie, die vigesimo secundo mensis iulii anno a nativitate Domini millesimo sexcentesimo decimo sexto.

Aut. per Miquel Joan Garcés, notari de València.

780 x 585 mm. Orig. Molt deteriorat. Llatí.

Perg. 0259.

261

1617, gener 5. València.

1617, juliol 30. València.

Bernat Carròs de Vilaragut i Vilarig, senyor de les baronies de Cirat (*Sirat*), Caudiel i Tormos,⁷⁴ batle general del regne, a requesta de Josep Lleó, procurador d'Esperança Salelles, contra Bartomeu Escolà, per causa d'un censal venut per aquest a Jerònima Salelles, del qual li és deutor en certa quantitat, fa subhastar *una casa baixa y escaleta* amb dues portes, que posseeix el citat Escolà sota directe domini del benifet de sant Bernabé de l'església de Sant Tomàs, a cens de 9 sous. Són adjudicades per 202 lliures 10 sous a Antonina Bonaselma, habitadora de València, representada pel seu procurador Antoni Gilbau, prevere, doctor en teologia, en la primera data indicada. Segueixen diverses actuacions legals que conclouen en la segona data.

Jeroni Malonda, prevere, titular del benifet expressat de l'església parroquial de Sant Tomàs, senyor directe en tal

⁷⁴ Al·ludeix al Tormo, lloc del terme de Cirat (Alt Millars), i no a Tormos, població de la Marina Alta.

nom de la casa, situada a la parròquia de Sant Salvador, al carrer *de l'Ayguardent*, que ha estat venuda per la cort de la batlia, després de rebre 3 lliures 3 sous per lluïisme, i feta gràcia de la resta, hi dóna llicència.

Datt. Valentie, die trigesimo iulii anno millesimo sexcentesimo decimo septimo.

Aut. per Miquel Joan Garcés, notari per autoritat apostòlica i valentina.

1.260 x 530 mm. Orig. Molt deteriorat. Llatí i català.

Perg. 0260.

262

1628, juny 2. València, al palau arquebisbal.

Pedro Garcés, prevere, doctor en ambdós drets, prior de Ruesta, vicari general i oficial de fra Isidor Aliaga, arquebisbe de València, confereix el benifet de sant Lluís de França de la Seu, per mort de Francesc Bonín, darrer titular, a Sebastià Martí, prevere de València, a presentació de Maria de Alcocer, vídua de Juan Nueno, de Guadalajara, al regne de Castella, així com les rendes censals que li corresponen.

Segueix l'acta de la presa de possessió, a l'altar del mateix benifet, que li és donada per Joan Dalmàs, prevere, beneficiat de la catedral, en la mateixa data.

Datt. in palatio archiepiscopali valentino, die secundo mensis iunii anno a nativitate Domini millesimo sexcentesimo vigesimo octavo.

Signatura autògrafa del doctor Pedro Garcés.

Aut. per Mateu Calafat, notari de València.

400 x 330 mm. Plica: 2 mm. Orig., amb el segell arquebisbal de cera cobert de paper, pendent de tires de pergamí. Llatí.

Perg. 0261.

263

1629, gener 29. Patraix.

Testament de Francés Cañete, ciutadà, habitador de Patraix (terme de València). Nomena marmessors Vicent Montes, ciutadà, i Vicent Cañete, prevere. Tria sepultura al vas dels frares del convent de Santa Maria de Jesús (de València), i deixa 250 lliures per als funerals, hàbit religiós i missa de cos present. Entrega una memòria de la seua mà, amb comandes, a Vicent Cañete; mana que, als quatre anys de la seua mort, siguen preses 200 lliures de l'herència per a celebrar en una parròquia de la ciutat, a criteri dels marmessors, dobles perpètues i aniversaris; deixa 50 lliures per a celebrar perpètuament una missa cantada i sermó a sant Miquel el dia de la festa. A Vicent Cañete, germà seu, li assigna una renda vitalícia de 40 lliures, llegada per Francés Cañete, pare del testador; a sor Bonaventura Cañete, germana, monja del convent de [...], una renda de [...] durant la seua vida; als altres germans, els dóna 5 sous per legítima, i a Esperança Girella, pels serveis que li ha prestat, 20 lliures. Institueix hereua universal Maria Anna Bosch i de Cañete, sa mare, que serà substituïda a la seua mort per mossén Jaume Cañete, també germà; cas que aquest no deixàs fills legítims, l'herència serà distribuïda per Vicent Cañete o, en defecte seu, pel rector del col·legi de Corpus Christi, en dobles perpètues a celebrar en la capella de la mateixa casa.

*...fet y rebut en lo dit y present lloch de Patraix, huy que
contam vint-y-nou dies del mes de janer de l'any de la nativitat
[de nostre senyor] Déu Jesuchrist mil sis-cents vint-y-nou.*

Aut. per Vicent Gaçull, notari de València. Publicat el 23 d'abril pel mateix notari, a la casa d'aquest, de la parròquia de Santa Caterina, carrer *dels Campaners*.

Per codicil del 7 de febrer, revoca les 150 lliures (*sic*, per 250) reservades per als funerals i hi assigna sols 10 lliures, a fi que es facen amb la menor pompa possible. Mana que el marmessor Cañete prenga 100 lliures per a les obres que li ha encarregat. Confirma l'herència en favor de sa mare i del germà Jaume.

Publicat el codicil el mateix dia que el testament, per Pere Joan de Juesta, notari de València.

760 x 640 mm. Orig. Molt deteriorat. Català.

Perg. 0262.

264

1632, juliol 13. València.

Pere Joan Gil Palomar i Ciurana, generós, senyor dels llocs de Villores i de la Todolella, com a hereu universal de Petronil·la Dionísia Mont, donzella, a tenor del seu testament, atorgat davant Pere Jeroni Roís, notari, el 9 d'abril de 1622, i publicat el 15 d'octubre de 1628, ven al capítol i canonges de la Seu 2.000 sous censals, sense lluis-me i fadiga, amb plens drets emfitèutics, sobre garantia de tots els béns de la dita herència, pel preu de 2.000 lliures, que confessa haver rebut. El capítol reté aquesta quantitat, amb motiu d'un llegat per la mateixa suma a favor de Maria

Anna [Mont, germana de Petronil·la, també difunta], institut per Elisabet Joana Esteve, mare d'ambdues.⁷⁵

Que fuerunt acta Valentiae, die decimo tertio mensis iulii anno a nativitate Domini millesimo sexcentesimo trigessimo secundo.

Aut. per Joan Font, notari de València.

800 x 650 mm. Orig. Mal estat i pèrdues. Llatí.

Perg. 0263.

265

1633, gener 4. València.

Maximià Sentapau, ciutadà de València, i Elisabet Joan Gil i de Sentapau, cònjuges, venen a Joan Marco, llaurador, ciutadà, una casa de dues plantes, dotades de porta pròpia al carrer (*quandam domum cum duabus ianuys, ço és, cassa baxa y escaleta*) situada a la parròquia de Sant Martí, al carrer *de l'Alguazil Ramon*, olim *de Hubà*,⁷⁶ i subjecta a cens de 3 sous anuals, pel preu de 95 lliures, que han rebut segons època adjunta. Don Pere Torres, senyor del domini

⁷⁵ El mal estat del document dificulta la seua plena comprensió. Maria Anna Mont, muller de Jeroni Aguilar, morta pel 1621, havia deixat una grossa herència a la seua germana Petronil·la —segons Sanchis Sivera, neboda—, amb condició que després del seu òbit passaria el patrimoni al capítol, destinat a la construcció de la portada principal de la Seu, l'anomenada antigament del Campanar i ara dels Ferros, que va començar a alçar-se l'any 1703 (SANCHIS SIVERA, *La Catedral de Valencia*, pp. 84-85; les referències documentals a CHABÀS, *Índice del Archivo de la Catedral...*, núms. 2713-2715).

⁷⁶ El carrer prenia el nom d'un algtzir del governador, i també es digué de N'Ubach, llinatge corromput al document en *Hubà* (Manuel CARBONERES, *Nomenclátor de las puertas, calles y plazas de Valencia, con los nombres que hoy tienen y los que han tenido desde el siglo XIV hasta el día...*, València, Imp. del Avisador Valenciano, 1873, s. v. *Alguacil*).

directe, havent cobrat 5 lliures 11 sous del dit Sentapau per lluïisme, dóna llicència a la compravenda.

Quod est actum Valentie, die quarto mensis ianuarii anno a nativitate Domini millesimo sexcentesimo trigessimo tertio.

Testimonis, Joan Tirado, notari reial, i Jaume Toló, manyà, habitants de València.

Aut. per Cosme Estanaga, notari de València.

675 x 310 mm. Orig. Mal estat, en dos fragments i amb grans pèrdues. Llatí.

Perg. 0264.

266

1648, març 30. Roma, a Santa Maria la Major.

Butla del papa Innocenci X, adreçada a mestre *Iuliano Amadeo*, a l'ardiaca i al canonge més antic de la Seu de València. Ha nomenat Pere Gaçó rector de l'església de la vila (*oppidi*) de Sueca (*Zueca*), de la diòcesi valentina, parròquia que ha volgut reservar a la Seu Romana, i els delega l'autoritat per a donar-li possessió del càrrec i dels seus fruits i drets íntegrament. Mana que el defensen com a legítim titular, remogut aquell que ocupe el benifet, no obstant qualssevol apel·lacions dirigides a l'arquebisbe de València o a altres instàncies.

Dat. Rome, apud Sanctam Mariam Maiorem, anno incarnationis Dominice millesimo sexcentesimo quadragessimo octavo, tertio kalendas aprilis, pontificatus nostri anno quarto.

200 x 320 mm. Plica: 55 mm. Orig., segellat amb butla de

plom pendent de cordell de cànem. Llatí.

Perg. 0265.

267

1682, agost [... Roma].

Rescripte del papa Innocenci XI, pel qual atorga a [Benet Pichó] un benifet al monestir de Sant Vicent de la Roqueta, extramurs de València, de l'orde de sant Bernat, vacant per renúncia d'Antoni Pontons, prevere [canonge de València]. Mana que siga remogut qualsevol que el detente, i que l'arquebisbe de la diòcesi en garantezca la possessió.

[...] augusti, sanctissimi domini nostri papae anno septimo.

255 x 140 (?) mm. Orig., amb signatures autògrafes de la cancelleria pontificia. Fragmentari, retallades les parts laterals. Llatí.

Nota al dors, de lletra del s. XVIII: “*Rescripto apostólico para que se confriese al Sr. Dn. Benito Pichó, por dimisión del Sr. Canónigo Pontons, un beneficio instituido en el convento de Sn. Vicente de la Roqueta*”.

Perg. 0266.

ADDENDA

268

1238 (Era 1276), octubre 18. València.

Privilegi de donació perpètua del rei Jaume I a l'església catedral i al bisbe que serà de València, i en nom d'ells a Pere (d'Albalat), arquebisbe de Tarragona, de totes les esglésies, intramurs i extramurs, de la ciutat, construïdes i per construir, així com de les cases i heretats pertanyents a les antigues mesquites, en propietat franca i lliure i amb plenitud de drets.⁷⁷

Data apud Valentiam, quintodecimo kalendas novembris, era .M.^aCC.^a LXX.^a sexta.

Testimonis, Ferran, infant d'Aragó, Nunyo Sanç, Pero Fernández de Açagra, Rodrigo de Liçana, Artal de Luna.

Aut. per Guillemó Escrivà, d'ordre del rei, en nom del bisbe de Barcelona, canceller reial. Trasllat del s. XIII, del notari Domingo del Cros.

135 x 195 mm. Llatí.

Lligall 7-1 (A).

269

1339, juny 12. València.

Concòrdia estipulada, a instàncies de Ramon (Gas-tó), bisbe de València, i del capítol, entre Vidal de Vilanova,

⁷⁷ El privilegi original, a l'ACV, llig. 35/2 (OLMOS, *Inventario de los pergaminos...*, núm. 36). Hi ha una còpia del s. XIV al mateix arxiu, ms. 399: *Liber instrumentorum omnium episcopi et Ecclesie Valentine*, fol. 1v-2r (*ibid.*, núm. 34: perg. 2302).

comanador major de Montalbà (de l'orde de Sant Jaume d'Uclés) i Bernat Ripoll i Antoni Mestre, jurats del lloc de Montcada, d'una part, i Domingo Om (*Ulmi*), síndic del lloc de Puçol (senyoriu de la mitra), de l'altra. Els primers concedeixen graciosament al segon que, durant el litigi mogut pels homes del dit lloc contra els de Montcada i de Museros⁷⁸, en defensa del dret que aquells diuen tenir [*in claudendo* roylls *et files regalis cequie dicte Munchada*, els de Puçol puguen tancar els rolls i files de la dita séquia reial de Montcada existents als termes de Montcada i de Museros, a condició que sols ho faran els dies i hores que els veïns d'ambdós llocs no usaran l'aigua per a regar llurs heretats, pel temps que aquells creguen convenient. El síndic de Puçol, de voluntat del bisbe i capítol, accepta i agraeix l'oferiment, protestant, però, que no renuncia a la reclamació dels seus drets.

Quod est actum Valentie, pridie idus iunii anno Domini millesimo trecentesimo tricesimo nono.

Testimonis, mestre Berenguer de *Liçano*, rector de Puçol, Margarit Coll i Guillem Santjoan, veïns del lloc, i Pere de Lavança, escriptent, veí de València.

El bisbe i els canonges Ramon Gener, cabiscol, Berenguer Martí, Vidal de Vilanova, Pere de l'Abadia i Ramon Ferrer, reunits en capítol a la sala del palau episcopal, signen el compromís el 13 de juny. Hi són testimonis Berenguer Duran, rector de Pardines, Bartomeu Mulnar, notari, Antoni de Pinyana, de la casa del bisbe, i Pere Lavança, escriptent, residents a València.

No hi ha subscripció notarial (no arribà a expedir-se).

⁷⁸ Vassalls de Vilanova, en el cas de Museros per pertànyer a l'orde de Sant Jaume de l'Espasa o de Santiago.

330 x 540 mm. Carta partida per ABC. Mal estat, per haver estat reutilitzat per a relligar el llibre notarial de Bartomeu Mulnar sign. 3503 (anys 1353-1357).⁷⁹ Llatí.

Perg. 0267.

270

1349, abril 22 [València].

Llicència episcopal, dirigida als vicaris perpetus i capellans, els seus lloctinents i els fidels de la diòcesi de València, ordenant que permeten predicar i recaptar almoines en llurs esglésies, sense demanar-li res, a fra Joan Bernat de Barragaça,⁸⁰ procurador general en Espanya de l'orde de l'hospital de Sant Jaume d'Altopascio (*de Alto Passu*), diòcesi de Lucca, a Toscana, i dels hospitals de Pamplona i de la Font del Perelló,⁸¹ de la mateixa congregació, la qual ha estat afavorida amb grans privilegis, i la indulgència plenària per als seus benefactors, pels papes Joan XXII, Benet XII i altres. L'hospital de Sant Jaume acull els pelegrins que marxen a Roma i a Terra Santa i els facilita el pas per un pont, pel qual cobra un pontatge; tanmateix, les possessions de la casa han estat devastades per enemics de l'Església i el pont dirruint. El bisbe dóna l'autorització referida, sota pena d'excomunió als contraventors, i concedeix alhora quaranta dies d'indulgència a aquells que hi donen ajuda.

⁷⁹ Ha estat separat del notal (corresponent a un llibre de contractes de l'Almoïna), amb motiu de la restauració del volum. Presenta nombroses proves d'escriptura, sobretot a la part inferior en blanc.

⁸⁰ A l'orig. *Barragaca*, llinatge no identificat.

⁸¹ És l'hospital del Coll de Balaguer, al lloc hui dit Hospitalet de l'Infant, que va fundar l'infant Pere, fill de Jaume II, el 1343 al territori de Tivissa (Tarragona). Vid. J. Ernest MARTÍNEZ FERRANDO, *Jaime II de Aragón. Su vida familiar*, 2 vols. Barcelona, CSIC, 1948, I, pp. 162-163.

[...] decimo kalendas madii anno Domini .M.^o CCC.^o XL.º nono.

No hi ha subscripció notarial (no expedit).

410 x 540 (?) mm. Retallat i deteriorat, servia per relligar el *Notale sive liber negotiorum* del capítol, del notari Bonanat Monar, sign. 3510 (1354-1359). Llatí.

Perg. 0268.

271

1352, juny 16. Vilajoiosa.

Hug (de Fenollet), bisbe de València, en visita pastoral a l'església parroquial de Vilajoiosa, a pregàries dels jurats de la vila, institueix un benifet de 20 lliures a la mateixa església, amb obligació de residència personal, que tindrà la missió de celebrar les misses manades dir en testament per certs veïns i de pregar per tots els fidels difunts, així com de collir les rendes llegades per aquells mateixos testadors per a dotació dels sufragis. En seran patrons els jurats, amb el dret de presentació al bisbe del prevere o clergue idoni, el qual, si no és encara ordenat, haurà de fer-ho en el termini de sis mesos. Mana als emfiteutes i censaters que responguen al beneficiat dels pagaments, i dóna una relació nominal dels censos sobre béns immobles i pensions censals que li corresponen, amb indicació de les quantitats.

*Data in loco de Villaioyosa, sextadecima die iunii anno Domini millesimo trecentesimo quinquagesimo secundo. Vidit G(uillelm)us.*⁸²

⁸² Subscripció autògrafa, que creiem de Guillem Arnau Patau, doctor en decrets, vicari general de la diòcesi (cf. Mª Milagros CÀRCEL ORTÍ, *La lengua vulgar en la administración episcopal valentina (siglos XIV i XV)*, Castelló de la Plana, Sociedad Castellonense de Cultura, 1994, pp. 38-39, doc. 10.

No hi ha subscripció notarial (no expedit). Cancel·lat amb ratlles verticals i en diagonal, amb dos orificis per al segell, inexistent, sense vestigis de plica.⁸³

450 X 320 (?) mm. Mal estat, retallat pel flanc dret, servia per relligar el llibre notarial de Bonanat Monar sign. 3519 (any 1353). Llatí.

Perg. 0269.

272

1354 [abril ...].⁸⁴ València, a la Seu.

Acta del capítol pascual celebrat a la sagristia de la Seu, amb assistència del bisbe Hug (de Fenollet), Gombau de Castellnou, canonge i degà, Vidal de Vilanova, canonge i paborde, i Pere de l'Abadia, canonge. Institueixen procuradors, i col·lectors i administradors de les distribucions diàries de la catedral, solidàriament, els canonges Antoni d'Alpicat i Pere Gandill, presents; els faculten per a cobrar les rendes capitulars, actuar en juí o fora de juí, rebre comptes, atorgar absolucions i àpoques, signar fiances sota garantia dels béns del capítol, etc. Els assignen 15 lliures a cadascú per llurs treballs.

Que fuerunt acta et per dictos reverendum [dominum] episcopum ac dominos de capitulo et procuratores per eosdem constitutos firmata et laudata atque concessa in dicto loco et ut premititur, die martis intitula[ta an]no Domini millesimo .CCC.º quinquagesimo quarto.

⁸³ A l'angle inferior esquerre, una anotació marginal de difícil lectura, que sembla coetània: *Fiat littera vicariis...*

⁸⁴ Aquest any, la Pasqua caigué el 13 d'abril (A. CAPPELLI, *Cronologia, cronografia e calendario perpetuo*, 4ª ed, Milà, Hoepli, 1978, p. 80). Potser el capítol es va celebrar el dimarts 15.

Testimonis, Martí Nebot, hebdomadari, i Berenguer Tolosa, preveres, beneficiats de la Seu.

Aut. per Bonanat Monar, notari de València.

380 x 420 mm. Trasllat del 21 de juliol de 1354, sense subscripció notarial (no expedit).⁸⁵ Mal estat i pèrdues, de la mateixa procedència del núm. 270.

Perg. 0270.

273

1355, maig 2. València.

Bernat de Bolunya, llaurador, veí de la parròquia de Sant Llorenç, prop del bany d'En Çanou, i la seua muller Francesca, venen a Pasqual Gil, llaurador, per preu de 38 sous, una cafissada a la marjal de Russafa, sota directe domini de l'Almoïna, a cens de 4 sous, la qual li fou establerta el 1351 per Pere Gandill, canonge de la Seu, administrador de l'Almoïna, i pel capellà major d'aquesta institució. Francesc d'Albesa, beneficiat de la Seu, síndic de l'Almoïna, rebut el lluïisme, aprova l'operació.

Quod est actum Valentie, sexto nonas madii anno Domini millesimo trecentesimo quinquagesimo quinto.

Testimonis, Pere Massó i Ramon Teixidor, preveres, beneficiats de la Seu. Segueix l'època del pagament.

No hi ha subscripció notarial (no expedit). El nom de l'atorgant ha estat raspat a l'acta i a l'època.

385 x 410 mm. Mal estat. Llatí. Procedeix del mateix lloc que el núm. 271.

Perg. 0271.

⁸⁵ A la part inferior esquerra, raspat: *Anno Domini...*

1356, novembre 9. València.

Acta de possessió d'una capellania instituïda per Arnau Mascarós, ciutadà de València, i Elisenda, sa muller, a la parròquia de Sant Martí, per part de Joan d'Alguaira, clergue simple tonsurat, fill de Miquel d'Alguaira, mercader de la ciutat. Situats a la porta de l'església, Bernat Çafont, prevere, vicari d'aquesta, llegeix la carta de col·lació expedida per Joan Estrabau (*Strabaudi*), llicenciat en lleis, canonge de València i vicari general del bisbat,⁸⁶ seu vacant, datada el 25 d'octubre anterior, a presentació del pare del beneficiat, patró del benifet en qualitat de tutor dels fills i béns de Bernat Mascarós, germà del fundador. El vicari general l'investeix de la capellania —*Et inde te per birreti nostri traditionem presentialiter investimus*—, malgrat la seua insuficiència d'edat —*quamvis iuvenis existas*—, imposant-li l'obligació de fer-la servir per un prevere, fins que ell arribe a ser ordenat, i comissiona per a donar-li possessió Guillem Sabadell, sots-sacrista de la Seu, o el vicari i regent de la parròquia. A l'efecte, Çafont el pren de la mà dreta i l'introdueix dins del temple per a conduir-lo al lloc que li correspon.

...die mercurii in vespis qua dicebatur et computabatur quinto idus novembris anno Domini millesimo trecentesimo quinquagesimo sexto...

Testimonis, Bartomeu Franch i Bernat Vidal, preveres, habitants de València.

Aut. per Bernat Arnau, notari de València.

380 x 550 mm. Orig. De la mateixa procedència que l'anterior (nota coetània al dors: *Liber aliquarum presentationum bulla-*

⁸⁶ CHABÀS (*Índice del Archivo de la Catedral...*, p. 500, núm. 3939), recull un *Juan Strabando*, canonge del 1353 al 1362, que identifiquem amb el vicari general.

rum apostolicarum et gratiarum beneficiorum et posserationum receptionem eorundem). Llatí.

Perg. 0272.

275

1643, desembre 19. València.

Vicent Palanch, clergue de València, beneficiat de la Seu, del benifet del Sant Esperit, la Mare de Déu, els Àngels i els apòstols sant Pere i sant Pau,⁸⁷ atés que Anna Pujol i de Ferrer, vídua de Miquel Àngel Ferrer, pescador, que té el domini útil d'una casa amb dues portes a la parròquia de Sant Andreu, situada al carrer *del Comú dels Pescadors*, sotmesa al directe domini del mateix benifet, a cens de 9 sous, afirma sota jurament haver perdut l'escriptura acreditativa de la seua possessió, li atorga nova acta en substitució d'aquella, reconeixent-li tots els drets que l'hi pertanyen.

Quod est actum Valentie, die decimo nono mensis decembris anno a nativitate Domini millesimo sexcentesimo quadragessimo tertio.

Testimonis, don Llorenç Bellví d'Urgellés i Joan Baptista Miró, prevere, habitants de València.

Aut. per Melcior Moro, notari de València.

300 x 350 mm. Orig. Petites pèrdues. Llatí.⁸⁸

Perg. 0273.

⁸⁷ Fundat per Bernat Arnau el 1362, a la capella de Sant Pere (SANCHIS SIVERA, *La Catedral de Valencia*, p. 491).

⁸⁸ Ingressat per donació de Josep Huguet Chanzá (2011).

LÀMINES

[illegible]

In tui grā ffranc' Her Dilectis eibi . . Ep' . Longz Espulo Valente Exce
 Salutem et dile. Excelsam uiam salu uolentes cramo ducere vobis unam de spmis si
 cōsande Corone dñi nri ihu xpi p latus presertim in signum dilectis transmittam
 spualis Regentes uos et requientes atreue quāmus huiusmodi tam pcciosum sanctuaru
 tam insigne debito uiderentes honore illud memoriale pcciam saluacionis ea quā dicit
 tuerentia conseruare cunctis spualem de pcciam nri in nris orationibz et diuinis
 obsequijs memoriam habituri. Datum patris Anno dñi .m. ccc. lxx. et ominges
 Sexto. Mense martio.

Nouit unusquisque nos Jacobus dei gra epx alicon graue valit Comes Larchmon et vigelli et
dus mouit p nos et nos pmutimo i bona fide ab fuit. Andree dei gra Epx et Capito
valit ac successoribus ius q deinceps facimus dei ab et ecclie Integre decimas et primas et
ora alia iura ecclastica ab oibz habitatoribus ciuitatis et diocesis valit pnt i nra sententia lani
pnt uos et nos habitatores plem et melius continet. Et ad hoc faciendum si opus fuit copelle
mus et faciemus copelli p bagulos et officiales nos ciuitatis et diocesis valit habitatores pdes.
Et no pmutem aliquis sit aliq ptrauere i aliq totia nram sententiam supdictam. Idcirco
valit. iij. lxx. q. arg. Ano dñi. millo. et. lxx. tercio. i.
Registrata in xxiij. v. ordani man. dñi. et et comparatum. lxx. et. lxx. Valencia de

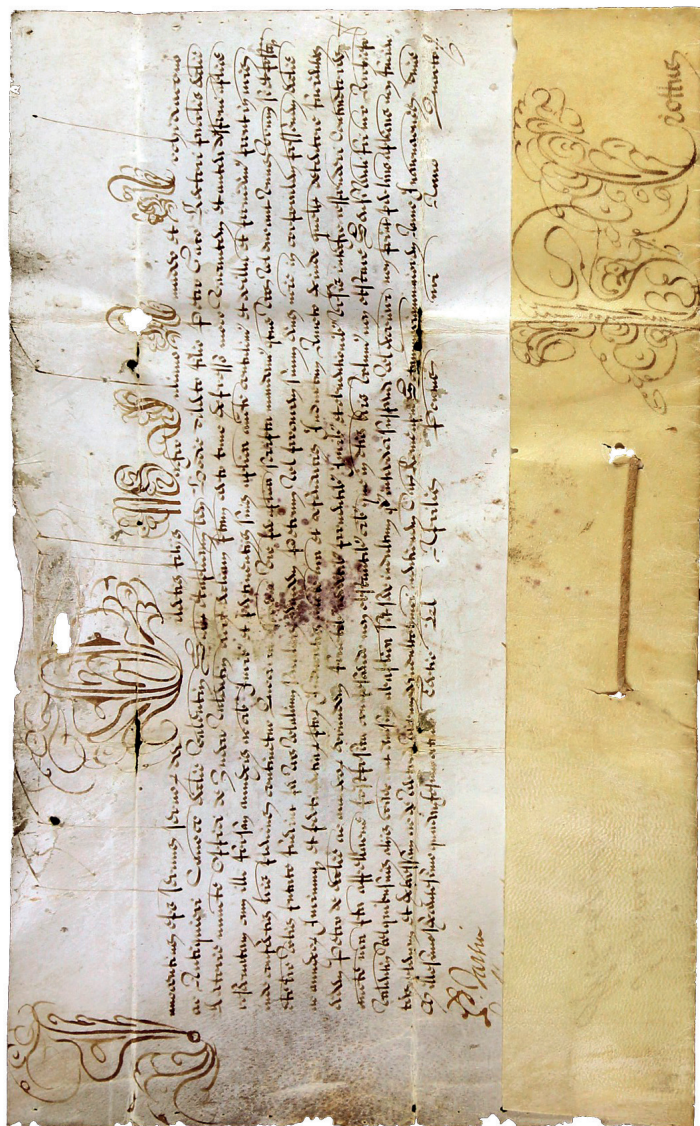
6. 1352, abril 13. València. *Constitutiones Valentinae Ecclesiae* del bisbe Hug de Fenollet.
Detall de la caplletra. Núm. 59 (perg. 034).

[illegible]

221

8. 1431, setembre 13. València. Venda d'un censal pel bisbe Alfons de Borja i el capítol de València per a la construcció de l'última arcada de la catedral.
Núm. 164 (perg. 0169).

9. 1648, març 30. Roma. Butla d'Innocenci X manant possessió al rector de Sueca. Núm. 266 (perg. 0265).

INDEX NOMINUM*

- A**badia, Pere de l', canonge de V. 269, 272
 Abdal·là ben Hudell, cadí de Gandia 105
 Abella, Baltasar Benet, notari de V. 233
 Abella, Joan d', notari de V. 224
 Abris, Joan, notari de Besalú 229
 Açagra, *vid.* Azagra
 Adam, Bartomeu, teixidor de seda 244
 Adrià, Bernat, de la capella reial 52
 Adzebro, Bernat, paraire 200
 Àger (Noguera), vescomtat 39
 Agilet, Berenguer d', rector de Santa Caterina de V. 43
 Agostí, Francesc, prevere 128
 Agramunt, Joan d', sots-sacrista de V. 149
 Aguilar, Crisòstom d', doctor en ambdós drets 260
 Aguilar, Domingo d', àlies *lo Gordo*, pescador 82
 Aguilar, Francesc, mercader 94
 Aguiló, Guillem, notari de Castelló de la Plana 42
 Aielo (Aiello de Malferit? Aiello de Rugat? Vall d'Albaida) 41
 Alagón, Artal de, noble 7
 Alaguar, *vid.* Vall de Laguar
 Alamany, Joan, notari de V. 240
 Alanga, Sebastià d', llaurador 56
 Alarich, Ramon, beneficiat de la Seu de V. 44
 Alavés, Miquel d', cavaller 240
 Albaida (Vall d'Albaida), vila 167
 Albal (Horta de València) 240
 Albalat, Andreu d', O. P., bisbe de V. 5, 133
 Albalat, Guerau d', ardiaca de Morvedre 9
 Albalat, Jaume d', sacrista de V. 10
 Albalat, Pere d', arquebisbe de Tarragona 268
 Albalat, Ramona d' 63
 Albalat dels Sorells, *Albalat d'En Jaume March, Albalat d'En Codinachs* (Horta de València) 26, 46, 48, 160, 173
 Alberic (Ribera Alta), baronia d' 191
 Albero, Eiximén de 11
 Albero, Toda Peres de 11
 Alberuela, *Alveruela*, Luis de, noble 228
 Alberuela y Peñarroya, Martín de, cavaller de l'Hospital 228
 Albert, Jaume 16, 19
 Albesa, Francesc d', beneficiat de la Seu, procurador de l'Almoina 67, 112, 273
 Albinyana, Bertran d', justícia d'Almassora 17
 Alбораia, *Boraya* (Horta de València) 3, 4
 Alcalà de Xivert (Baix Maestrat) 178, 179, 180, 182, 184, 187
 Alçamora, Joan, ciutadà 215
 Alcanar (Montsià) 228

* La xifra que acompanya les entrades correspon al núm. del document en el catàleg. Les referències a València van abreujades amb la sigla V.

- Alcanyís, Joan Baptista, notari de V. 250
 Alcàsser, Julià d', daurador 252
 Alcocer, Maria de 262
 Alcoi (l'Alcoià), vila 182
 Alfarrasí (la Safor) 105
 Alfons V, rei d'Aragó, IV de Catalunya, III de València 149, 168
 Alfonso, Pere, notari de V. 183
 Algemesí (Ribera Alta) 41
 Algorós, alqueria del terme de València 138, 147
 Alguairà, Joan d', clergue simple 274
 Alguairà, Miquel d', mercader 274
 Alguairà, Simó d', rector de la Santa Creu 136
 Alguer, Romeu, notari de V. 59
 Aliaga, fra Isidor, O. P., arquebisbe de V. 262
 Alicoret, procurador de l'aljama de la Foietà 191
 Almàssera, *Almassara* (Horta de València) 3, 4
 Almassora (Plana Baixa), vila 17
 Almedíxer (cast. Almedíjar, Alt Palància), vila 241
 Almenar, Bartomeu, mercader 88, 109
 Almenar, Bernabé d', canviador 152
 Almenara (Plana Baixa) 121
 Almenara, Bartomeu d', mercader 114, 115
 Almenara, Bernat 42
 Alpicat, Antoni d', canonge de V. 59, 272
 Alpont, Nicolau Benet d', ciutadà 210
 Alquècer, Domingo, beneficiat 22
 Altopascio, *Alto Passu*, hospital de Sant Jaume de (diòc. de Lucca, Itàlia) 270
 Alvar, Pasqual 175
 Álvarez, Fernando, oïdor de causes pies 252
 Álvarez, Maria, muller de Pere Malet 80
 Alverna, *vid.* Overna
 Alvir, Caterina d' 158
 Alvir, Joan d', carnisser 158
 Alzira (Ribera Alta), vila 10, 37, 50, 122, 214, 248, 256
 -església 256
 -partida de Benirrabea 157
 -rafal de Santa Maria 36
 Amadeo, mestre Julià 265
 Ambel (Saragossa) 228
 Amelia (Itàlia), ciutat 248
 Amenler, Bernat, notari de V. 21
 Amigó, fra Joan, O. F. M. 117
 Amposta, castellania d' 228
 Andarella, despoblat de l'Horta de València 260
 Andreu, Bartomeu, notari de V. 18
 Andreu, Guillem 81
 Andreu, Jaume, notari de V. 258
 Andreu, Miquel, notari de V. 223
 Andreua, vídua de Guillem Serra 81
 Anglesola, Guiomar, monja de la Saïdia 258
 Anglessa, muller de Bonafonat Selma 137
 Angresola, *vid.* Anglesola
 Anna Maria [...], monja de la Saïdia 258
 Antist, Marquesa, monja de la Saïdia 258
 Antoni (Pucci), cardenal del Quatre Sants Coronats 225
 Antònia, muller de Bernat Serramitjà 49
 Antònia, muller de Jaume Lleopart 170

- Antònia, vídua de Jaume Llobet 176
 Añón (Saragossa) 228
 Apalet, Pere, llaurador 122
 Aparici 27
 Aparici, Joan, àlies Porter 142
 Aparici, Joan, prevere 151
 Apiera, Miquel d', llicenciat en lleis 105, 123
 Aragó, regne 52
 -rei d' 187
 Aragó, Alfons d', marquès de Villena, comte de Dénia 105
 Aragó, Jaume d', bisbe de V. 100, 101
 Aragó, Jaume d', senyor de la baronia d'Arenós 183
 Aragonés, Jaume, prevere 207
 Aranyó, Macià, carnisser 93
 Aranyó, Macià, notari d'Alzira 157
 Arbúcies, Jaume, cavaller 169
 Arbúcies, Joan, doctor en lleis 169
 Arcisa, Caterina 250
 Arinyo, Jeroni, notari de V. 226
 Armelles, Ferran d', notari de V. 33, 82
 Arnau, Bernat, notari de Barcelona 51
 Arnau, Bernat, notari de V. 274
 Arnau, Bernat, notari de V. 69
 Arqués, Joan d', *senior* 112
 Arrufat, Miquel, notari de Lluçena 71
 Artés, Blanca d', noble 166
 Artés, Guillem d', jurista 37
 Artés, Jaume d' 24
 Artés, Jeroni d', jurat de V. 227
 Artés, Pere d', canonge, vicari general del bisbe de V. 162, 163, 166
 Artigues, Jofre d', de la casa del rei 72
 Assió, Bernat d', notari de V. 180, 181, 182, 189
 Asuey, Miquel, llaurador 235
 Auleguer, Tomàs, ciutadà 111
 Ausiàs, *Auçiàs*, Miquel, verguer del batle general 240
 Avinyó, ciutat 9
 Avinyó, *vid.* Climent, Francesc
 Azagra, Pero Fernández de, noble 268
 Azagra, Rodrigo Martín de, cavaller 11
 Aziza, muller de Jucef Morcat 107
 Azmet ben Suleymen, àlies *Guerrieri*, síndic de l'aljama de Guadalest 203
 Aznar, Bernat, notari de V. 178
 Aznar, Gil 76
- B**adenes, Antoni, llaurador 219
 Badia, Carles, mercader 250
 Badia, Margarida 90
 Badia, Miquel, notari de Guadassuar 249
 Badia, Pere 90
 Baiona, Jeroni, ciutadà 206
 Baldoví, Onofre, notari 237
 Ballester, Lluís, notari de V. 217
 Baltanell, Pere, doctor en lleis 192
 Barbarossa, Joan 45
 Barberà, Bernat, fuster 23
 Barberà, Pau, calafat 116
 Barberà, Pere Baltasar, cavaller 253, 254
 Barcelona, ciutat 51, 201
 -bisbe de 268
 Barcelona, muller de Domingo Dies 149
 Barragaça, fra Joan Bernat de, procurador de l'orde de l'hospital d'Altopascio 270

- Bartolo (de Sassoferato), jurista 168
 Bartomeu 27
 Bartomeua, beata 177
 Bartomeua, muller de Bernat Gener 35
 Bartomeua, muller de Domingo Sanç 22
 Bartomeua, vídua de Jaume Vidal 43
 Barulles, Pere, blanquer 247
 Bas, Joan de, notari de V. 196
 Bataller, Miquel, notari de V. 186
 Batlle, Joan, patró de coca 51
 Batlle, Valença 51
 Beatriu, muller de Guillem Martorell 108
 Beatriu, muller de Joan Vicent 202
 Beatriu, vídua de [...] de Ripoll 188
 Bellaire, jueva de V. 107
 Bell-lloch, Berenguer de, prevere, paborde de l'Almoina 32
 Bell-lloch, Francesca de 62
 Bell-lloch, Guillem de 62
 Belmont, Pere, beneficiat de la Seu de V. i rector de Montcada 188
 Bellví d'Urgellés, Llorenç 275
 Beneixida (Ribera Alta) 141
 Benet XII, papa 270
 Benet XIII, papa 131
 Benet, canonge de V. 1
 Benet, Francesc, mercader 208
 Benet, Guillem, mercader 178, 179, 180, 181, 182, 184, 185, 187
 Benet, Guillem, fill 185, 187
 Beneta, vídua de Pere Llobera 177
 Beneyto de la Cova, Jaume, peller 140
 Beniamén, despoblat de l'Horta de València 121
 Benidoleig (Marina Alta) 213, 214
 Beniferri, lloc del terme de València 78
 Benimaclet, lloc del terme de València 7, 25, 55, 73, 151, 162, 258
 Benimaçot, despoblat de l'Horta de València 29
 Benirredrà, *Beniradà* (la Safor) 162
 Benissa (Marina Baixa) 110
 Benviure, Benavé de, justícia civil de V. 27
 Berard, Arnau, notari de V. 53
 Berenguer, Francesc, arxiprest de Morella, procurador dels Pobres 161, 166
 Berenguer, Guillem, jurista 28
 Berenguer, Joan, vicari perpetu de Morvedre 193
 Berenguer, Lluís, ciutadà 188
 Berenguer, Miquel Jeroni, jurat de V. 227
 Berenguer, Ramon, ciutadà 188, 190
 Berenguer de Blanes, Francesc, cavaller 190
 Bernat, nebot de Bernat Mascarell 129
 Bernat [...], notari 184
 Bernat, Bernat 151
 Bernat, Guillem, llaurador 151
 Bernat, Guillem, fill 151
 Bernat, Joan 151
 Bernat, Ramon, notari de V. 57
 Bernés, Pere, argenter, de la casa del rei 57
 Bernús, *Bernuç*, Guillem, beneficiat de la Seu de V. 159, 163
 Bertran, comte de l'Illa 39
 Bertran, Jeroni, sots-sacrista de V. 252
 Bertran, Joan, mercader 171

- Besalú (Garrotxa), vila 229
 -monestir benedictí de Sant Pere 229
- Betxí (Plana Baixa) 203, 207
- Bevenguda, muller de Pere Apalet 122
- Bexix, Jeroni, *vid.* Joan Bexix
- Bexix (=Begís), Joan (dit també Jeroni), beneficiat de la Seu de V., prior de la confraria de Sant Jaume 195, 196, 207, 211
- Binalea, *vid.* Vinalesa
- Bisbal, *vid.* Sabisbal
- Biulaigua, Jaume, mestre d'obres 194
- Blanch, Bernat, ciutadà 110
- Blanch, Pasqual 110
- Blanes, *vid.* Berenguer de Blanes
- Blanes, Vidal de, bisbe de V. 68, 83
- Blanes, Vidal de 135
- Blasco, Jaume, calafat 89
- Blasco, Miguel de, noble 228
- Blasco, Miquel Jeroni, rector de Callosa, degà de València 248
- Boïgues, Joan, ferrer 226
- Boil, Berenguer 72
- Boils [...] 256
- Boils, Jaume, llaurador 249
- Boils, Joan, draper 157
- Boils, Lluís, llaurador 249
- Boix, en 97
- Boix, Joan del, mercader, ciutadà 49, 56, 91, 95, 96
- Boix, Miquel, blanquer 200
- Boixadors, Beatriu de 72
- Boixadors, Berenguer de, canonge de V. 1
- Bolunya, Bernat de, llaurador 273
- Bonano, Cerveró 42
- Bonaselma, Antonina 261
- Bondreville, Guillem, col·lector de la Cambra Apostòlica 131
- Bonet, Guillem, jurista 34, 40
- Bonhoir, Bernat de 4
- Boniche, Bartomeu, cavaller, justícia de Gandia 232
- Bonifaci VIII, papa 9
- Bonín, Francesc, beneficiat de la Seu de V. 262
- Bonshom, Nadal, notari de V. 25
- Bonsoms, Bernat, llicenciat en decrets 133
- Borbotó, lloc del terme de València 207
- Borja, Alfons de, bisbe de V., cardenal i papa Calixt III 161, 162, 163
- Borja, Carles de, duc de Gandia 232
- Borja, Francesc Joan de, clergue 193
- Borja, Rodrigo o Roderic de, cardenal i bisbe de V., papa Alexandre VI 193
- Borja, Rodrigo de, noble 218
- Borràs, Domingo, notari de V. 73
- Borràs, Lluís, beneficiat de la Seu de V. 211
- Borrell, Joan, notari de Xàtiva 141
- Borrull, Berenguer, mariner 57
- Boscà, Dolceta 161
- Boscà, Miquel 161
- Bosch, Francesc, rector de Càrcer 153
- Bosch, Pere del, llaurador 96
- Bosch i de Cañete, Maria Anna 263
- Botcènich, *Botzènich*, Martí de 198
- Botcènich, Ramon de, beneficiat de la Seu de V. 12
- Botorrita, Pedro Ruiz de 11
- Bou, Pere, cavaller de l'Hospital 228
- Bovet, Gabriel, corredor 156
- Brusca, Joan de 42
- Bucca, Joan Francesc, escrivà de la Cúria Romana 248

- Bufó, Antoni 209
 Bufó, Bernat 209
 Bullfarines, Jaume, oficial de V. 34
 Burgarini, Baptista, canviador 218
 Burgos, Isabel, monja de la Saïdia 258
 Burgos, Rafaela, abadessa de la Saïdia 258
 Burguera, Berenguer 127, 130
 Burguera, Berenguer, fill 127, 130
 Burguera, Jaume 127, 130
 Burguny, Joan, sacrista de Mallorca 14
 Burjassot (Horta de València) 156, 162
 -castell de 162
 Busquet, Mateu, notari de V. 75
 Busquets, Pere de, justícia civil de V. 60
 Çabisbal, *vid.* Sabisbal
 Cabrera, Francesc, batle de Cullera 209, 210
 Cabrera, Guillem 209
 Cabrera, Joan de 105
 Cabrerizo, Joan, notari de V. 238, 245
 Çafont, *vid.* Safont
 Çaguda, *vid.* Saguda
 Calaf, Pere, abaixador 67
 Calafat, Mateu, notari de V. 262
 Calaforra, Pere, notari de V. 176
 Calaforra, Ramon de, pintor 136
 Calataiud, Beatriu, noble 241
 Calbet, Berenguer, corder 79, 80, 91
 Calbet, Domingo, corder 91
 Calcena, Benet 245
 Calderer, Pere Joan, notari de V. 255
 Caldes, Antoni de, administrador de l'Almoina 148
 Caldes, Pere de, de l'escrivania reial 52
 Callosa d'En Sarrià (Marina Baixa) 248
 Calp, Bernat, notari de V. 56
 Calvo, Joan, jurista 34
 Camanyes, Blai de, doctor en lleis 126
 Camós, Bernat de 24
 Camós, Caterina de 24
 Camós, Francesc de 24
 Camós, Jaume de 24
 Campanar, lloc del terme de València 63, 102, 149
 Campos, Nicolau de, beneficiat de Sant Llorenç 199
 Campos (?), Pau, notari de Morvedre 165
 Camps i d'Esteve, Joana 243
 Çamuntada, *vid.* Samuntada
 Canader, Joan, argenter 95
 Caner, Andreu, mercader 29
 Caner, Guillem, mercader 29
 Çanoguera, *vid.* Sanoguera
 Çanou, *vid.* Sanou
 Cantavella (Terol), vila 228
 Canterelles, Bernat, rector de Xiva, administrador de l'Almoina 93, 98, 100, 112
 Canterelles, Ramon 60
 Cantó, Antoni 42
 Canyelles, Guillem, taverner 41
 Canyelles, Nicolau de, conseller reial 124
 Canyete, Joan de, llaurador 242
 Cañete, sor Bonaventura, monja 263
 Cañete, Francesc 263
 Cañete, Francesc, fill, ciutadà 263
 Cañete, mossén Jaume 263
 Cañete, Vicent, prevere 263
 Capella, Domingo, rector de Xixona 97
 Çapila, *vid.* Sapila
 Capmany, Antoni, notari de V. 116
 Çaposa, *vid.* Saposà
 Carbonell, Galceran 28
 Carbonell, Galceran, beiner 31

Carbonell, Guillem 123
 Carbonell, Lluís, llaurador 205
 Carbonell, Mateu, notari de V., procurador dels Pobres 83, 123
 Carcaixent (Ribera Alta) 122
 Càrcer (Ribera Alta) 153, 238, 245
 Carcí, *vid.* Carsí
 Cardador [...], beneficiat de la Seu de V. 239
 Cardona, Alfons de, senyor d'Ondarra i de Guadalest 203
 Cardona, Berenguer, notari de V. 90
 Cardona, Joan de, cavaller 203
 Cardona, Maria 5
 Cardona, Miquel, ciutadà 137
 Cardona, Pere 90
 Cardona, Ramon 6
 Cardona, Tomàs, beneficiat de Sant Nicolau 222
 Carles V, emperador i rei, I de Castella i d'Aragó 228
 Carme, Bartomeu, canonge i paborde de V. 59
 Carpesa, lloc del terme de València 172
Carpini, Pere, notari de Tolosa 39
 Carròs, Beatriu, noble 191
 Carròs de Vilaragut i Vilarig, Bernat, senyor de Cirat, batle general de València 261
 Carsí, *Carcí*, Bernat de, canonge i oficial de V. 106, 119, 132
 Carsí, Joan de, notari de V. 193
 Casas, Guillem 42
 Cascant, Miquel de, notari de V. 34, 40
 Cases, Francesc, llaurador 137
 Casesvelles, Arnau de, notari de V. 32, 36, 37, 44, 58
 Cassa, Francesc, escriptent 229
 Castalla (l'Alcoià), vila 142, 161
 Castell, Gabriel 207
 Castell, Guillem, notari de V. 79
 Castella, regne 162, 244
 Castelliscar, *vid.* Castiliscar
 Castelló, Guillem, beneficiat de la Seu de V. 128, 145, 161
 Castell[...], Mateu, sacrista de V.
 Castellà o Castellana, Jaumeta, vídua de Francesc de Vinatea, senyora de Benimaclet 55, 74
 Castellà, Jaume, cavaller 34, 40, 63
 Castellà, Jaume, cavaller, justícia civil de V. 126
 Castellà, Ramon, cavaller 55, 63, 96
 Castellar, Joan Miquel de, comanador d'Añón 228
 Castellnou, Gombau de, degà de V. 5, 272
 Castelló, Antoni, mercader 152
 Castelló, Guillem, beneficiat de la Seu de V. 125
 Castelló, Jaume, llaurador 61
 Castelló, Tomàs, rector de la Pobra de Castelló de Rugat 125. *Vid.* la Pobra del Duc
 Castelló de Borriana, *vid.* Castelló de la Plana
 Castelló de la Plana, vila 42, 161, 207
 Castellote, *Castellot* (Terol), comanador de, de l'orde del Temple, després de l'Hospital 14, 228
 Castiliscar (Saragossa) 228
 Castillo, Francesc de, jurat de Gandia 232
 Català, Guillem 29
 Català, fra Jeroni, O. P. 246
 Català, Joan, doctor en ambdós drets 246
 Català i de Mayques, Jerònima Rafela 246

Caterina, muller d'Andreu Tells 94
 Caterina, muller d'Antoni Franch 200
 Caterina, muller de Berenguer Borrull 57
 Caterina, muller de Gil Aznar 76, 85
 Caterina, muller de Joan Canader 95
 Caterina, muller de Lluís Carbonell 205
 Caterina, muller de Martí de Botcè-nich 198
 Caterina, muller de Pere Maçó 12
 Caterina, muller de Pere Segarra 33
 Caterina, vídua de Bartomeu Fuster 207
 Caterina, vídua de Bernat Rajadell 83
 Caterina, vídua de Francesc Cases 137
 Caterina, vídua de Francesc Munyós 165
 Caterina, vídua de Ramon dels Senys i de Manuel d'Eixarch 186
 Çatorra, *vid.* Satorra
 Caudel, Sebastià, jurat de Gandia 232
 Caudiel (Alt Palància), baronia 261
 Cavaller, Francesc, notari de V. 160
 Cavaller, Joan, notari de V. 194
 Cavaller, Pere 4
 Celma, Arnau, canonge de V. 14
 Celma, Isabel 161
 Celma, Jaume de, cavaller, justícia civil de V. 69
 Celom, *vid.* Selom
 Cendra, Jaume, notari de V. 222
 Centelles, Aimeric de, cavaller 166
 Centelles, Francesc Gilabert de, comte d'Oliva 224
 Centelles, Galceran de, noble 218
 Centelles, Jaume de, senyor de la baronia d'Almedíxer 241
 Centelles, Jeroni, noble, doctor en ambdós drets 224
 Centelles, Joana, noble 218
 Centelles, Maria, noble 218
 Centelles, Pere de, cabiscol de V. 10
 Centelles, Serafi de, *vid.* Riusech, Ramon de
 Centelles i de Borja, Magdalena de, duquessa de Gandia 232
 Centoll, Melcior, notari de V. 239, 242
 Cerdà, Domingo, notari de Cullera 35
 Cerdà, Joan, notari de V. 23
 Cerdán, Jaume, noble 228
 Cerdán, Jeroni, noble 228
 Cerdán Clavel, fra Joan, comanador de Torrent 228
 Cervera, Bernat, notari de V. 172
 Cervera, *Servera*, Francesc, beneficiat de Sollana 230
 Cescala, *vid.* Sescala
 Cetina, Francesc, argenter 189
 Cetina, Miquel, cavaller 204
 Chianes, Diego de, cavaller de l'Hospital 228
 Cifre, Joan 177
 Cinqueros, despoblat (Horta de València) 67
 Cirat, *Sirat* (Alt Millars), baronia 261
 Civera, Joan, oficial de V. 193
 Civera, Lluís, prevere, sotsobrer de la Seu de V. 120
 Claramunt, Francesca, monja de la Saïdia 258
 Claramunt, Joan de, lloctinent del batle general 90
 Clariana, Pere de, notari de V. 107
 Claver, Jeroni, noble 228
 Climent VII, papa 131
 Climent, àlies Avinyó, Francesc, corredor 155

Climent, Pere, notari de V. 102
 Climent, Vicent, canonge i paborde de V. 186, 188
 Coll, Margarit 269
 Cocentaina (el Comtat), vila 218
 Codinachs, Antic de, de la casa del rei 52
 Codinachs, Manuel de, cavaller, senyor d'Albalat dels Sorells 160
 Codinachs *Cudinachs*, Pere de, ciutadà 51
 Codinats (=Codinachs), Lluís Bernat de, donzell, senyor d'Albalat dels Sorells 173
 Colent, Pere de 20
 Çolivera, *vid.* Solivera
 Colàs i de Pujades, Esperança 245
 Collar, Lluís, notari de V. 206, 210
 Coloma, Joan de, cavaller, secretari reial 206
 Colomer, Arnau, apotecari 85, 86
 Comes, Joan, notari de V. 207
 Comes, Pere, mercader de Barcelona 201
 Comí, Pere 7
 Company, Berenguer, hebdomadari de la Seu de V. 163
 Conejero, Joan, teixidor, muller de 246
 Conesa, Jaume, sabater 132
 Conesa, Maria 16
 Conesa, Ramon, paborde de l'Almoina de la Seu de V. 11, 16, 32
 Confrides (Marina Baixa), castell i vall 203
 Conill, *vid.* Ferrera, Miquel
 Conill, Joan 182
 Conill, Miquel, beneficiat de la Seu de V. 163
 Conques, Pere de, pellisser 85, 86
 Constança, muller de Bernat de Pratboi 123
 Constança, vídua de Berenguer Cardona 137
 Conzieu, Francesc de, arquebisbe de Narbona 131
 Còrdova, ciutat 8
 -església de Sant Salvador 8
 Çorito, Gonçal 37
 Corral, Antoni, justícia de Cullera 209
 Cortes de Pallars (Vall d'Aiora), baronia 254
 Coscollar, *Coscollana*, despoblat pròxim a Carpesa (Horta de València) 72, 85
 Costa, Bernat, notari de V. 46, 85, 86
 Costa, Francesc Joan, beneficiat d'Alzira 249, 256
 Costa, Guillem, mercader 117
 Cotelles, despoblat del t. m. de Paiporta (Horta de València) 137
 Coves de Vinromà, les (Plana Alta, antic Maestrat) 178, 179, 180, 182, 184, 185, 187
 Cros, Domingo del, notari de V. 268
 Cruanyes, Francesc, jurat de Cullera 209
 Cruïlles, *Cruïelles*, Bartomeu, cavaller 192
 Cruïlles, Bartomeu de, justícia civil de V. 147
 Cubells, Pere, mercader 94
 Cudinachs, *vid.* Codinachs
 Cuende, Jeroni de, mercader 234
 Culla (Alt Maestrat) 151
 Cullera (Ribera Baixa), vila 35, 41, 209
 Cuquetes, Ramon, vídua de 42
 Curçà, Joan, jurat de Cullera 209
 Custurera, Andreua 7

Dalmàs, Joan, beneficiat de la Seu de V. 262
 Dalmau, Bernat, justícia de V. 20
 Dalmau, Berenguer, *olim* Pere Sannoguera, cavaller, justícia civil de V. 178, 181
 Dalmau, Miquel, doctor en dret 183, 187
 Dalmau, Ramon, notari de Gandia 105, 108
 Damas, Gostanç, taverner 109
 Damas, Pasqual, taverner 88
 Damiata, muller de Mateu Jaca 146
 Daries, Francesc, canonge de V. 159, 162
 Darnius, Pere de, canonge de V. 159
 Dasí, Macià, pescador 240
 Descamps, Berenguer, notari de V. 144
 Descanella o Descanell, Joan, notari de V. 69, 80
 Desclapers, Bernat, ciutadà 11
 Descortell, Pere 6
 Desllor, Bartomeu, notari de V. 52
 Despi, Francesc, notari de V. 218
 Desplà, Bartomeu 42
 Desplà, Jaume, notari de V. 123
 Despont, Ramon, O. P., bisbe de V. 10, 12, 14
 Desprats, Antoni, notari de V. 54
 Desprats, Antoni, notari de V. 147
 Desprats, Pere 142
 Despuig, Beatriu, monja de la Saïdia 258
 Despuig, Berenguer, notari de V. 28
 Despuig, Berenguer, rector de Polop 119
 Destorrent, Guillemona 50
 Destorrent, Joan 50
 Destorrent, Valentina 50

Déu, Pere de, notari 213
 Dies, Domingo, obrer de vila 149
 Dies, Manuel, cavaller 166
 Dies, Rodrigo, doctor en lleis 40
 Dies, Vicent, notari de V. 5
 Dolcina, *Dolsina*, muller de Guillem Benet, fill 185
 Domènech, Antoni, notari de V. 27
 Domingo, mestre, cabiscol de V. 1
 Domingo, Antoni, notari de V. 49
 Donyat (o Doñate), Joan Martí, monjo de Sant Pere de Besalú 229
 Dosquers (terme de Maià de Montcal, Garrotxa) 229
 Duran, Berenguer, rector de Pardiniès 269
 Duran, Nicolau 84
 Duran, Nicolau, fill, seder 65, 75, 77, 84, 92
Duranti, Francesc, notari de Gènova 38

Ebri, Berenguer, prevere 179
 Eimerich, Domingo, jurista 34
 Eimerich, Pere 42
 Eimerich, Vicent 96
 Eixarch, Manuel d', ciutadà 186
 Eiximeno, Gaspar 223
 Eiximeno, mestre Jaume 223
 Eiximeno, Jaume Benet, notari de V. 223, 227
 Elionor de Portugal, reina d'Aragó 52
 Elisenda, muller d'Arnau Mascarós 274
 Épila, Jaume de, correu reial 52
 Erau, Arnau, notari de V. 143, 170
 Erau, Joan, notari de V. 200
 Ervàs, *vid.* Hervàs
 Escales, Jofre de les 206
Escamardi, Ramon, notari de V. 12

Escolà, Bartomeu 261
 Escolà, Francesc, notari de V. 141
 Escorna, Bernat, cavaller, justícia civil de V. 127, 130, 139
 Escorna, Joan, senyor d'Olocau 54
 Escorna, Ramon, escrivà del rei i notari 7
 Escrivà, Andreu Guillem, jurista 40
 Escrivà, Arnau, jurista 40
 Escrivà, Francesca 118
 Escrivà, Guillemó, notari reial 268
 Escrivà, Jaume, justícia de V. 16
 Escrivà, Jaume, justícia civil de V. 58
 Escrivà, Miquel, notari de Xàtiva 154
 Eslava, Eiximén Peres, *olim* Sagra, senyor de Càrcer 238, 245
 Eslava, Joan d', senyor de Càrcer 186
 Eslava, Joan Martines d' 99
 Eslava, Martí Enyégueç d' 99
 Eslida, serra d' (Plana Baixa) 183
 Espanyol, Francesc 128
 Espanyol, Mateu, mercader 128
 Espanyol, Nicolau 97
 Espanyol, Sanç, prevere 97
 Esperança, muller de Gabriel Castell 207
 Espert, Aparici, assaonador 85
 Espert, Guillem 85
 Espert, Joaneta 85
 Espígol, Bernat d', mercader 69
 Esplugues, Bernat d' 53
 Esplugues, Bernat, vicari de Torrent 219
 Esplugues, Francesc d', cavaller 81
 Esplugues, Francesc d', justícia civil de V. 10
 Esplugues, Jaume d', cavaller 53
 Esplugues, Jaume, rector de Soterna 225

Esplugues, Jaume d', senyor de Tèrmens 37
 Esplugues, Pere d', ardiaca (d'Alzira) i sacrista de V. 37
 Esplugues, Pere 127, 190
 Esquerre, Jaume, beneficiat de la Seu de V. 104, 106
 Estanaga, Cosme, notari de V. 265
 Estanya, Jaume, jurat de V. 227
 Estevan, Guillem, barber 175
 Estevan, Juan, comanador de Castelliscar 228
 Esteve, Bartomeu, flequer 243
 Esteve, Elisabet Joana 264
 Esteve, Joan, mercader 138, 147
 Esteve, Mateu, notari de V. 211
 Estrabau, Joan, canonge de V. i vicari general 274
 Estruch, *Struch*, Arnau, notari de V. 6
 Exarque, Juan, cavaller de l'Hospital 228
 Exulbi, Sebastià, notari de V. 243
 Ezcároz, *Ezcaros*, Pere, notari de V. 238

Fababuix, Joan Lluís, canonge de V. 255

Fabregario, Bernat de, prevere 9
 Fachs, Merenciana, monja de la Sàidia 258
 Fajardo, Jeroni, cavaller, doctor en ambdós drets 247
 Fajardo, Joana, noble 218
 Fajardo, Maria, noble 203
 Falchs, Bernat de, notari de V. 135
 Falchs, Domingo de, notari de V. 94
 Falchs, Francesc de, notari de V. 128, 134
 Falcó, Marc, brunater 208
 Falcó i de Català, Jerònima 246

- Farizes, Pere, moliner 194
 Febrer, Berenguer 42
 Feixes, *Fexes*, Jaume, notari de V. 95
 Felices, Nicolau, notari de V. 21
 Felip VI, rei de França 39
 Feliu, Bernat, beneficiat de la Seu de V. 89
 Fenollet, Hug de, bisbe de V. 59, 68, 271, 272
 Fernández de Felizes, Pedro, comanador de Tronchón 228
 Ferran, infant d'Aragó, abat de Montaragó 268
 Ferran, Simó 60
 Ferrández, Alfons, paraire 152
 Ferrández, *Ferrandes*, Pero, escrivà de Còrdova 8
 Ferrandis, Baptista, donzella 239
 Ferrandis, Gaspar, paraire 239
 Ferrandis, Pere, notari de V. 159
 Ferrandis, Pere, notari de V. 225
 Ferrando, Nicolau, cavaller 209
Ferratinus, Bartomeu, bisbe d'Ame-
 lia 248
 Ferrer, Alfons, notari de V. 113
 Ferrer, Antoni, llaurador 205
 Ferrer, Arnau 22
 Ferrer, Bartomeu, beneficiat i sotso-
 brer de la Seu de V. 103, 106
 Ferrer, Berenguer, jurista 34, 40
 Ferrer, Berenguer, notari de V. 34, 40
 Ferrer, Gaspar, *olim* Gaspar de Lis
 252
 Ferrer, Guillem, notari de V. 55
 Ferrer, Jaume, prevere 225
 Ferrer, Joan Baptista, notari de V.
 241
 Ferrer, Lluís, cavaller 190
 Ferrer, Lluís, notari de V. 119, 120,
 131, 132, 133, 136, 145
 Ferrer, Manuel (?), mercader 191
 Ferrer, Miquel, hortolà 113
 Ferrer, Miquel, llaurador 196
 Ferrer, Miquel Àngel, pescador 275
 Ferrer, Ramon, canonge de V. 36,
 269
 Ferrera, muller de Jaume Albert 16, 19
 Ferrera, vídua de Ferrer Pujol 51
 Ferrera, Miquel, àlies Conill, benefi-
 ciat de la Seu de V. 120
 Figach, Donader de 12
 Figuerola, Andreu, cavaller 169
 Figuerola, Pere, canonge de V. 162
 Flandes, comtat 244
 Floris, Berenguer, beneficiat de la Seu
 de V. 211
 Floris, *Flòriz*, Bernat, notari de V.
 146, 161, 166
 Fogondo, Aparici, llaurador, justícia
 d'Albalat dels Sorells 160, 173
 Foietà, la, despoblat del terme d'Al-
 beric (Ribera Alta) 191
 Foios (Horta de València) 20, 138
 Font, Antoni 130
 Font, Joan, notari de V. 264
 Font, Nicolau, síndic de Moixent
 191
 Font del Perelló (Hospitalet de l'In-
 fant, Ribera d'Ebre), hospital de 270
Fonte (?) Nicolau de, vicari de Sant
 Llorenç 199
 Forges, Joan de, canonge de Lleida
 61, 62
 Forner, Jaume, peller (?) 212
 Fort, Bernat, canonge de V. 131
 Fraga, Ramon de 6
 Francesca, muller de Bernat de Bo-
 lunya 273
 Francesca, muller de Francesc de
 Monpalau 118

- Francesca, muller de Jaume Vilar 136
 Francesca, muller de Joan Arbúcies 169
 Francesca, muller de Joan Martí 135
 Francesca, muller de Pau Barberà 116
 Francesca, muller de Pere Muntalar 89
 Francesca, vídua de Bernat Pau 77
 Francesca, vídua de Guillem Costa 117
 Francesca, vídua de Guillem Salt 160
 Francesca, vídua de Miquel Just 165
 Franch, Antoni, carnisser 200
 Franch, Bartomeu, prevere 274
 Franch, Joan, mestre d'obres de la Seu de V. 104
 Freixa, Guillem, llaurador 72
 Freixenet, Albert, beneficiat de la Seu de V., procurador de l'Almoina 145, 151
 Freixenet, Bernat de, jurista, conseller reial 153, 168, 182
 Freixenet, Bernat de, fill 168
 Freixenet, *Frexinet*, Pere Bartomeu de, doctor en lleis, cavaller 168, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 187
 Freixenet, Ramon de 168
 Frígola, Miquel, notari de V. 218
 Fuster, Bartomeu, barber 207
 Fuster, Francesc, paraire 251
 Fuster, Garci 8
 Fuster, Jeroni Marc 251
 Fuster, Joana 207
 Fuster, Pere Joan, boter 251
- G**açó, Andreu, sastre 103
 Gaçó, Antoni, rector d'Almenara 121
 Gaçó, Pere, rector de Sueca 266
 Gaçol, Bernat, notari de V. 192
 Gaçull, Vicent, notari de V. 263
 Gaïà, Ramon, notari de V. 117
 Galià, Domingo 71
 Galindo, Joan, saig d'Albalat dels Sorells 160
 Gallach, *Galac*, Joan de, doctor en dret 183, 187
 Gallart, Joan, notari de V. 173
 Gallén, Caterina, monja de les Magdalenens 171
 Gallent, Jaume, notari de V. 212
 Galvany, Ramon, notari de V. 127
 Galve, Joan, escriptent 151
 Ganador, Aparici, notari de V. 90
 Gandia (la Safor), vila 105, 108, 162, 232
 -moreria 105
 -partida de Rafalcit 108
 Gandill, *Gandilli*, Pere, canonge de V. 59, 272, 273
 Gant, ciutat 244
 Gaona, Llätzer de 252
 Garcés, Joan, notari de V. 247
 Garcés, Maria 41
 Garcés, Miquel Joan, notari de V. 260, 261
 Garcés, Pedro, prior de Ruesta, vicari general de l'arquebisbe Aliaga 262
 Garcés de Cintrónego, Ferran, cavaller 7
 Garcia, Dionís, notari d'Alzira 122
 García, Gonçalvo, conseller reial 11
 Garcia, Joan, notari de V. 158
 Garcia, Joan Baptista, cavaller, justícia civil de V. 240
 Gascó, Assén 97
 Gassó, *Gasó*, Joan Baptista, mercader 234
 Gastó, Castellana 99, 100
 Gastó, Guillem, cavaller 100
 Gastó, Joan 100
 Gastó, Joan, canonge de V. 162

- Gastó, Pere, beneficiat de la Seu de V. 44
- Gastó, Ramon, canonge i bisbe de V. 14, 20, 21, 32, 36, 37, 44, 269
- Gavaldà, Miquel Joan, ciutadà 252
- Gener, Bernat, llaurador 35
- Gener, Guillemó 35
- Gener, Pere, escrivà reial i notari 14
- Gener, Ramon, canonge i cabiscol de V. 32, 36, 269
- Gènova, ciutat 38
- Genta, Lluís de, canonge de V. 162
- Geraldona, muller de Mateu Rubert 60
- Gerbs, Bernat, llaurador 180, 181, 182, 184, 187
- Gerbs, *Gerps*, Guillem 179, 180, 181, 182, 184, 187
- Gerps, *vid.* Gerbs
- Gil, Francesc, ciutadà 206
- Gil, Joan 74
- Gil, Miquel Jeroni, notari de V. 240
- Gil, Nadal 74
- Gil, Pasqual, llaurador 273
- Gil de Agüero, Teresa 18
- Gil i de Sentapau, Elisabet Joan 265
- Gil de Viloro, Bàrbara 226
- Gilabert, Pere 7
- Gilabert, Pere, procurador de l'Almoina 30
- Gilbau, Antoni, prevere 261
- Gilbau, Josep, beneficiat de la Seu de V. 260
- Gili, Bernat, notari de V. 132
- Giner, Antoni, ciutadà 227
- Giner, fra Mateu, O. Cist. 188
- Ginestós, Francesc, ciutadà 78
- Girbert, Bernat, degà de V. i rector d'Albaida 162, 167
- Girbés, Guillem, llaurador 197
- Girella, Esperança 263
- Girona, ciutat i diòcesi 7, 229
- Girona (?), Joan, notari de V. 214
- Gisbert, Berenguer 34, 40
- Giscafré, *Gistrafré*, Antoni 42
- Gisquerol, Jaume, notari de V. 191
- Godella (Horta de València) 80, 91
- Gombau, Simó 143
- Gomes Cortés, Alfons, *Aldifonso*, notari de V. 231
- Gomis, Miquel, canonge de V. 204
- Gonçal, canonge de V. 1
- Gonçalbo, Pere 177
- Gonçalbo, *Goçalbo*, Pere, prevere 177
- Gorga (el Comtat), vila 203
- Gostantí, Ramon, justícia civil de V. 124
- Gostemps, Berenguer de, escrivà reial i notari 124
- Gràcia, serventa 211
- Granada, ciutat 257
- Granada, muller de Bernat de Freixenet 168
- Gras, Menelau, *Menalao*, donzell 216
- Grava de Bavastra*, comtat de 244
- Gregori XIII, papa 248
- Guadalajara (Castella), ciutat 262
- Guadalest (el Castell de Guadalest, Marina Baixa), castell i vall 97, 203
- Guadassuar (Ribera Alta) 249, 259
- Guàrdia, Vicent, notari de V. 147
- Guasch, Jaume 167
- Güemes, Pere de, sastre 171
- Guerau, canonge de V. 1
- Guerau, Bartomeu, llaurador 235
- Guerau, Bernat 148
- Guerau, Esperança 235
- Guerau, Isabet 235

Gueraula, vídua de Mateu Sescala 20
 Guillem, Pere, notari 38
 Guillemona, muller d'Antoni Torre 43
 Guillemona, muller de Domingo Montfort 113
 Guillemona, muller de Jaume Conesa 132
 Guillemona, vídua de Jaume Castelló 61
 Guillerms, Gaspar, tintorer de Gant 244
 Guillerms, Joan, moliner 244
 Guillerms, Lluís 244
 Guillerms, Maria 244
 Guiot, Arnau, de casa del mestre de Montesa 71
 Guirard, Giraut, oficial d'Avinyó 9
 Guitard, Pere, cabiscol de V., administrador de l'Almoina 136, 138, 147

Heredia, Rodrigo Llorenç d', canonge de V. 98
 Heredia, Rodrigo de, sacrista de V. 162, 164
 Hervás, Teresa 175
 Homedes, fra Joan d', mestre de l'orde de Sant Joan de Jerusalem 228
 Hug (Hug Roger), cardenal de Sant Llorenç *in Damaso*, sacrista de V. 61, 62

Illa (l'Illa-Jordà, Llenguadoc), comtat 39
 Innocenci X, papa 266
 Innocenci XI, papa 267
 Iolant, *Yolant*, muller de Joan Valls 178, 179, 180, 181, 182, 187
 Iolant, muller de Martí Sanchis 219
 Iolant de Mascó i de Pujades 213, 214

Isabel, muller de Guillem Girbés 197
 Isabel, vídua de Ramon Mateu 147
 Isabeta, muller de [...] Sanchis 233
 Israel Benjamín, jueu de V. 107
 Ivanyes, Bartomeu 41
 Ivanyes, Eiximén, peller 41
 Ivanyes, Eiximén, fill 41
 Ivanyes, Francesca 41
 Ivanyes, Joanet 41
 Ivanyes, Llop, draper 41
 Ivanyes, Maria 41
 Ivanyes, Marquesa 41
 Ivanyes, Tomàs, prevere 41
 Ivanyes de Medes, Joan 41
 Ivorra, Joan, notari de V. 76

Jaca, Mateu 146
 Jacma, muller de Pere de Novelles 23
 Jacmeta, muller d'Esteve Torres 92
 Jàfer, Guillem de, jurista 19
 Jafudà Leccoix, jueu de V. 107
 Jaume 15
 Jaume 27
 Jaume I, rei d'Aragó 5, 133, 268
 Jaume II, rei d'Aragó 44
 Jaume d'Aragó, infant, comte d'Urgell i vescomte d'Àger 39
 Jener, fra Agustí, O. S. A. 129
 Jerusalem, ciutat 221, 257
 Joan 27
 Joan d'Aragó, infant, duc de Girona, *vid.* Joan I
 Joan XXII, papa 270
 Joan I, rei d'Aragó 83
 Joan [...] 65
 Joan [...], beneficiat de la Seu de V. 233
 Joan, Arnau, doctor en lleis 45
 Joan, Baltasar, notari de Llíria 197, 198

- Joan, Bernat, ciutadà 141, 147
Joan, Domingo, notari de V. 55, 66
Joan, Guillem, rector d'Alcoi, canonge de V. i de Sogorb 182, 189
Joan, Jaumot, cavaller 217
Joan, Lluís, cavaller, regent de la batlia general de V. 209, 217
Joan de Borja, *vid.* Borja, Francesc
Joan de
Joan de Montagut, Francesc, donzell 169
Joan de Ribera, arquebisbe de València (patriarca titular d'Antioquia), sant 252
Joana d'Aragó (dita la Boja), reina de Castella 228
Joana, muller d'Arnau Colomer 86
Joana, muller de Bernabé d'Almenar 152
Joana, muller de Gregori Simó 102
Joana, vídua d'Alfons Ferrández 152
Joana, vídua d'Antoni Martí 194
Joana, vídua de Guillem Bernat 151
Joana, vídua de Miquel d'Apiera 123
Joana, vídua de Pere Calaforra 195
Jofre, Jaume, notari de V. 130
Jordà, Bernat, senyor de l'Illa 39
Jordà, Damiata Anna 234
Jornet i de Boils, Úrsula 256
Juan, Esperança, monja de la Saïdia 258
Juan, Francesca, monja de la Saïdia 258
Juandelos, Maria, monja de la Saïdia 258
Jucef Morcat, jueu de V. 107
Juesta, Pere Joan de, notari de V. 263
Juscafré, Joan 35
Just, Climent, botiguer de draps 216
Just, Garcia, llaurador i tender 75
Just, Isabel 165
Just, Miquel, taverner 35, 41
Just, Miquel 165
Just, Miquel, fill 165
- L**ambert, Pere, ciutadà 43
Lavança, Pere de, escrivent 269
Lavanya, Anfest de 3
Lavanya, Arbertí de 3
Lavanya, Lanfranquí de 3
Leet, Corberan de 18
Leot, Simó, notari de V. 81, 89
Liçana, Rodrigo de, noble 268
Liçano, Berenguer de, rector de Puçol 269
Linyan, Esperança, monja de la Saïdia 258
Lis, Gaspar de, *vid.* Ferrer, Gaspar
Lis i d'Alcàsser, Elisabet Joan de 252
Llançol, Guerau, canonge de V. 131
Llançol, Joan, canonge de V. 162
Llàtzer, Miquel, ciutadà 136
Llavata, Garcia, mercader 29
Lleida, ciutat 44
Lleó, Bernat, notari de V. 205
Lleó, Josep 261
Leonart, Ausiàs, mercader 206
Lleopart, Bernat, sastre, vídua de 143
Lleopart, Bernat 170
Lleopart, Francesc 170
Lleopart, Jaume, carnisser 143, 170
Llíria (Camp de Túria), vila 197, 198
Llobera, Pere, llaurador 177
Llobet (?), Bernat 176
Llobet (?), Jaume, carnisser 176
Llop, Domingo 122
Llop, Pere, notari de V. 121
Llopis, Alfons, notari de V. 96
Llopis, Jaume, notari de Guadassuar 259

Llopis, Joan, notari de Cullera 209
 Llopis, Joan, notari de V. 153
 Llopis, Maria 196
 Llopis, Pere, notari de V. 252
 Llorenç, Antoni, sastre 123, 135, 161
 Llorenç, Pere, ferrer 199
 Llorens, Jeroni 237
 Lloria, Berenguer de, noble 13
 Lloria, *Loria*, Luna de 83
 Llòriz, fra Garcia de, comanador de Cantavella i de Villalba 228
 Llucena (l'Alcalatén) 71
 Llúcia, muller de Sebastià d'Alanga 56
 Lluís IX, rei de França, sant 2
 Llupià, Hug de, bisbe de V. 121, 133, 134, 142, 144, 159
 Llúria, *vid.* Lloria
 Loarri, Jaume, pareire 157
 Loças, Pere de, notari de V. 106, 124, 131
 Lorca, Sanç de, notari de Vilajoiosa 110
 Lucca, diòcesi de, a Toscana 270
 Luna, Artal de, noble 268
 Luna, Vicent, beneficiat de la Seu de V. 208

Maça, Pere, senyor de Moixent i d'Alberic 191
 Maça de Vergua, Blasco, noble 21
 Maçó, Pere 12
 Mestre, Domingo, sastre 158
 Mestre, Úrsula 158
 Maganya, Miquel de, pedrapiquer 209
 Magdalena, muller de Vicent Navarro 111
 Magraner, Pere, prevere 221
 Maià de Montcal (Garrotxa) 229

Maicas, *Mayguas*, Francisco, notari del Toro 175
 Maimó, *Maymó*, Benvingut 83
 Major, Miquel, cavaller, doctor en ambdós drets 258
 Malet, Bernat 80
 Malet, Pere, senyor de Rocafort 79, 80
 Maleta, na 135
 Malilla, partida del terme de València 82
 Malonda, Jeroni, beneficiat de Sant Tomàs 261
 Mallol, Joan 105
 Mallorca, bisbe de 162
 Malonda, Ferran, apotecari, síndic de Morvedre 206
 Malonda, Melcior, notari, síndic de Morvedre 206
 Malta, ciutat i illa 228
 Manresa, fra Pere, O. P. 166
 Mansília, muller de Pere Gonçalves 177
 Marçà, Gregori, notari de V. 251
 March, Francesc, jurat de V. 227
 March, Jaume, senyor d'Albalat dels Sorells 46
 March, Pere, cavaller 89, 105
 Marcilla, Elisabet Anna 240
 Marco, Joan, llaurador 265
 Margarida, muller de Guillem Benet 180, 181, 182, 184, 185, 187
 Margarida, muller de Joan Barbarossa 45
 Marí, Pasqual, sacrista de V. 93
 Maria, muller de Garcia Llavata 29
 Maria, muller de Miquel Boix 200
 Maria, vídua de Berenguer Calbet 91
 Marieta, vídua de Joan d'Osó 139
 Marot, Prudència 238
 Marrades, Beatriu 114, 115

- Marrades, Francesc, batle general del regne de V. 90
- Marrades, Pere, justícia civil de V. 66
- Martí I l'Humà, rei d'Aragó 124, 126, 148, 149
- Martí, mestre, ardiaca de V. 1
- Martí, Antoni 194
- Martí, Antoni 242
- Martí, Antoni, llaurador 103
- Martí, Bartomeu, jurat de V. 227
- Martí, Bartomeu, mestre en medicina 172
- Martí, Bartomeu, notari de V. 137
- Martí, Bartomeu, prevere 157
- Martí, Berenguer, canonge de V. 269
- Martí, Caterina 249
- Martí, Francesc, llaurador 242, 243
- Martí, Francesc, sabater 247
- Martí, Iolant 242
- Martí, Jaume, notari de V. 11, 16
- Martí, Joan 247
- Martí, Joan, llaurador 116
- Martí, Joan, obrer de vila 140
- Martí, Joan, sastre 135
- Martí, Mateu Joan, donzell 216
- Martí, Miquel, moliner 259
- Martí, Miquel, notari 203
- Martí, Pere, corder 207
- Martí, Pere, prevere 177
- Martí, Sebastià, beneficiat de la Seu de V. 262
- Martí i de Vergara, Beatriu Jerònima 222
- Martines, Joan, notari de V. 149
- Martines de Marcilla, Garcia, cavaller 240
- Martines de Peralta, Romeu, senyor de Sorita 34, 40
- Martines de Xarch (o d'Eixarch), Daniel 154
- Martines de Xarch, Francesc 154
- Martines de Xarch, Francesc, fill, mercader 154
- Martorell, Francesc, canonge de V. 148, 149, 153, 155, 156, 182
- Martorell, Guillem, de la casa del rei 78, 108
- Martorell, Miquel, notari de V. 72, 78
- Martorell, Pere, ciutadà 151
- Mas, Antoni del, llaurador 160
- Mas, Ferrer del, draper 91
- Mas, Joan del, notari de V. 188
- Mas, Pere del, ciutadà 173
- Mascarell, Bernat, 129
- Mascarell, Bernat, ciutadà 129
- Mascarell, Joana 129
- Mascaró, Antoni de 64
- Mascaró, Bernat de, daurador 64
- Mascaró, Berenguer 161
- Mascaró, Ferrer de, ciutadà 64
- Mascaró, Iolant 161
- Mascarós, Arnau, ciutadà 274
- Mascarós, Bernat 274
- Mascó, Domingo, jurista 105
- Mascó, Lluís, ardiaca de Morvedre 162
- Masene*, o *Masone*, Pere de, prevere 59
- Massamagrell (Horta de València) 121, 205
- Massarrojos, lloc del terme de València 91
- Massó, Joan, notari de V. 216
- Massó, Pere, beneficiat de la Seu de V. 273
- Massota, na 7
- Mata, Bartomeu de la, notari de V. 125
- Mateu, Berenguer 42
- Mateu, Bernat, de la capella de l'infant Joan 83
- Mateu, Pere, ciutadà 138, 147

Mateu, Ramon 42
 Mateu, Ramon, boter 147
 Mateua, muller de Bernat Sabisbal 46, 48
 Mathoses, Margarit 6
 Matoses, Bartomeu, notari de V. 177
 Maura, Jaume de, canonge de V. 10
Maxella, Berenguer de 38
Maxella, Julià de 38
Maxella, Miquel de 38
 Mayques, Isabet Joan 246
 Mayques d'Ares, Francesc Joan, cavaller 246
 Medina, Tomàs, beneficiat de la Seu de V. 252
 Meià, Bernat de 107
 Meià, Domingo de, notari de V. 68, 83, 84
 Melcior de [...], cavaller de l'Hospital 228
 Mellilla, *vid.* Malilla
 Mequinensa (Baix Cinca, Saragossa), vila 39
 Mercader, Gaspar, rector de Soterna 225
 Mercader, Jeroni, cavaller 241
 Mercader, Joan, batle general del regne de V. 149
 Mercader, Macià o Maties, canonge de V. 162
 Mercader, Pere, cavaller 225
 Mercader i de Centelles, Francesca 241
 Mesa, Gonçalo de 8
 Mesoaga, *Rostagno* de, degà d'Avinyó 9
 Messeguer, Guillem, notari de V. 97
 Messina (Sicília), ciutat 51
 Mestre, Antoni, jurat de Montcada 269
 Miedes, *vid.* Peres de Miedes
 Milà, mossén, cavaller 192
 Milà, Albert de, canonge de Ravena 13
 Millà, Pere Guillem de, de la casa del rei 52
 Minyana, Pere 174
 Miquel 27
 Miquel, Baltasar, jurat de V. 227
 Miracle, Antoni del, beneficiat del monestir de Sant Vicent 142
 Miracle, Miquel del, canonge d'Urgell, rector de Sant Andreu 142
 Miracle, Miquel del, canonge de V. 133
 Miralles, Bartomeu 145
 Miralles, Bartomeu, notari de V. 114
 Miralles, Melcior, sots-sacrista de V. 188
 Mirambel (Terol) 228
 Miró, Francesc, mercader, senyor de Benidoleig i de Negrals 213, 214
 Miró, Joan Baptista, prevere 275
 Mislata (Horta de València), morenia de 186
 Moella, Guillem de, de Borriana 17
 Moixent (la Costera) 191
 Molina, Francesc de, guardià del monestir de Sant Francesc de V. 252
 Molino, Pere, tapiner 244
 Molinos, Dolça de 151
 Molinos, Domingo de, notari de V. 151
 Mollet, Guillem de, degà i oficial de V. 9, 10
 Monar, Bonanat, notari de V. 78, 83, 93, 101, 104, 270, 271, 272
 Monge, Joan, paraire 152
 Monpalau, Berenguer de, donzell 118
 Monpalau, Francesc de, cavaller 108

- Monpalau, Joan de, donzell 118
 Monroig, Benet, notari, jurat de Gandia 232
 Monroig, Melcior, notari, racional de Gandia 232
 Monrós, Francesc de, notari de V. 139
 Monsoriu, Maria, monja de la Saïdia 258
 Mont, Llorenç Joan de, notari de V. 204, 208
 Mont, Maria Anna 264
 Mont, Petronil·la Dionísia 264
 Montagut, Brunissenda de 97
 Montagut, Ferran de, justícia civil de V. 87
 Montagut, Veia de 50
 Montalbà (Montalbán, Terol) 269
 Montblanc, Bernat de 82
 Montblanc, Jaume de, mercader 82
 Montblanc, Pere de, jurista 34
 Montcada (Horta de València) 188, 269
 Montcada, séquia reial de 269
 Montcada, Antoni de, comanador de Mirambel, la Sénia i Alcanar 228
 Montcada, Gastó de, noble 216
 Montcada, Ot de 39
 Montcada, Ot de, fill 39
 Montcada, Ramon Guillem de 39
 Montcada, Teresa de 39
 Monterde, Pasqual de, llaurador 67
 Montes, Vicent, ciutadà 263
 Montfort, Antoni 113
 Montfort, Benveguda 113
 Montfort, Domingo, llaurador 113
 Montfort, Jaume de, notari de V. 156, 162, 163, 164, 167
 Montfort, Joan 113
 Montfort, Pericó 113
 Montesa, orde de Santa Maria de 71, 172
 -Maestrat de 180, 182
 Montserrat, Pere de, comanador d'Ambel i de Castellote 228
 Montsó, Domingo de, jurista 34
 Montsó, Pau de, notari de V. 129
 Mora, Ferrer de 3
 Morelló, Francesc, notari de V. 199
 Moreno, Joan Baptista, notari d'Alzira 256
 Moro, Melcior, notari de V. 275
 Morvedre (act. Sagunt), vila 162, 165, 206
 Mostaro, Domingo, vídua de 42
 Moya, Innocenci de, notari de V. 153
 Moya, Miquel, llaurador 237
 Mulnar, Bartomeu, notari de V. 58, 61, 62, 67, 69, 70, 77, 84, 92, 269
 Mulner, Domingo, notari de V. 64, 74
 Muntalar, Pere, mariner 8
 Munyós, Francesc, cavaller 206
 Munyós, Francesc, donzell 165
 Munyós, Jaume, llaurador 254
 Munyós, Miquel 237
 Munyós, Pere, llaurador 256
 Mur, Ausiàs de, donzell, majordom d'Alfons de Cardona 203
 Museros (Horta de València) 123, 215, 269
 -partida del Quartó 215
 Nadal, Joan Jeroni, notari de V. 219
 Narbona, arquebisbe de, *vid.* Conzieu
 Narbona, Ramon de, hostaler 230
 Navarra, Francesc de, arquebisbe de V. 237

Navarro, Agnès 111
 Navarro, Joan, caputxer 221
 Navarro, Lluís Joan, notari de V. 247
 Navarro, Vicent, mariner 111
 Navarro, Vicent, fill 111
 Navarro, Vicenta 111
 Navarro, Sanç, notari de V. 22, 50
 Neblera, veïna de V. 8
 Nebot, Martí, hebdomadari de la Seu de V. 58, 272
 Nebot, Ramon, jurista 55
 Negrals, els (Sanet i els Negrals, Marina Alta) 213, 214
 Nicolaua, vídua de Nicolau Dur  , seder 84, 92, 107
 Novella, Jaume, beneficiat de Santa Creu 245
 Novelles, Andreu de 23
 Novelles, Pere de, candeler 23
 Nuevo, Juan 262
 Nunyo Sanç, comte del Rosselló 268

Obach, Ramon, notari de V. 66
 Oblites, Ramon d' 157
 Ocanya, Cristòfol d', notari de V. 221
   dena, Pere d', notari de V. 60, 98, 118
 Oliva (la Safor), vila 224
 Oliver, Pasqual, prevere 99
 Olives, Arnau, cavaller 169
 Olives, Pere, donzell 204
 Oller, Arnau, assaonador 76
 Oller, Guillem, capellà del bisbe Vidal de Blanes 68
 Olocau (Camp de Túria) 54
 Olzina, Simó 176
 Olzinelles, *Ulzinelles*, Bernat d', doctor en lleis, de la casa del rei 72
 Om, Domingo, síndic de Puçol 269
 Oms, Bernat d' 224

Ondara (Marina Alta), vila i castell 203
 Ontinyent (Vall d'Albaida), vila 121, 133, 239
 Orba (Marina Alta) 224
 Orcal, Pere d', beneficiat de la Seu de V. 139
 Ordonyes, Pere, vicari de Sant Salvador 231
 Oriola, ciutat 253
 -capítol de la Seu 253, 254
 -tafulles de Mata-redona 253
 Oriola, Antoni 250
 Orriols, Pere d', ardiaca major de V. 119
 Orrit, Jaume d', jurista 40
 Orset, Bernat, notari de V. 45
 Orta, Bartomeu d' 179
 Ortí, Mateu 64
 Orumbella, Josep, cavaller 253
 Oso, Pere d', escuder 11
 Os  , Joan d', notari de V. 139
 Ossiny  , Pere, rector de Massamagrell 121
 Overna, *Alverna*, Martí d', rector de Foios, administrador de l'Almoina 138, 140
Ovo, Joan *de*, llaurador 149

Palanch, Vicent, beneficiat de la Seu de V. 275
 Palau, Joan, notari de V. 215
 Palet, Guillem 4
 Pall  s, Agnès, monja de la Sa  idia 258
 Pall  s, Lluís 208
 Pall  s, Bernat, llicenciat en decrets 121
 Pall  s, Vicenta 130
 Palma, Guillem 28
 Palma de Gandia (la Safor) 174

- Palma (?), Lluís, notari de V. 231
- Palomar i Ciurana, Pere Joan Gil, senyor de Villores i de la Todolella 264
- Palomino, Cosme, notari de V. 240
- Pamplona, Arnau de, prevere 59
- Pamplona, hospital de 270
- Papió, Bernat 225
- Pardines (despoblat del terme d'Algemés, Ribera Alta), rector de 269
- Paredes, Ferrando de, mercader 171
- Paredes, Isabel de 171
- Parençós, Andreu, mestre d'aixa 125
- París, ciutat 2
- Pasqual, Joan, ferrer 237
- Pasqual, Pere 259
- Pasquala, filla d'Assén Gascó 97
- Pastor, Francesc Joan, notari de V. 228
- Pastor, Jaume, notari de V. 148, 150
- Patau, Guillem Arnau, vicari general de V. 271
- Patraix (Horta de València) 44, 263
- Patraixet, despoblat de l'Horta de València 22
- Pau II, papa 192
- Pau, Bernat 66, 77
- Pau, *Pavo*, Bernat de, canonge de V. 10
- Pau, Pauleta, *Pax* 66, 77
- Pau, Pere, notari de V. 4
- Pedrés, Vicent, beneficiat de la Seu de V. 149
- Pego (Marina Alta) 18, 212, 214
- Peirona, muller d'Arnau Ferrer 22
- Peirona, vídua 109
- Pelegrí, Jaume, jurat de Cullera 209
- Pelegrí, Pere, canonge de V., sotscol·lector de la Cambra Apostòlica 119, 124, 126, 131
- Pellisser, Antoni, justícia civil de V. 163
- Pellisser, Gaspar Honorat, canonge de V. 225
- Pellisser, Jaume Joan, notari, sots-síndic de V. 227
- Pelló, Maties, jurat de Cullera 209
- Peníscola (Baix Maestrat), vila 7
- Peñarroya, *vid.* Alberuela
- Peralta, Arnau de, bisbe de V. 1
- Peramola, Berenguer de, notari de V. 66
- Pere [...], degà de València 248
- Pere IV, el Cerimoniós, rei d'Aragó, III de Catalunya, II de València 73
- Pere, Ramon, canonge de V. 88, 108
- Perenxisa, Llop Ximenes de 11
- Perenxisa, Gonçal Ximenes de, cavaller 11
- Peres, Bartomeu 215
- Peres, Garcia, prevere 151
- Peres, Gil, prevere 217
- Peres, Jeroni, notari de V. 188
- Peres, Joan, notari de V. 127, 171
- Peres, Lluís, síndic de Morvedre 206
- Peres, Lluïsa 215
- Peres, Martí 129
- Peres, Teresa 7
- Peres de Daroca, Gil, escrivà reial i notari 73
- Peres de Miedes, Miquel, ardiaca de Morvedre 225
- Peres de Pina, Eiximén 7
- Pérez de Almazán, Martí 234
- Peris, Baptista, notari de Gandia 232
- Peris, Martí, mercader 250
- Perpinyà, Francesc 55
- Pertusa, Jaume de, canonge i paborde de V. 36, 58
- Pertusa, Lluís de, cavaller 141
- Petra, despoblat de l'Horta de València 49, 56

- Pichó, Benet, beneficiat del monestir de Sant Vicent 267
Piera (Anoia), vila 3
Piera, Bernat de, llicenciat en lleis 126
Pina (Pina de Montalgrao, Alt Palància) 58
Pineda, Andreu, notari de V. 9
Pinyana, Antoni de 269
Piquer, Arnau, sacrista de V. 1
Pistoia, ciutat 9
Pla, Joan 229
Plana, Arnau 4
Planell, Bernat, ciutadà 25
Pobla d'En Bellví, *vid.* la Pobla del Duc
Pobla de Castelló de Rugat, *vid.* la Pobla del Duc
Pobla del Duc, la (Vall d'Albaida) 125
Pobla Llarga, la, *Pobla dels Esplugues* (Ribera Alta) 37
Poblet, Pere de, ciutadà 37
Poller, *Pullarii*, Ponç 6
Polo, Joan, llaurador 102
Pomar, Eiximén Lopes de, vicari de Russafa 15
Ponç, Domingo, sabater 139
Ponç, Francesc, mercader 134
Pontons, Antoni, canonge de V. 267
Porcell, Joan 42
Porta, Joan, beneficiat de la Seu de V. 138
Portaceli, cartoixa de Santa Maria de 211
Portella, Muça de 7
Porter, *vid.* Aparici, Joan
Prades, Nicolau de 3
Pratboi, Bernat de, canviador 98, 123
Prats, Jaume 16
Prats, Jaume, rector d'Ontinyent 121
Pròixida, mossén, noble 177
Puçol (Horta de València) 10, 32, 133, 237, 255, 269
-partida del Real 237
-rector de 269
Puger, Pere, notari 174
Puig, Gabriel, notari de V. 218
Puig, Joan, argenter, muller de 211
Puigverd, Pere de, notari de V. 64
Pujades, Guillem Ramon, cavaller 213, 224
Pujades, Ramon, cavaller, procurador del duc de Gandia 232
Pujades, Tomàs, obrer de vila 259
Pujades, Vicent, taverner 238, 245
Pujol, Antoni 51
Pujol, Ferrer, mariner 51
Pujol i de Ferrer, Anna 275
Pujols, Ramon de, canonge de V. 32
Pullarii, *vid.* Poller
Queralt, fra Guillem, O. S. A. 129
Queralt, Vicent, notari de V. 91, 107
Queralt, Vicent 129
Querol, Joan, guarnicioner 247
Quintà, Guillem, escriptent 44
Quintavall, Joan de, cavaller 105
Radulf, canonge de V. 1
Rafelbunyol, *Rafalbuyol* (Horta de València) 205
Raïosa, *Raviosa*, partida del terme de València 44
Rambla, partida del terme de València 96, 134, 151, 226, 258
Ramon, Arnau 3
Ramon, Arnau, de Tarragona 14
Ramona, muller d'Arnau Verdeguer 30
Ramona, vídua de Berenguer 24

- Ramona, vídua de Jaume de Camós 24
 Ramona, vídua de Pere Eimerich 42
 Ratera, Joan, prevere, procurador de l'Almoïna 112
 Rato, Joan, mercader 38
 Rausell, Llorenç 42
 Ravaya, Astruc, jueu 7
 Ravaya, Jucef, jueu de Girona 7
 Raviosa, *vid.* Raïosa
 Real, Jeroni Julià, notari de V. 253, 254
 Real, Joan de 4
 Rebollet, castell de (terme de la Font d'En Carròs) 111
 -església de Santa Maria 111
 Regina de Leccoix, jueva de V. 107
 Reixach, Guillem de 34, 40
 Reixach, Saurineta o Saurina de 34, 40
 Requena, Miquel, notari de Guadassuar 249
 Reus, Guillem de, notari de V. 63
 Rey, Jaume, saboner 239
 Ribarroja, Joan, llaurador 258
 Ribera, Joan de, *vid.* Joan de Ribera
 Ribera, Miquel, notari de V. 72
 Ribes, Esteve, apotecari 189
 Ricard, Guillem 6
 Riera, Amador 229
 Riera, Antoni 229
 Riera, Climent 229
 Riera, Isabel 229
 Riola (Ribera Baixa) 146
 Ripoll, Arnau, rector de Guadalest 97
 Ripoll, Berenguer de, de la cambra reial 52
 Ripoll, Bernat, jurat de Montcada 269
 Ripoll, Joan, mercader 235
 Ripoll, Pere de, notari de V. 111
 Ripoll [...] de, donzell 188
 Riudaura, Bernat Vicent, notari de V. 237
 Riudaura, Joan, beneficiat de la Seu de V. 221
 Riusech, Ramon de, àlies Serafi de Centelles, comte d'Oliva 224
 Robió, Vicent de, notari de V. 103
 Roca, Anna Maria, monja de la Saïdia 258
 Roca, Francesca, monja de la Saïdia 258
 Rocafort (Horta de València) 79, 80, 91
 Rocamora, Estefania de 253
 Roda, Jeroni Gil, canonge de V. 240
 Rodrigo, Domingo 175
 Rodrigues, Cristòfol, ciutadà 200
 Rodrigues, Miquel Joan, notari, claviari del Consell de V. 227
 Rodrigo, Domingo, *iunior*, 175
 Roger, Vicent, llaurador 207
 Roig, Guillem, ciutadà 60
 Roig, Guillem, notari de V. 48
 Roig, Jaume 42
 Roig, Jeroni, apotecari 232
 Roís, Pere Jeroni, notari de V. 264
 Roís de Corella, Joan, comte de Cocentaina 218
 Roís de Corella, Rodrigo, noble 218
 Roís de Corella, Rodrigo, donzell 124, 126
 Roís de Foces, Martí 21
 Roís de Liori, Isabel 203
 Roís de Ripalta, Martín 140
 Rojals, Berenguer de, mercader 84
 Rojals, Joan de 130
 Rojas de Portlirubio, fra M., de l'orde de l'Hospital 228
 Rolf, Arnau 31
 Rolf, Berenguer 31

- Roma, ciutat 193, 248, 266, 267, 270
 -basílica de Santa Maria la Major 266
- Romeu, Guillem, notari de V. 231
- Romeu, Jaume, canonge de V. 36
- Romeu, Jaume, cavaller 141
- Romeu, Jaume, *iunior*, cavaller 141, 173
- Romeu, Joan, llaurador 219
- Romeu, Pere, canonge de V. 159, 162, 163, 164, 167
- Romeu (de Vallterra), Elionor, senyora d'Albalat dels Sorells 173
- Roncesvalls (Navarra), monestir de 133
- Ros, Bernat, notari de V. 88, 108
- Rossell, Jaume, doctor en dret 183, 187
- Rossell, Pau 204
- Rostoll, Pere, beneficiat de la Seu de V. 207
- Rovira, Guillem, prevere 14
- Rovira, Jaume, notari de V. 19
- Royo, Pere Joan, beneficiat de la Seu de V. 230
- Rubert, Antoni, llaurador 173
- Rubert, Caterina 60
- Rubert, Mateu 60
- Rubert, Pere 160
- Rubio, Aparici 65
- Ruesta (Saragossa) 262
- Russafa, lloc del terme de València 6, 11, 16, 19, 82, 87, 131, 134, 143, 152, 273
 -església de Sant Valeri 15
- Sabadell, Guillem, sots-sacrista de la Seu de V. 59, 61, 62, 274
- Sabater, Francesc, doctor en decrets 161, 166
- Sabisbal, *Çabisbal*, *Bisbal*, Bernat 26, 46, 48
- Sabisbal, Bernat, fill 46
- Safont, Bernat, vicari i regent de Sant Martí 274
- Sagra, *vid.* Eslava
- Saguàrdia, fra Ramon, de l'orde del Temple 14
- Saguda, *Çaguda*, Guillem, paraire 90
- Salanova, Guillem de, notari de Xàtiva 99
- Salat, Ramon, notari de V. 140
- Salles, Esperança 261
- Salles, Jerònima 261
- Salles, Mateu, apotecari 232
- Salt, Joan 160
- Salt, Úrsula 160
- Salvagus de Via*, Bartomeu, notari de Malta 228
- Samuntada, *Çamuntada*, Joan, apotecari 149
- Sanç, Antoni, prevere 149
- Sanç, Domingo 22
- Sanç, Gabriel, llaurador 199
- Sança, muller de Domingo Sanxo 75
- Sança, muller de Sanç de Tena 70
- Sanchis [...], fuster 233
- Sanchis, Alfons, tresorer reial 204
- Sanchis, Beatriu 219
- Sanchis, Joan, llaurador 219
- Sanchis, Joan, pintor 195
- Sanchis, Joana 220
- Sanchis, Lluís 219
- Sanchis, Lluïsa 219
- Sanchis, Martí, escriptent 240
- Sanchis, *Sànchiz*, Martí, llaurador 219
- Sanchis, Pere, llaurador 219
- Sanchis, Pere Martí, mercader 220
- Sançona, muller de Bernat de Pratboi 98

Sanoguera, *Çanoguera*, *vid.* Dalmau, Berenguer
 Sanou, *Çanou*, Andreu 128
 Sanou, Francesca 128
 Sanou, Joanet 128
 Sanou, Pere 128
 Sans, Joan Jeroni, notari, pare d'Òrfens de V. 234
 Sant Amador, misses de 113, 128, 129, 168, 177, 185, 207, 217
 Sant Jaume d'Uclés (Santiago), orde de 269
 Sant Joan de Jerusalem, orde de 228
 Sant Mateu (Baix Maestrat), vila 71
 Sant Miquel 263
 Sant Pau 128
 Santa Clara, capella de 166
 Santjoan, Guillem 269
 Santjoan, Miquel Jeroni, notari de V. 252
 Santpere, Joan de, notari de V. 172
 Sanxa, muller de Jaume Beneyto de la Cova 140
 Sanxes de Calataiud, Pere, cavaller 166
 Sanxes de Montalbà, Gil, canonge de V. 140
 Sanxes Munyós, Gil, canonge de V., antipapa Climent VIII a Peníscola i bisbe de Mallorca 133, 148, 162, 163, 164
 Sanxes Munyós, Gil, *iunior*, canonge de V. 162
 Sanxes de Vergua, Elvira, 21
 Sanxeta, muller d'Antoni Martí 103
 Sanxo, Domingo, fuster 75
 Sanxo, Pere 6
 Sapila, *Çapila*, Bernat Joan, donzell 203
 Saposa, *Çaposa*, Joan, notari de V. 169
 Saragossa, ciutat 7, 52, 206
 Saragossa, Just de 16, 19
 Saragossà, Jaume, prevere 179
 Sarrià, Berenguer de, ardiaca de V. 10
 Sarroca, Guillem, notari de V. 71
 Sarroca, Pere, notari de V. 24
 Sarçola, *vid.* Zarzuela 175
 Satorra, *Çatorra*, Francesc, ciutadà 134
 Satorre, Bernat, beneficiat de la Seu de V. 50
 Saurina, vídua de Nicolau Duran 84
 Savall, Antoni, notari de V. 50
 Savall, Ramon, tresorer de la reina 52
 Saura, vídua de Berenguer Trullols 42
 Saus, Lluís, jurat de Gandia 232
 Sebastiana, muller de Pere Martí 207
 Segarra, Pere, peller 33
 Segarra, Vicent, col·lector de la Cambra Apostòlica 131
 Segrera, Antoni Joan, notari de V. 234, 235
 Segrera, Lluís Joan, notari de V. 244
 Sellés, Àngela 229
 Selma, Bonafonat 137
 Selom, *Celom*, Guillem, ciutadà, senyor d'Albalat (dels Sorells) 26
 Sènia (Montsià) 228
 Sentapau, Maximia, ciutadà 265
 Senys, Joana dels 186
 Senys, Ramon dels, ciutadà 186
 Septen, Guiu de, legat papal 9
Sereto, Guillem de 7
 Seròs (Segrià), vila 39
 Serra, Guillem, mariner 81
 Serra, Pere 42
 Serrallonga, Caterina de 28
 Serrallonga, Romeu de 28
 Serramitjà, Bernat, llaurador 49

Serramitjà, Bernat, fill 49
 Sescala, *Cescala*, Mateu 20
 Seta (el Comtat), castell i vall 203
 Sevilla, ciutat 244
 Sibília, muller de Jaume Loarri 157
 Sibília, vídua de Joan d'Arqués 112
 Simó, Gregori, ciutadà 102
 Sirat, *vid.* Cirat
 Sirera, Joan, prevere 235
 Sisa, Joan Francesc, notari de V. 220
 Siurana, Francesc, canviador 145, 148
 Sogorb (Alt Palància), ciutat 182, 189
 Solanes, Guillem, ciutadà 79
 Soler, Bartomeu 42
 Soler, Bernat de, canonge de V. 1
 Soler, Bernat, prevere, ecònom de l'església de Lliria 198
 Soler, Cardona de 6
 Soler, Cristòfol de, notari de V. 53
 Soler, Francesc de, cavaller, justícia civil de V. 167
 Soler, Galderic de, *Gauderich*, rector de Castalla, canonge i oficial de V. 142, 161, 166
 Soler, Joan, notari de V. 207
 Soler, Ramon de 6
 Soler, Romeu de, ardiaca de Xàtiva 119
 Solivera, *Çolivera*, Pere, notari de V. 90
 Soriano, Cosme [...], notari de V. 236
 Soriano, Joan 42
 Sorita (Ports de Morella) 34, 40
 Sort, Jaume 42
 Soterna, lloc del terme de València 225
 -església de Sant Miquel 225
 Spanyol, *vid.* Espanyol
 Spert, *vid.* Espert

Spital, Antoni 229
 Spital, Miquel, beneficiat de la Seu de V. 202, 229
 Sunyer, Ramon, taverner 81
 Talavera, Constança de 118
 Talavera, Ponç de 118
 Tallada, Eufрасina, monja de la Saïdia 258
 Tallada, Joana, monja de la Saïdia 258
 Tamarit, Pere de, notari de Tortosa 3
 Tàpia, Joan, pentiner 250
 Tapioles, Berenguer de, mercader 22
 Tarín, Gil 7
 Tarragona, arquebisbe de 1, 268
 Tarragona, Arnau, de casa del mestre de Montesa 71
 Tarragona, Jaume, rector de Riola 146
 Tàrrega, Pere, notari de les Coves de Vinromà 180, 181, 184, 187
 Teixidor, Ramon, beneficiat de la Seu de V. 273
 Tells, Andreu, tapiner 94
 Tena, Sanç de 54, 70
 Térmens, Pere de 7
 Termes, castell de, *Torre Formosa* (t. m. de la Poble Llarga, Ribera Alta) 37
 Terol, Betran de, canonge de V. 1
 Terra Santa 270
 Terrós, Miquel Joan, beneficiat de Sant Salvador 245
 Thoda, na 143
 Thous, fra Pere de, mestre de Montesa 71
 Thous, Ramon de, cavaller 71
 Timor, Bartomeu, obrer de vila 194
 Timor, Francesc 194
 Tirado, Joan, notari reial 265

Todolella, la (Ports de Morella) 264
 Togores, Guillem 28
 Toló, Jaume, manyà 265
 Tolosa, ciutat 39
 Tolosa, Berenguer, beneficiat de la Seu de V. 272
 Tolosa, Damià, notari de V. 163
 Tolsà, Ramon, jurista 87
 Tomàs, Joan, notari de V. 112
 Tomàs, Pere, notari de V. 46, 48
 Torà, Berenguer, notari de V. 123
 Toro, el (Alt Palància) 58, 175
 -església de Santa Maria 175
 -confraria de Santa Maria 175
 Tormo de Cirat, el (terme de Cirat, Alt Palància) 261
 Torra, Lluís, notari de V. 153, 168
 Torralba, fra Bartomeu, jerònim 192
 Torralba, Domingo, ciutadà, carnisser 154, 158
 Torralba, Miquel, prevere 192, 220
 Torralba, Úrsula 192
 Torre, Antoni, pescador 43
 Torre Formosa, *vid.* Termes
 Torregrossa, Isabel 206
 Torrelles, Rodrigo, regent de la tresoreria de la reina 52
 Torrent (Horta de València) 219, 228
 -comanda de 228
 Torrent, Bernat de 3
 Torres, Esteve, mariner 92
 Torres, Francesca 129
 Torres, Joana, 129
 Torres, Lluís, notari de V. 167
 Torres, Pere 265
 Tortosa, ciutat 3
 Tortosa, Constança 62
 Tortosa, Jaume, calafat 62
 Tous, Isabet 246
 Toyne, Berenguer 3

Travadell (el Comtat), castell i vall de 203
 Tronchón (Terol) 228
 Trullols, Berenguer 42
 Trullols, Guillem 172
 Trullols, Jaume, justícia de Carpesa 172

Ugart, *Uguart*, García, notari de V. 202
 Ulzinelles, *vid.* Olzinelles
 Unió, guerra de la 61
 Urgell, bisbat 142
 Urgell, comtat 39
 Urrea, Beatriu de, noble 224
 Úrsula, muller de Francesc Miró 213, 214
 Úrsula, muller de Jaume Arbúcies 169
 Úrsula, muller de Pere Llorenç 199

València, *passim*
 -Almoina de la Seu 10, 12, 30, 32, 44, 47, 50, 63, 67, 93, 98, 99, 112, 119, 121, 136, 140, 145, 148, 149, 151, 153, 155, 162, 163, 182, 188, 189, 192, 273
 -arquebisbe de 207, 220, 237, 266, 267
 -bany d'En Çanou 273
 -barri de la Xerea 43, 81, 92, 130
 -bisbe de 13, 20, 43, 58, 104, 155, 156, 164, 167, 268, 270
 -camí de Morvedre 113
 -camí de Quart 200
 -camí de Sant Julià, *vid.* camí de Morvedre
 -camí de Sant Vicent 170
 -capítol de 13, 32, 36, 58, 101, 104, 133, 153, 155, 156, 158, 162, 164, 167, 182, 189, 204, 224, 240, 253, 254, 264, 269

- Carnisseria Nova 192
- carrer de l'Aiguardent 261
- carrer de l'Algutxir Ramon, o de N'Ubach 265
- carrer de l'Almodí 119
- carrer de Barcelona, *Barchinona*, 111
- carrer de Bonaire 89
- carrer dels Campaners 263
- carrer dels Cavallers 169
- carrer del Comú dels Pescadors 275
- carrer de la Draperia del Lli, o de la Brunateria 208
- carrer del Forn de la Fossina 192
- carrer de les Granotes 211
- carrer d'En Jaume Beltran 200
- carrer de la Mar 246
- carrer de Mossén Barba 238, 245
- carrer del Pou Pintat, o de l'Hostal del Conejero 229
- carrer de la Sabateria 247
- carrer de les Salines, *olim* de les Costureres 231
- carrer de Sant Tomàs 208
- carrer de Sant Vicent 143
- carrer dels Serrans 239
- carrer de la Tapineria 132
- carrer de la Verge Maria de Gràcia 192, 220
- carrer del Verger 194
- cases de Calatrava 8
- col·legi de Corpus Christi 263
- confraria de Sant Jaume 97, 196, 211
- confraria de Santa Maria de la Seu 128, 207, 241
- confraria de la Verge Maria de Betlem, *de la Primera Apparició* 177, 217
- església de Santa Maria del Grau 83
- General del regne 186
- Grau de la mar 171
- Hospital General 217
- hospital de la Reina 195
- hostal Fondo 223
- mesquites 268
- monestir de Frares Menors 12, 128, 246, 252
- monestir de Gratia Dei, o de la Saïdia, *Saydia* 97, 235, 258
- monestir de Predicadors 81
- monestir de Sant Cristòfol 240
- monestir de Sant Julià 129, 242
- monestir de Sant Vicent de la Roqueta 97, 142, 192, 267
- monestir de Santa Isabel, després de la Puritat 21, 246
- monestir de Santa Maria de Jesús 263
- monestir de Santa Maria Magdalena 171
- monestir de la Trinitat 114
- moreria 10
- oficial o vicari general del bisbat i arquebisbat 9, 34, 100, 101, 106, 142, 161, 166, 193, 262
- palau episcopal i arquebisbal 12, 121, 133, 262, 269
- parròquia de Sant Andreu 62, 65, 69, 142, 143, 149, 195, 211, 275
- parròquia de Sant Bartomeu 8
- parròquia de Sant Esteve 67, 81, 89, 92, 103, 111, 194, 196, 207, 246
- parròquia de Sant Joan del Mercat 8, 15, 75, 129, 148, 192, 200, 220, 223, 229
- parròquia de Sant Llorenç 45, 70, 116, 199, 273

- parròquia de Sant Martí 66, 77, 84, 94, 125, 127, 128, 129, 136, 143, 168, 192, 208, 246, 251, 265, 274.- confraria de la Minerva 251.- retaule de sant Cristòfol 168
- parròquia de Sant Nicolau 169, 222
- parròquia de Sant Pere de la Seu 4, 22, 97, 168
- parròquia de Sant Salvador 49, 61, 113, 177, 231, 245, 261
- parròquia de Sant Tomàs 142, 149, 192, 208, 261
- parròquia de Santa Caterina 33, 43, 57, 60, 90, 92, 123, 132, 135, 142, 148, 202, 221, 247, 263
- parròquia de la Santa Creu 212, 238, 245
- Pelleria 13
- plaça de les Gallines 75
- plaça de Perpinyà 207
- plaça de Sant Francesc 251
- plaça de Santa Anna 199
- pobla de Donader de Figach 12
- pobla d'Espanyol de Cerbetó 12
- pont dels Catalans 7
- porta Ferrissa 10
- porta del Trabuquet 12
- raval de Sant Guillem 88
- raval o partida de la Vilanova 54
- regne de 73, 201
- Seu de, *passim*.- ardiaca d'Alzira 37, 248.- ardiaca de Morvedre 9, 162, 225.- ardiaca de Xàtiva 10, 59, 119.- ardiaca major o de València 1, 10, 59, 119, 266.- benifet de sant Lluís de França 262.- benifet del Sant Esperit 275.- benifet de sant Miquel 247.- benifet de santa Eulàlia 229.- benifet de santa Maria Magdalena 255.- cabiscol 1, 10, 59, 136, 138, 147, 248, 269.- capella de Brunisenda de Montagut 97.- capella de Sant Gregori 12.- capella de Tots els Sants 10, 32.- canonges, *passim*.- constitucions 59.- degà 9, 10, 59, 162, 167.- pabordes 36, 58, 59, 62, 162, 166, 186, 188.- sacrista 1, 10, 37, 58, 59, 61, 62, 93, 164.- sagristia 59.- sots-sacrista 58, 59, 61, 62, 149, 229, 252
- Valero, Miquel, notari de V. 215
- Vall de Laguar, la, *Alaguar* (Marina Alta) 224
- Vall d'Uixó, la (Plana Baixa) 183
- Valldaura, Nicolau de, justícia civil de V. 147, 171
- Valleriola, Joan, mercader 201
- Valleriola, Lluís, cavaller 123
- Vallés, Bernat, notari de V. 29
- Vallés, Jaume, notari de V. 216
- Vall-llebrera, Bernat de 17
- Vall-llebrera, Bonafonat de 17
- Valls, Joan 178, 179, 180, 181, 182, 184, 187
- Valls, Pere, prevere 93
- Vallseguer, Jaume, justícia de trescents sous de V. 107
- Vallterra, Isabel de 190
- Vallverd, Guillem de, canonge de V. 10, 20
- Valpuesta, Martí de, pedrapiquer 226
- Valpuesta, Pere de, pedrapiquer 226
- Veana, mestre Lluís 236
- Veià de Montagut, Jaume 50
- Veià de Montagut, Pere 50
- Velasques Climent, Miquel, proto-notari reial 210

- Vellach, Bernat de, notari de V. 20
 Venrell, Joan, prevere 211
 Vera, Garcia de, donzell 214
 Vera, Joan de, notari de V. 87
 Verdeguer, Arnau 30
 Verdú, Nicolau, cavaller 218
 Vergara, Beatriu 222
 Vergara, Francina 222
 Vergara, Pere, batle de Vila-real 222
 Vergara, Pere, fill 222
 Via, Joan de la 147
 Vicent, Berenguer, *iunior*, mercader 102
 Vicent, Joan, sabater 202
 Vicenta, muller de Climent Riera 229
 Vich, Antoni de, noble 224
 Víctor, Francesc Jeroni, notari de V. 246
 Víctor, Joan Baptista, notari de V. 246
 Vidal, Baptista, notari de V. 229, 239
 Vidal, Berenguer, mercader 74
 Vidal, Bernat, prevere 274
 Vidal, Guillem, notari de V. 43
 Vidal, Jaume, 43
 Vila, Antoni 238
 Vilafamés, *Vilafamez* (Plana Alta, antic Maestrat) 71
 Vilafranca, Ponç Guillem de, senyor d'Alcalà de Gallinera 34, 40
 Vilajoiosa, o la Vila Joiosa (Marina Baixa) 110
 -església 271
 -jurats de 271
 Vilanova, Arnau de, mestre en medicina 44
 Vilanova, Isabel de 208
 Vilanova, Miquel de, candeler 106
 Vilanova, Vidal de, canonge de V. 36, 269, 272
 Vilanova, Vidal de, cavaller de V., diplomàtic, comanador major de Montalbà 269
 Vilanova d'Avinyó (fr. Villeneuve-lès-Avignon), ciutat 15
 Vilar, Jaume 136
 Vilar, Joan, pescador 69
 Vilardell, Guillem de, notari de V. 33
 Vila-real, *Vilareyal de la Plana* (Plana Baixa), vila 175, 222
 Vilarasa, Dorotea, monja de la Saïdia 258
 Vilaroja, Domingo de 151
 Vilarzell, Jaume, notari de V. 107
 Vilatazmar, Ponç de 17
 Vilalba, Bartomeu de, notari de V. 66, 77
 Villalba (Saragossa) 228
 Villores (Ports de Morella) 264
 Vinalesa, *Binalea* (Horta de València) 23
 Vinatea, Francesc de, ciutadà, senyor de Benimaclet 25, 74
 Vinatea, Francesc de, *iunior* 55
 Vinatea, Nicolau de 55
 Vinatea, Nicolau de, fill 55
 Vinatea, Pere de 55
 Vinyoles, Narcís, *Arcís*, ciutadà 211
 Viu, Pere 7
 Vives, Bernat, jurista 63
 Vives, Daniel, botiguer 156
 Vives, Joan, donzell 114, 115
 Vivó, Bernat, capellà major de l'Almoina 63
 Volta, Humbert de la, *Ombert*, senyor d'Alboraia i d'Almàssera 3, 4
 Volta, Humbertí de la, *Obertí* 4
 Volta, Margarida de la 4
 Volta, Raimondino de la, senyor d'Alboraia 4

Xàtiva (la Costera), vila i ciutat 10,
47, 99, 154

-parròquia i col·legiata de Santa
Maria 99, 142

Xèrica (Alt Palància), vila 58

Ximenes d'Arenós, Blasco, ardiaca
de Xàtiva 10

Ximenes d'Arenós, Sanç, noble 10

Ximenes de Penya, Sança 11

Ximeno, Joan 249

Xiva (Foia de Bunyol), vila 93

Xixona (l'Alacantí), vila 97

Xúquer, riu 1, 209

Zarzueta, *Sançol·la*, Francesc, senyor
del Toro 175

[...]haner, Berenguer, notari de Piera 31

TAULA

Introducció	9
Catàleg	19
<i>Addenda</i>	205
Làmines	213
<i>Index nominum</i>	225
Taula	257

*S'acabà d'imprimir,
a càrrec de l'Arxiu de la Catedral de València,
als tallers de Matéu Impressors, de Xàtiva
el dia 13 de desembre de 2012, festivitat de santa Llúcia.*

Laus Deo

